TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ ÇALIŞMA RAPORU 2002-2003

50 TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ 1953 — 2003

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
MERKEZ KONSEYİ
ÇALIŞMA RAPORU
2002-2003

50 TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
1953 — 2003

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ
GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 Kat:4, 06570 Maltepe - ANKARA
Tel: (0 312) 231 31 79 (pbx) Faks: (0 312) 231 19 52 - 53
e-posta: ttb@ttb.org.tr • http://www.ttb.org.tr

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
ÖRGÜTSEL ÇALIŞMALAR	7
MERKEZİ SEKRETERYA ÇALIŞMALARI	10
MERKEZİ BÜRO ALTYAPI ÇALIŞMALARI	11
YAYINLAR	12
ÖZLÜK HAKLARI	14
EĞİTİM	20
TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ ÇALIŞMALARINA YÖNELİK BASKILAR	24
AÇLIK GREVLERİ	28
PRATİSYEN HEKİMLİK	29
HALK SAĞLIĞI	31
OLAĞANDIŞI DURUMLARDA SAĞLIK HİZMETLERİ	34
İYİ HEKİMLİK UYGULAMALARI	36
ETİK KURUL	39
SSK	40
ADLİ TIP	41
İNSAN HAKLARI	42
ÖZEL HEKİMLİK	43
İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞYERİ HEKİMLİĞİ	44
SİGARA	48
ÖDÜLLER	49
HUKUK	51
KURUMLARLA İLİŞKİLER	54
DIŞ İLİŞKİLER	59
YÜKSEK ONUR KURULU	61
GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	64
DENETLEME KURULU RAPORU	70
BİLANÇO	72
GELİR-GİDER TABLOSU	74
ODA AİDAT BORÇLARI	76
TAKVİM	77
BASIN AÇIKLAMALARI	88
TABİP ODALARINA GÖNDERİLEN TUTUMLARLA İLGİLİ GENELGELERİN LİSTESİ	90

Bu rapor 108 sayfaya sığdırılmış bir demet kağıt. Ama aslında bu rapor yüzlerce hekimin (ve elbette TTB çalışanının) 365 gün 8000 saati aşan emeğinin kısacık bir şekilde kağıda dökülmüş hali. Çok çalıştık hep birlikte... Çalışmalar ve bunların tıp ortamına yansıması elbette yeterli değil. Daha çok çalışmak gerekli ama pek çok alanda olağanüstü önemde ilkler de gerçekleştirdik. İşte bir örnek; Pratisyen Hekimlik Enstitüsü... temel modüllerden klinik modüllere hızla yol alıyor, bu birikimimizle birinci basamağı mutlu, mesleki doyumunu sağlamış meslektaşlarımızın çalıştığı bir alana dönüştürmeyi umuyoruz.

Raporda yer alan çok değerli çalışmaların bir kısmıda artık "kurumsallaşmış", işçi sağlığı, kredilendirme gibi... bu alanlar da yeni heyecanlar yakalıyorlar. Sanıyorum şair:"uçurtmanın ipini çek, yepyeni bir gökyüzünün açıldığını göreceksin" diyor. Her bir faaliyet uçurtmamız bize yeni gökyüzü açıyor kısacası.

Bu raporun bir özelliği de Birliğimizin kuruluşunun 50. yılına rastlaması. ".... tarih, sadece geçmiş olayların ele alındığı, toplu bir evrak ve kitap yığını değil, her dönemde yeniden yorumlanan canlı bir bilgi kaynağıdır" diyor, A.İnsel. Biz de yıllardır, geçmişin olumlu değerlerine sahip çıkan, geleceği bu değerler üzerine kurmaya çalışan bir Türk Tabipleri Birliği olmaya özen gösterdik. 50. Kongremizde "bizi besleyen mazimizi", yani bilgi kaynağımızı konuşup, geleceğe yepyeni bilgi, birikim ve umutla taşımak üzere bir program yaptık. "Hekimlik, meslektaşlarımız ve örgütümüz açısından ikinci 50 yılın daha iyi olması için tüm koşulları hep birlikte zorlamakta Haziran 2003 bir sıçrama tarihi olsun" dileğiyle.

TTB MERKEZ KONSEYİ

2002-2003 çalışma dönemi 29-30 Haziran 2002 tarihlerinde yapılan TTB 51. Büyük Kongresi ve 23-24 Kasım 2002 tarihinde toplanan Olağanüstü 52. Büyük Kongre'deki değerlendirmeler ve alınan kararlar doğrultusunda gerçekleştirildi.

3 Kasım 2002 Genel Seçimlerinden sonra 23 Kasım 2002 tarihinde toplanan Büyük Kongre, Sonuç Bildirgesi'nde yaşanan günlerin tüm olumsuzluklarının nedenlerini gözler önüne serdikten sonra yarınlara inancını yineleyerek "IMF politikalarını kabul eden 57. Hükümet ve onun sessiz "muhalefetinin" bugünü; aynı politikalara devam edecek hükümetlerin ve buna ses çıkarmayan muhalefetin de yarınıdır." değerlendirmesini yapıyordu.

TTB Büyük Kongresi önümüzdeki günleri müzakere ve mücadele sürecinin kuvvetlendirilmesi anlamında bir seferberlik dönemi olarak belirledi. Merkez Konseyi, yetkili organları ve üyelerini seferber ederek halkın sağlığı ve hekimler başta olmak üzere sağlık çalışanlarının önceliklerinin gerçekleştirilmesi için etkin bir programın yürütülmesi kararlaştırıldı.

Genel Yönetim Kurulu

Genel Yönetim Kurulu (GYK) 22 Eylül 2002'de "TTB ve Seçimler, TTB Olağanüstü 52. Büyük Kongresi, MYK Seçimleri", 22 Şubat 2003'de "58. Hükümetin Sağlık Politikaları, 2003 Bütçesi, ABD'nin Irak'a Saldırısı ve Ülkemizin Savaşa Girmesinin Önlenmesi", 10 Mayıs 2003'de "TTB 53. Büyük Kongresi ve Asgari Ücret" gündemleriyle toplandı.

Aşağıdaki tabloda tabip odalarının Genel Yönetim Kurulu toplantılarına katılımı görülmektedir.

TABİP ODASI	22 Eylül 2002	22 Şubat 2003	10 Mayıs 2003
ADANA-OSMANİYE	+	+	+
ADIYAMAN	+		
AFYON	+	+	+
AKSARAY	+	+	+
AMASYA	+		
ANKARA	+	+	+
ANTALYA	+	+	+
AYDIN	+	+	+
BALIKESİR	+	+	+
BARTIN	+		
BATMAN	+	+	+
BOLU-DÜZCE	+	+	+
BURSA	+		+
ÇANAKKALE	+		
ÇORUM			
DENİZLİ	+	+	+
DİYARBAKIR-SİİRT-BATMAN	+		+
EDİRNE	+		
ELAZIĞ-TUNCELİ-BİNGÖL			
ERZURUM-KARS-GÜMÜŞHANE-BAYBURT-ARDAHAN-IĞDIR			
ESKİŞEHİR-BİLECİK	+		+
GAZİANTEP-KİLİS		+	
GİRESUN			
HATAY	+	+	
ISPARTA-BURDUR			
İÇEL			
İSTANBUL-YALOVA	+	+	+
İZMİR	+	+	+
K.MARAŞ	+	+	
KASTAMONU-ÇANKIRI			
KAYSERİ	+	+	+
KARABÜK			
KIRIKKALE	+	+	+
KIRKLARELİ	+	+	+
KIRŞEHİR		+	
KOCAELİ	+		+
KONYA-KARAMAN	+		
KÜTAHYA			
MALATYA			
MARDİN-ŞIRNAK	+		
MANİSA	+	+	+
MUĞLA	+	+	+
NEVŞEHİR			
NİĞDE	+	+	
ORDU			
RİZE-ARTVİN	+		
SAKARYA			
SAMSUN-SİNOP	+	+	+
SİVAS-ERZİNCAN-YOZGAT	+		
ŞANLIURFA			
TEKİRDAĞ	+		
TRABZON			
TOKAT	+		
UŞAK	+	+	+
VAN-MUŞ-BİTLİS-HAKKARİ-AĞRI			+
ZONGULDAK	+	+	

Merkez Yürütme Kurulu

Türk Tabipleri Birliği bünyesinde dördüncü dönem çalışmalarını yürüten Merkez Yürütme Kurulu (MYK), Genel Yönetim Kurulu üyeleri içinden seçilen 7 kişi ile birlikte Merkez Konseyi'nin 7 üyesinden oluşan 14 kişilik bir kuruldur. GYK'nın aldığı kararların yürütülmesini sağlar.

22 Eylül 2002 tarihli Genel Yönetim Kurulu toplantısında yapılan seçimler sonucu Merkez Konseyi üyeleri yanı sıra MYK'da Dr.Eralp Atay, Dr.Altan Ayaz, Dr.Şebnem Korur Fincancı, Dr.Necdet İpekyüz, Dr.Naci İşoğlu, Dr.Ata Soyer, Dr.Zafer Şişli yer aldı.

Merkez Yürütme Kurulu

- 21 Eylül 2002
- 9 Kasım 2002
- 28 Aralık 2002 (İzmir)
- 1 Şubat 2003
- 29 Mart 2003
- 9 Mayıs 2003 tarihlerinde olmak üzere toplam 6 kez toplandı.

Başkanlar Toplantısı

Türk Tabipleri Birliği; ABD'nin yürütüp, yaygınlaştırmaya çalıştığı savaş politikalarına karşı durulması, bölgemize taşınan savaşın önlenmesi, hiç değilse Türkiye'nin bu savaş içerisinde yer almaması için ülke sathında tüm hekimlerin aktif tutumlarına dayalı bir programın hayata geçirilmesi amacıyla Ankara'da 23 Ekim 2002'de bir basın toplantısı ve protesto eylemini gerçekleştirdi. Bu toplantıda 28 tabip odası başkanı başta hekimler olmak üzere toplumun geniş katılımı ile etkin bir faaliyetin sürdürüleceğini dile getirdiler.

Bölge Toplantıları

Geçtiğimiz dönem yapılan bölge toplantıları Türk Tabipleri Birliği gündeminin oluşmasına önemli katkı sundu. Güncel

siyasi gelişmeler, hekimlerin özlük hakları ve ABD'nin Irak'a saldırısı başlıca gündem maddeleriydi. Bu dönem daha önce toplananlar yanı sıra ilk kez toplanan Orta Anadolu İlleri Tabip Odaları ve Güney Doğu İlleri Tabip Odaları bölge toplantıları da yapıldı.

Güney İlleri Tabip Odaları (Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, İçel, Hatay, Şanlıurfa, Adıyaman, Mardin) 24 Ağustos 2002'de Adıyaman'da, 17 Kasım 2002'de İçel'de, 26 Ocak 2003'de Gaziantep'de, 22 Mart 2003'de Mardin'de, 13 Nisan 2003 tarihinde de Şanlıurfa'da 5 toplantı yaptılar.

Batı Karadeniz İlleri Tabip Odaları (Karabük, Zonguldak, Bartın, Kastamonu) 31 Mayıs 2003'de Zonguldak'da toplandılar.

Orta-Doğu Karadeniz İlleri Tabip Odaları (Samsun, Giresun, Rize, Ordu, Trabzon) 7 Eylül 2002'de Giresun ve 27 Ekim 2002'de de Trabzon'da bir araya geldiler.

Ege İlleri Tabip Odaları (Aydın, İzmir, Manisa, Muğla, Denizli, Balıkesir, Uşak) 14 Eylül 2002 tarihinde Muğla'da, 4-5 Ocak 2003 tarihinde ise Denizli'de toplandılar.

Marmara İlleri Tabip Odaları (Çanakkale, Tekirdağ, İstanbul, Edirne, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Kırklareli) 16 Eylül 2002 ve 20 Ocak 2003 tarihlerinde İstanbul'da 2 toplantı yaptılar.

Orta Anadolu İlleri Tabip Odaları (Afyon, Ankara, Eskişehir, Konya, Kayseri, Kırıkkale, Nevşehir, Kırşehir, Aksaray, Niğde, Sivas) 9 Eylül 2002 tarihinde ilk kez Ankara'da bir araya geldiler. Dönemin ikinci toplantısı 2 Şubat 2003 tarihinde Eskişehir'de gerçekleştirildi.

Güney Doğu İlleri Tabip Odaları (Diyarbakır, Mardin, Adıyaman, Şırnak, Batman, Şanlıurfa) 16 Kasım 2002'de Diyarbakır'da ve ikinci toplantı 22 Mart 2003'de Mardin'de düzenlendi.

MERKEZİ SEKRETERYA ÇALIŞMALARI

Merkez Konseyi bu dönem resmi olarak 53 toplantı yaptı. Merkez Konseyi üyeleri, Türk Tabipleri Birliği görevleri dahilinde 30'dan fazla Ankara dışında toplantıya katıldılar.

Bu dönem tabip odalarımızın önemli katkılarıyla Türkiye çapında Tabip Odası Üye Kayıtlarının merkezi bir bilgisayar ortamında korunması ve güncellenmesi hedefine ulaşmak için çalışmalar yürütüldü. 2002 Tabip Odası seçimlerinde askıya çıkarılan üye listeleri baz alınarak bir merkezi kayıt programı üzerinde çalışıldı. Gelinen noktada; 56 tabip odasının üye listeleri TTB Merkez Konseyi merkez bilgisayarına aktarıldı.

MERKEZ BÜRO
ALTYAPI ÇALIŞMALARI

TTB merkez bürosunda 11 tam gün çalışan personelin yanı sıra 2 avukat ve 1 mali danışman bulunmaktadır. Bu dönem TTB bünyesinde tam gün çalışan bir basın danışmanı göreve başladı.

Geçen dönem Maltepe'de ikamet ettiğimiz binada 2 daire satın alındı. Bu dönem daireler ikamet ettiğimiz kattaki iki daire ile takas edildi.

Mustafa Necati'nin Ankara Mithatpaşa Caddesi üzerindeki evi restore edildikten sonra eski Kültür Bakanı Dr. Suat Çağlayan döneminde, TTB ve Kültür Bakanlığı arasında imzalanan bir protokolle 25 yıllığına TTB'ye devredildi. Evin kamulaştırma gerekçesi olan "geleneksel Türk mutfağının yaşatılması" amacıyla hazırlıklarını başlatan TTB, evin diğer bölümlerinde de aylık programlı sergiler, söyleşiler ve çeşitli kültürel etkinliklerin düzenleneceği bir kültür merkezi oluşturmayı amaçladı.

Ancak, 3 Kasım 2002 seçimlerinden sonra gelen 58. Hükümetin Kültür Bakanı Hüseyin Çelik, imzalanan protokole ve etik kurallara aykırı olarak önce eve asılan TTB tabelasını söktürdü ve evin geri alınması girişimlerini başlattı.

TTB, 2002 yılının Ekim ayında imzalanan protokole aykırı davranıldığı gerekçesiyle konuyu yasal zemine taşıdı.

Çankaya Belediyesi'nden Kasım 2000'de Yıldız'da 39 yıllığına kiralanan arsa Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Çankaya Belediyesi'ne açtığı dava sonucu, arsanın TTB'ye verilmesi durdurulmuştu. Hukuki süreç Çankaya Belediyesi'nce sürdürülmektedir.

Toplum ve Hekim Dergisi

1 Mayıs 2002-30 Nisan 2003 tarihleri arasında Toplum ve Hekim Dergisi'nin 17. cildinin 4 sayısı, 18. cildinin 2 sayısı olmak üzere toplam 6 sayı yayınlandı.

17. Cilt 3. Sayı; "Savaş, Küreselleşme, Tıp Eğitimi, Sağlık Hizmetleri" başlıkları altında yazılarla yayınlandı.

17. Cilt 4. Sayı; "Sendika" dosyası olarak yayınlandı. Ayrıca "Sosyal Tıp" başlığı altında iki yazıya yer verildi.

17. Cilt 5. Sayı; "Siyasi Kriz ve Olası Sonuçları, Panel, Sağlık Hizmetleri, Sosyal Tıp, Siyaset, Etik, Hukuk, Dergiler, Portre" başlıkları altında yazılarla yayınlandı.

17. Cilt 6. Sayı; "Medya-İletişim-İdeoloji" dosyası olarak yayınlandı.

18. Cilt 1. Sayı; "Sosyalizm ve Sağlık" dosyası olarak yayınlandı.

18. Cilt 2. Sayı; "Avrupa Birliği, 3. Ulusal Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu, Sağlık Hizmetleri, Bütçe, Etik, Tıp Eğitimi ve Savaş" başlıklarındaki yazılarla yayınlandı.

COMMUNITY
TOPLUM ve HEKİM
and PHYSICIAN

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ YAYIN ORGANI-JOURNAL OF TURKISH MEDICAL ASSOCIATION

Kuruluş: 1978 • İKİ AYDA BİR YAYINLANIR • ISSN 1300-4387 • Mart-Nisan 2003 • Cilt: 18 • Sayı: 2

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan 81

AVRUPA BİRLİĞİ

- Yuvarlak Masa
  Avrupa Birliği Süreci ve Türkiye 82-97
  Yüksel AKKAYA, Aydın ÇUBUKÇU, Tülin ÖNGEN, Sungur SAVRAN, TOPLUM VE HEKİM YAYIN KURULU

3. ULUSAL NEVZAT EREN HALK SAĞLIĞI SEMPOZYUMU

PANEL I
- Halk Sağlığında Yöntem 98-114
  Zeliha ETÖZ, Onur HAMZAOĞLU, Feride SAÇAKLIOĞLU

PANEL II
Halk Sağlığı ve "Sağlıkta Reform"
- Dünya Bankası'nın Türkiye İçin Sağlık Politikası ve Genel Sağlık Sigortası 115-119
  Kayıhan PALA
- AKP, Aile Doktorluğu ve Sağlıkta "Dönüş"üm Programı 120-122
  Bülent KILIÇ
- "AKP" Hükümeti ve Sağlık 123-135
  Ata SOYER

SAĞLIK HİZMETLERİ

- Elazığ-Tunceli-Bingöl Tabip Odası'nın Vardiya Uygulamasına Yaklaşımı 136-138
  Selçuk BULUT
- SSK Eğitim mi, Yoksa Hizmet Hastaneleri mi? 139-140
  Şükrü GÜNER

BÜTÇE

- 2002 Bütçesi-2003 Geçici Bütçesi Uygulama Sonuçları ve 2003 Bütçesi Hedefleri: Bir Değerlendirme 141-147
  Aziz KONUKMAN

ETİK

- Önemli Bir Etik Sorun Alanı Olarak Yaşamın Son Dönemi 148-151
  Murat CİVANER

TIP EĞİTİMİ

- Devrimci Tıp 152-155
  Che GUEVERA

SAVAŞ

- Irak'ta Ambargo ve Çocuk Ölümleri ... 156-158
  M. M. ALİ, I.H. SHAH
  Çeviri: Okan BADILLIOĞLU

SAYILARIN DİLİ 159

DERGİLERDEN 160

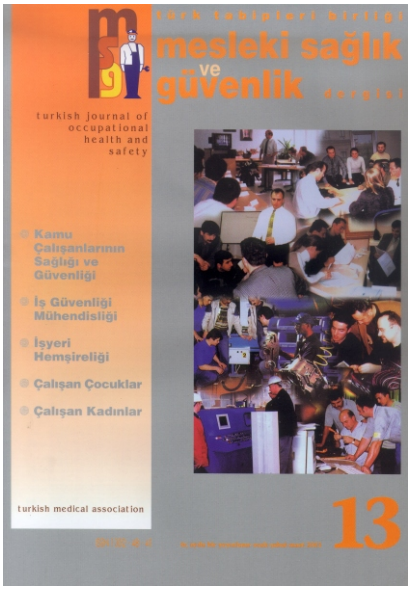

Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi (MSG)

"Çıkarken" yazısında belirttiği ihtiyaç ve alan tanımı, hedef kitlesi üzerinden ve yine "TTB'nin Değerleri"yle yoğrulmuş olarak oluşturduğu çizgisini üç yılı aşkın bir zamandır koruyarak yayın hayatını sürdüren MSG Dergisi, süreç içerisinde aldığı pozitif eleştirilerle yayınına devam etmektedir.

İlgilendiği alanda sadece "aktarıcı" olarak değil, alanın tüm dinamiklerini davet eden tarzıyla, işyeri hekimlerine başvurabilecekleri masa başı kaynak olma özelliğiyle, üniversitelerden gelen bilimsel-araştırma yazılarıyla, mevcut gidişatın pozitif ivme kazanmasına hizmet edecek/eden politik eleştirel yanıyla yine işyeri hekimlerinin kendini ifade edebildiği uygulamaya dönük yazılarıyla alanda gittikçe gündem olan ve sahiplenilen bir dergi oldu MSG.

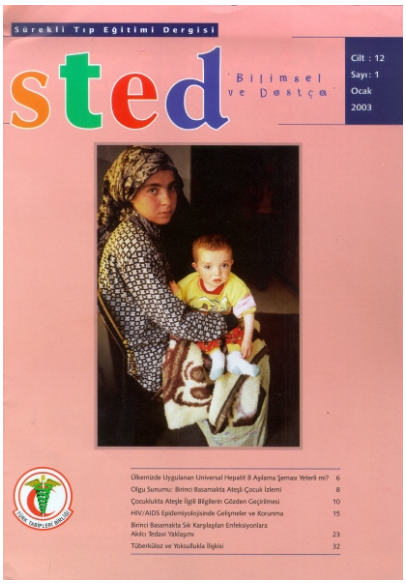

Üç aylık periyodu, yılda dört sayı iddiasıyla yayın hayatına başlayan ve iddiasını sürdüren MSG Dergisi, üç yılı aşan pratiğinde çıkarttığı toplam onüç sayı ile hedef kitlesiyle buluşmaya devam ediyor.

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi

Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi Yayın Kurulu toplantıları her hafta salı günleri düzenli olarak yapılmaktadır. Yılda 12 sayı yayınlanan STED, halen 10.000 adet basılmakta, 5600 sağlık ocağına ve abonelerine ulaştırılmaktadır.

Derginin bilimsel ve dostça tutumu bilgi kadar duygu paylaşımını da kolaylaştırmakta tüm güçlüklere karşın birinci basamak sağlık hizmeti vermenin haklı gururunu büyütmektedir. Alanın dergisi olmanın sorumluluğu varolan durumun daha çok sorgulanmasını daha çok araştırılıp yayın yapılmasını zorunlu kılıyor. Duruma ilişkin güvenilir verilerimiz çoğaldıkça geleceğe ilişkin daha iyiyi, daha insana yaraşırı düşleyişimiz gerçeğe dönüşecektir.

Dergimizin hazırlanmasına, yayınlanmış derginin değerlendirilmesine, eleştirilmesine, ana yazı ya da sürekli sayfaların oluşma aşamalarına sted@ttb.org.tr adresine bir ileti göndererek katılabilirsiniz. Bilimsel ve dostça kalın.

Tıp Dünyası

Basın Bürosu'nun oluşturulmasıyla birlikte Tıp Dünyası Gazetesi'nin yayınlanmasında süreklilik ve düzenlilik sağlandı. 15 günlük bir yayın olan Tıp Dünyası, her ayın 1'ini ve 15'ini izleyen ilk günlerde .çıkarılmaktadır. Gazetenin 4 olan sayfa sayısı 15 Ocak 2003 tarihinden itibaren 2 sayfa daha artırılarak; gazete 6 sayfa olarak basılmaya başlandı. Bu yapıyla birlikte yeni bir arayışa girilmiş ve formatında bazı değişikliklere gidildi. "Gündem", "Dışarıdan Göz" ve "Arada Bir" olmak üzere üç ayrı köşe oluşturuldu. Bulmaca, satranç ve karikatür köşeleri eklendi. Baskı sayısı talep üzerine 22 bin 500'den 27 bin 500'e yükseltildi. Gazetelerin 10 bin adedi, daha önce olduğu gibi Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi (STED) ile birlikte gönderilmeye devam etmektedir. Geri kalanlar tabip odaları aracılığıyla dağıtılmakta, abonelerin gazeteleri doğrudan adreslerine gönderilmektedir. Kısa süre içerisinde gazetenin 8 sayfaya çıkarılması hedeflenmektedir.

WEB Sitesi

www.ttb.org.tr sitemiz her gün güncellenmektedir. Aylık sitemizi ziyaret eden sayısı 14.000'dir.

Kitaplar

- Avrupa'da İş Hekimliği: Kapsam ve Yeterlilikler
- Çocuk Hakları Sözleşmesinin 13. Yılında Yoksulluk ve Çocuklar Üzerine Etkileri
- Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri Sağlık Çalışanının El Kitabı
- Hukuksal Boyutuyla İşyeri Hekimliği
- İşyeri Hekimliği Ders Notları
- Aşı Pazarı Can Pazarı/Aşı Üretiminin Perde Arkası
- Çevre ve Çocuk Sağlığı
- Öğrenen Merkezli Tıp Eğitimi
- TTB Asgari Ücret Tarifesi
- Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri
- Çağdaş Türk Tıp Şiirleri
- Antalya'da Hekimler Statü ve Sınıf Konumu Açısından Değerlendirme
- 2003 Başında Türkiye Ekonomisi ve AKP'nin Acil Eylem Planı ve Hükümet Programları Üzerine Değerlendirmeler

Broşürler

- Sağlık Ocaklarında Döner Sermaye
- Öncelikli Taleplerimiz/Yasa Tasarısı Önerileri
- Ne İstiyoruz?
- TTB İşyeri Hekimliği

Raporlar

- Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Raporu 2002
- GAP Sağlık Sektörü Raporu
- 2002-2004 Dönemi Yönetici Rehberi
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde (KOBİ) İşyeri Sağlığının Geliştirilmesinde Mevcut Durum

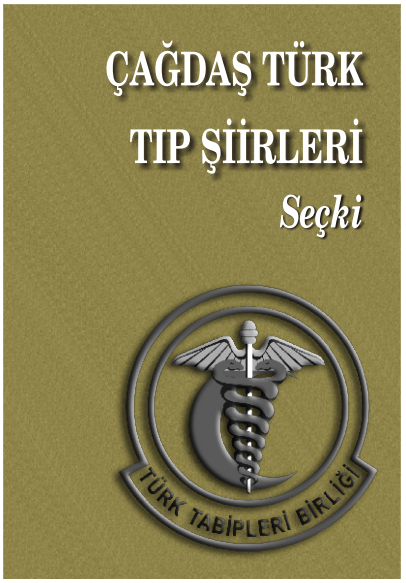

ÖZLÜK HAKLARI

TTB 51. Büyük Kongresi 29-30 Haziran 2002 tarihinde yapıldığında daha iyi bir hekimlik ortamı, eğitimden ücretlere özlük haklarımız, vardiyadan mecburi hizmete, insan haklarından yoksulluğa, eşitsizliğe kadar bizi yola çıkaran ne varsa birlikte tartışacak, çözecek, anlaşarak yakınlaşarak üreteceğiz kararlığındaydık.

TTB 51. Büyük Kongresi'ndeki değerlendirmelerin de ışığında Merkez Konseyi önümüzdeki dönem faaliyet programını hazırlamaya başladı.

Program özellikle Türk Tabipleri Birliği'nin bugüne kadarki olumlu çabalarını, birikimlerini esas alan, ancak özellikle 57. Hükümetin (DSP-MHP-ANAP Koalisyonu) başta hekimlerin özlük hakları olmak üzere tüm sağlık ortamını tahrip eden politikalarına karşı sonuç alıcı, etkin bir faaliyeti içeriyordu.

Gerçeğin herkes tarafından farkına varılması hali ve geçmiş dönem faaliyetlerine içten katılım yüksekliği umut verici unsurlar olarak not edilmişti.

Öte yandan, Büyük Kongremizden tam bir hafta sonra yapılan açıklamalar ile ve herhalde uygulanagelen politikaların aslında iflas etmesi sonucu olsa gerektir ki, ülkemiz "erken seçim" ortamına sokuldu. Bu durum zaten muhatap bulma zorluğumuzu daha da arttıran bir sonuç yarattı.

Hal böyle olunca; Türk Tabipleri Birliği olarak iki yönlü bir çalışma programının uygulanması uygun görüldü.

Bir yandan, seçim dönemi çerçevesinde nitelikli, uygun çalışma ve yaşama ortamı diye özetlenebilecek özlük haklarımızın daha geniş kesimlerce benimsenmesi, demokratik bir seçim ortamının tesisi, partilerin özellikle sağlık alanına ilişkin programlarının TTB değerleri ışığında değerlendirilmesi ve yaygınlaştırılması, esas olarak özellikle son 20 yılı aşkın bir süredir izlenen ve büyük bir yıkıma yolaçan IMF, Dünya Bankası bağımlı politikaların sonlandırılmasına yönelik bir etkinlik programı gerçekleştirildi. Çeşitli dökümanlar üretilerek

çok çeşitli kanallarla, geniş hedef kitlesine (sağlık çalışanları, halk, partiler) yönelik çalışmalar yapıldı.

Öte yandan da, ısrarla sürdürülmekte olan tahripkar politikaların sonucu gündelik hayattaki olumsuz uygulamaları (başta Malpraktis Yasa Tasarısı olmak üzere, vb.) durdurmaya, pozitif açılımlar yaratmaya yönelik etkinlik programları sürdürüldü.

Büyük Kongremiz ardından 25.07.2002 tarihinde "Tıbbi Hizmetlerin Kötü Uygulanmasından Doğan Sorumluluk Yasa" Tasarısı'nın Bakanlar Kurulu'ndan imzalanarak TBMM'ne iletildiği bilgisi üzerine, gündemimizde olan yasanın haberi tabip odalarıyla paylaşıldı. Merkez Konsey ve tabip odaları milletvekilleri ve siyasi partilerle doğrudan temas kurup tepkilerini dile getirdiler. Hekimlerin yasa ile ilgili bilgilendirilmeleri için çok sayıda materyal hazırlanarak düzenlenen toplantılarda konunun her yönü taraflarla tartışıldı. Tasarıyı hazırlayan Sağlık Bakanlığı'na öncelikli görevi anımsatılarak sağlık kurum ve kuruluşlarında uygun koşulların sağlanarak tıbbi hizmetlerin kötü uygulanmasının engellenmesi gerekliliği vurgulandı.

Geçen dönem Sağlık Bakanı Osman Durmuş tarafından yeniden gündeme getirilen "Mecburi Hizmet" uygulaması yeni hükümet tarafından da sürdürüldü. Yeniden gündeme getirildikten sonra başlanan çalışmalar bu dönemde de sürdürüldü. Hekimlere yönelik olduğu kadar, tıp öğrencilerine de yönelik bir program geliştirildi. Başta Sağlık Bakanı olmak üzere hekim milletvekillerine mecburi hizmetin kaldırılarak özendirici tedbirlerle, esas olarak da sadece hekim değil, fiziki altyapı ve ekibiyle bütüncül, basamaklandırılmış bir sağlık hizmetinin ve o arada öncelikle birinci basamak sağlık hizmetinin tüm Türkiye'de yaygınlaştırılmasının gerekli olduğu iletildi. Konu Türk Tabipleri Birliği'nin öncelikleri arasında varlığını sürdürdü.

Tüm çabalarımıza karşın yakın tarihin en büyük tahribatını yaşayan ülkemizde ve antidemokratik bir ortamda gerçekleştirilen 3 Kasım 2002 seçim sonucu, Meclis çoğunluğunu elde edenlerin, yakın geçmişin hak kayıplarının telafisinden başlaması gerekirken, oluşturulan yeni hükümetin Acil Eylem Planı ve Programı bizlerde kaygılar yarattı.

Mevcut yıkımın esas sorumlusu olan IMF programı, borçların aksatılmadan ödenmesi, bunun yansıması olarak da, sağlık

alanında finansman, örgütlenme, insan gücü, hizmet sunumunda -Genel Sağlık Sigortası, Aile Hekimliği uygulaması, hastanelerin özerkliği gibi kavramlarla- son dönem politikalarının esas olarak hedeflendiğinin ve sürdürüleceğinin belirtilmesi bu kaygılarımızı ortaya çıkardı. Programda, hükümeti oluşturan AKP'nin seçim beyannamesinde bir sözcükle yer alan sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi konusunun bile, Acil Eylem Planı ve Hükümet Programı'nda yer almamasının, yanı sıra, bırakın grevli toplu sözleşmeli sendika hakkını, varolan sendika hakkını bütünüyle yok edecek "performansa dayalı ücret sistemine geçilecektir" denmesi kaygılarımızı derinleştirdi.

58. Hükümetin kurulduğu günlerin hemen sonrasında 23-24 Kasım 2002 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen TTB Olağanüstü 52. Büyük Kongresi'nde ücretlerimiz, çalışma ortamlarımız, sağlık ortamı ve sağlık hakkı öne çıktı. Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ'ın da katıldığı kongrede, TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Füsun Sayek, pek çok yönden büyük zorluklar yaşayan hekimlerin özlük haklarının iyileştirilmesini isteyerek 2 bin 500 hekimin mağdur durumda olduğu zorunlu hizmet uygulamasının bir an önce kaldırılması gerektiğini iletti. Sorunların ertelenemeyeceğini vurgulayarak, en etkin çalışmanın yürütülmesi kararlılığı ile başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere, hükümet ile müzakere süreçlerinde ısrarlı olunacağını açıkladı.

Olağanüstü Büyük Kongre değerlendirmesi şu başlıkları içeriyordu:

"TTB ertelenecek hiçbir şeyin olmadığı ve çözüm için en etkin çalışmanın yürütülmesi kararlılığı ile başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere, Hükümet ile içtenlikle müzakere süreçlerinde ısrarlı olacaktır.

TTB Büyük Kongre'si önümüzdeki günleri müzakere ve mücadele sürecinin kuvvetlendirilmesi anlamında bir seferberlik dönemi olarak belirlemiştir. Başta Merkez Konseyi olmak üzere bütün yetkili organları ve üyelerini seferber ederek halkın sağlığı ve hekimler başta olmak üzere sağlık çalışanlarının önceliklerinin gerçekleştirilmesi için etkin bir programın yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Kamuoyuna bilgi aktarılarak yaşanacak bu süreç, acil kaydı taşıyan taleplerin gerçekleşmesi için Ocak 2003 tarihinden itibaren, 14 Mart Tıp Haftası'na kadar uyarı eylemleri ile başlayacaktır. Kamu çalışanları sen-

dikaları başta olmak üzere koordineli bir çalışan hareketi konusunda özen gösterilecek süreçte, taleplerin yerine getirilmemiş olması – 3 aylık geçici ve yıllık bütçe önemli göstergeler olacaktır- muhatapların TTB önderliğinde hekimleri aciller dışında iş bırakmaya daveti olarak kabul edilecektir."

Olağanüstü Büyük Kongre değerlendirmeleri ışığında etkin bir müzakere süreci yürütüldü. TTB birikimine dayalı somut, yapıcı öneriler paketi başta Sağlık Bakanı olmak üzere, çeşitli bakanlar, bürokratlar, iktidar partisi yetkilileri, hekim milletvekilleri, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeleri ile birlikte çok sayıda genel-özel konu başlıkları ile görüşme ve toplantılar gerçekleştirildi.

Bu müzakere süreci, TTB Merkez Konseyi üyeleri 28 Kasım 2002 tarihinde Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ ile görüşmeyle başladı. Sağlık Bakanlığı'nda gerçekleştirilen bu görüşmede, TTB Merkez Konsey üyeleri Bakan Akdağ'a genel sağlık sigortasından birinci basamağa, vardiyadan mecburi hizmete ve hekim özlük haklarına kadar pek çok konudaki görüşlerini bir dosya ile sundular. Taraflar görüşmelerin sürdürülmesinin Türkiye tıp ortamı için yararlı olduğuna inandıklarını dile getirdiler:

Acil ve öncelikli özlük hakları konusunda 10 maddelik yasa önerilerini içeren broşür iletildi. Broşürde, "zam ve tazminatlar", "ikramiyeler", "çalışma saatleri", "yıllık izin", "mazeret izni" gibi başlıklarda yasal düzenleme önerilerine yer verildi.

Türk Tabipleri Birliği tarafından Sağlık Bakanı Prof.Dr.Recep Akdağ'a iletilen "Sağlık Dosyası":

Özlük Hakları, Şef/Şef Yardımcılıkları, "Malpraktis" Yasası, Birinci Basamak Hekimliği/Genel Pratisyenlik, Mecburi Hizmet, Türkiye'de Hekim Sayısı, Vardiya Uygulaması, Sürekli Tıp Eğitim Etkinlikleri İçin İzin, 6023 Sayılı TTB Yasası, Hekimlik Meslek Etiği Kuralları, İlaç, Genel Sağlık Sigortası, Sağlıkta KDV, Hastane Çalışanları İş Sağlığı Yönetmeliği başlıklarından oluşuyordu.

Ancak ne yazık ki, kimi konular dışında (savaş ortamı sebebiyle Silopi ve Çukurca'da görevlendirilen hekimlerin geri döndürülmesi gibi) olumlu bir sonuç alın(a)madı.

Hükümetin kabul edilemez bir şekilde savaş ortamını gerekçe göstererek özlük haklarının daha da sınırlandırılması girişimleri, 2003 Yılı Bütçe Yasası müzakere süreci yanında ve daha

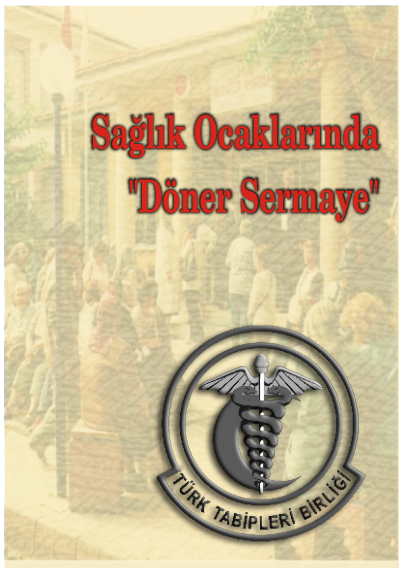

da önemlisi mücadele ortamının gereğini kuvvetle ortaya çıkardı.

Çünkü, 2003 Bütçesi'nin analizi iktidarın sağlık alanına yönelik değerlendirmelerimizi ne yazık ki güçlendirdi. Sağlık çalışanlarına, hekimlere yönelik bırakın bir iyileştirmeyi kayıpların bile telefisi öngörülmemekteydi. Sağlık özel sektörün insafına terk edilmiş, eğitim gibi piyasa kurallarına terk edilmişti.

2003 Bütçesinin TBMM'de görüşülmesi ve Hükümetçe çıkarılan Ek Tasarruf Önlemleri dönemine de denk gelen 14 Mart Tıp Haftası özlük haklarımızın da gündeme getirildiği bir programa dönüştürüldü. Bütçenin TBMM'de oylandığı gün olan 27 Mart 2003 tarihinde diğer örgütlerle birlikte uyarı eylemi gerçekleştirildi.

Hükümetin sağlık politikasına ilişkin yapılan değerlendirmeler sonucu üretilen dökümanlar önerilerimiz ile birlikte geniş çaplı bir çalışmanın konusu oldu.

Kamu sendikaları yasasının yürürlükte olması "toplu görüşme" yapmaya başlamaları bu alandaki faaliyetlerimizin birleştirilerek güçlendirilmesi gerekliliğini bir kez daha ortaya koydu. Birikmiş nemaların ödeme takvimine yönelik Emek Platformu'nun öncelikli gündemi tabip odalarımızın çalışmalarına yansıdı.

Daha sonra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Zorunlu Emeklilik yaşını 61'e düşüren yasa, özel bir gündeme dönüştürüldü.

Mayıs 2003'e gelindiğinde; Özel Hastaneler Yönetmeliği, Devlet Memurlarının Özel Hastanelerden Hizmet Almasına İlişkin protokoler düzenlemeler gündemimize girdi. Sağlık Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı protokolü çerçevesinde 1 Haziran 2003'den itibaren Maliye Bakanlığı Bütçe Talimatına uygun olarak işlemlerin ücretlendirilebileceği bu protokolden anlaşılmakta.

Emekliliğe yansıyacak reel bir ücretlendirme yerine, Sağlık Bakanlığı performansa dayalı ücretlendirme modeline sıcak bakmakta. Bu çerçevede Bolu ve İstanbul Şişli Etfal Hastanesi'nde pilot uygulama başlatıldı. Sözleşmeli personel alımı yapacaklarını, çalışana çalıştığı kadar ücret vereceğini açıklayan Bakanlık, iktidara geldiklerinin altıncı ayında henüz Acil Eylem Planı'ndaki bir yıllık işler sınıfındaki sağlık alanına ilişkin somut bir adım atmadı. Sağlık Bakanlığı'nın özlük hakla-

rımıza yönelik taleplerimize ilişkilendirdiği Döner Sermaye Yasası tüm uyarılarımıza karşın birinci basamak sağlık hizmetlerinde de uygulanmaya başlandı. Gelinen noktada; hem taleplerimize yansıyan bir iyileşme olmadı, hem de çok somut olarak hizmet sunumunda önemli aksaklıklar yaşandı. Yaşanan süreçte tüm hekimler döner sermaye uygulamasının keyfiliği başta olmak üzere gerçek bir ücret iyileştirmesi olmadığını bir kez daha gördüler. Döner sermaye girdilerine göre hizmet sunumu kurgulanan üniversite, devlet hastanelerinde döner sermaye kesintileri hizmet sunumunda ciddi aksamalara yolaçtı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile 23 Aralık 2002 tarihinde yapılan görüşmede SSK İlaç Uygulama Talimatnamesi, işçi sağlığı alanındaki düzenlemeler yanısıra, SSK'da çalışan sözleşmeli personelin sıkıntıları da dile getirildi.

DİSK, SES ve Türk Tabipleri Birliği, SSK'da sözleşmeli personel çalıştıran 9 hastanenin temsilcileri ile birlikte 8 Nisan 2003 tarihinde Çalışma Bakanı ile görüştü.

Savaş ortamı gerekçesi ile yarısını hekimlerin oluşturduğu 100 sağlık çalışanı mevzuata tümüyle aykırı bir şekilde 24 Mart 2003'ten itibaren Silopi ve Çukurca'da görevlendirildiler. Başından beri izlenen bu süreç İstanbul, Ankara, Diyarbakır ve Mardin Tabip Odası temsilcileri ile birlikte Silopi'de kendileri ziyaret edildi. Somut bir ihtiyaca tekabül etmeyen, büyük bir koordinasyonsuzluğun söz konusu olduğu bu akıl dışı görevlendirme Sağlık Bakanlığı ve "Başbakanlık Kriz Yönetimi" ile yapılan müzakeler sonucu sonlandırıldı.

Aktörler değişse de özlük haklarımızla (ücret, çalışma ortamı, sağlık hakkı) ilgili yaşanan süreci "güçlü ekonomi" ya da bütünüyle IMF'ye teslim olma programı olarak görmek ve bu süreçleri sosyal süreçlerden ayrı değerlendirmemek uygun olacaktır.

Kaldı ki, "hekimler ücretlerinde toplu olarak iyileştirme beklemesinler" diyebilen Hükümetin gündeminde olan mesleğimizin uygulama alanlarını doğrudan ilgilendiren "Sağlıkta Dönüşüm" projeleri, Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Mahalli İdareler Kanunu, Personel Rejimi Kanunu Tasarıları önümüzdeki dönemde örgütsel faaliyetimizin ne denli arttırılması gereğini gözler önüne sermektedir.

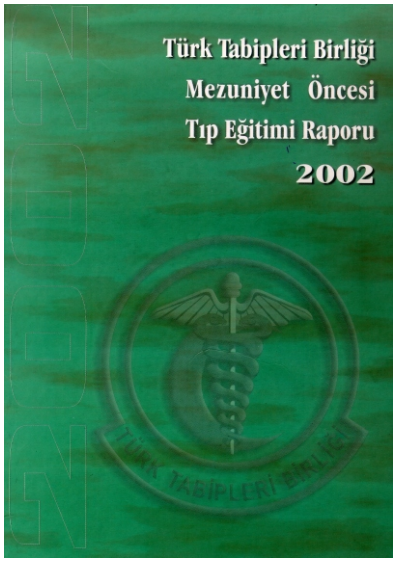

Mezuniyet öncesi, uzmanlık eğitimleri ve sürekli mesleki gelişim Türk Tabipleri Birliği'nin temel görevlerindendir. Bu başlık, Türk Tabipleri Birliği'nin pek çok diğer faaliyeti içinde de yeralmaktadır. Türk Tabipleri Birliği, yukarıda sayılan üç alanda da eğitimin niteliğinin artmasını ve fırsat eşitliği içinde verilmesini temel hedef olarak kabul etmektedir. Bu doğrultuda geçtiğimiz yıl da önceki yıllarda olduğu gibi aşağıdaki etkinlikler yapılmıştır:

Mezuniyet öncesi Tıp Eğitimi:Her iki yılda bir yayınladığımız, alanda önemli bir boşluğu dolduran, doğrudan kurumlardan alınan verilerle oluşturulan, Dr.İskender Sayek ve Dr.Bülent Kılıç'ın editörlüğünü yaptığı "TTB Tıp Eğitimi Raporu"nun sonuncusu yayınlandı. Yeni rapor hazırlıkları sürdürülmektedir. Raporumuza ttb@ttb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Türk Tabipleri Birliği bu rapordan da yola çıkarak bir kez daha öğrenci sayısının yarıya düşürülmesini ve tıp fakültelerinin kaynaklarının artırılmasını talep etti.

Tıp fakültesi açmanın çok kolay olduğu ülkemizde bir "akderitasyon" kuruluşunun eksikliği hissedilmektedir. İçinde Türk Tabipleri Birliği'nin etkin biçimde yeralacağı bağımsız bir akreditasyon kurulu görüşmeleri başladı. İlk toplantı Türk Tabipleri Birliği ve tıp fakültesi yöneticilerinin katılımıyla Mayıs 2003'de yapıldı.

Tıp kökenli rektörler ve tıp fakültesi dekanlarından oluşan Tıp Eğitimi Konseyi toplantılarına Türk Tabipleri Birliği de çağrılmaktadır. Son toplantı İstanbul Üniversitesi'nde yapılmıştır.

YÖK bünyesinde kurulan "Denklik Komisyonu"nun tıp alanı ile ilgili birimine Türk Tabipleri Birliği katılmaktadır. Bu komisyon mezuniyet öncesi tıp eğitimi yanısıra, uzmanlık eğitimini dışarıda yapanlar için de "denklik" görüşü ve kararı vermektedir.

Mezuniyet öncesi tıp eğitimini yakından ilgilendirdiğinden YÖK yasa taslağı incelendi ve bir görüş oluşturuldu. Taslak eğitimin verildiği kurumları "şirkete..." dönüştürüyor, bu şir-

ketlerde akademik personel yerine profesyonel yöneticiler istihdam ediliyor, öğrenciler borç para alarak okuyor. YÖK Yasası kamuoyunda seçim sonrası AKP Hükümetinin "üniversitelere özgürlük" söylemi ile gündeme geldi. Topluma YÖK düzenini savunmakla, dinci gericiliğin işini kolaylaştırma ikilemi dayatıldı. Türk Tabipleri Birliği hazırladığı görüşü ilgililerle paylaştı.

Uzmanlık Eğitimi:Türk Tabipleri Birliği nitelikli bir uzmanlık eğitiminin tıp ortamının ve halkın sağlığına önemli katkıda bulunacağına inanmaktadır. Bu nedenle eğitim kurumlarının (Sağlık Bakanlığı, SSK ve Üniversite eğitim hastaneleri) sorunlarına, eğitici (şef, şef yardımcısı, profesör, doçent) niteliklerine vb. önem vermektedir.

Geçtiğimiz dönem Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesiyle yeni bir süreç başladı. Tıpta Uzmanlık (TUK) ve Eğitim Kurumlarını Değerlendirme Kurulunda, Türk Tabipleri Birliği de birer temsilci ile çalışmaya başladı. Ardından Müfredat Komisyonları oluşturuldu. TUK'un önüne konan ilk görev "Tüzük'te yer alan yeni yan dallara yapılan başvuruları incelemek" oldu. TUK içinden bir komisyon yan dallar için ön koşulları belirledi.

Tüzük'te "6 ay içerisinde çıkarılacak" denmesine karşın; Tıpta Uzmanlık yönetmeliği henüz çıkarılamadı. Odalarımızın katkısı ile hazırlanan görüş ve önerilerimiz YÖK ve Sağlık Bakanlığı'na iletildi. Uzmanlık eğitiminin en yorucu konusu, şef/şef yardımcılığı atamaları ile ilgili olumsuzluklar ve halen sürmekte olan hukuki süreç oldu. Ne yazık ki, uygulanmayan hukuki kararlar nedeniyle eğitim hastanelerinin çalışma ilkeleri bozuldu ve bir umutsuzluk hakim oldu. Türk Tabipleri Birliği bu konuya müdahalesini etkin olarak sürdürmeye kararlıdır.

Sürekli Mesleki Gelişim:Türk Tabipleri Birliği hekimlerin sürekli eğitimlerini sürdürebilmeleri için gerekli altyapının varlığı ve geliştirilmesine önem vermektedir. Eğitim programlarının niteliğini ve niceliğini artırmayı yüreklendirmekte, eğitim eksikliği olan alanlarda ise bizzat etkinlikler düzenlemektedir.

Eğitim etkinliklerini değerlendirme faaliyetine örnek "Kredilendirme"dir. Yaklaşık on yıldır süren "kredilendirme" edindiğimiz deneyim doğrultusunda, bir çalışma grubu(Dr.Umut Akyol, Dr.İlhan Tezcan, Dr.Filiz Kurtoğlu, Dr.Ayşegül Tokatlı, Dr.Füsun Sayek, Dr.İskender Sayek, Dr.Mahir Özmen,

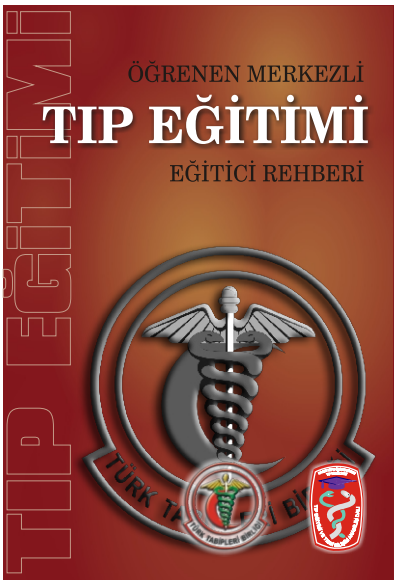

Dr.Aytuğ Balcıoğlu, Dr.Muharrem Yazıcı, Dr.Serdar Akyar, Dr.Nesrin Bölükbaşı, Dr.Cenap Yıldırım) "Kredilendirme Yönergesini" gözden geçirmiş ve günümüze uygun hale getirmiştir. Son beş ayda 84 etkinlik genel pratisyen hekimlik, 61 etkinlik çeşitli uzmanlık alanlarında, 8'i de ortak olarak kredilendirilmiş toplam 3367 saatlik eğitim yapılmış, etkinliklerin 84'ü odalarda, 47'si üniversite, 61'i uzmanlık dernekleri kanalıyla yapılmıştır.

Hedefimiz her alan ile ilgili ayrıntılı bilgiye ulaşıp, "kredi puanları"nın fonksiyonunu artırabilmektir. Gözlemlerimiz ve verilerimiz nicelik başvuruların arttığı şeklindedir. Şimdi programların değerlendirilmesinin derinleştirilmesi hedeflenmektedir.

Eğitim Etkinlikleri:Türk Tabipleri Birliği'nin pek çok odası ve biriminde Türk Tabipleri Birliği ilkeleri ile uyumlu sürekli eğitim etkinlikleri yürütülmektedir. Bunlar işyeri hekimleri için A, B, C kurslarından olağanüstü durumlarda hekimlik/sağlık, genel pratisyen hekimliğin modüler eğitiminden, anne sütü ve turizm sağlığına kadar geniş yelpazede, küçük grup çalışmaları ağırlıklı eğitim etkinlikleridir.

10-11 Mayıs 2003 tarihlerinde Toplumsal Cinsiyet Eğitimi Workshop Çalışması 6 erkek, toplam 20 katılımcıyla gerçekleştirildi. İki gün boyunca "Kadınlar ve Erkekler için Kendilik duyarlılığı", "Kadın ve Erkek Rolleri", "Kadınlara Yönelik Ev İçi Şiddet", "Çalışma Yaşamında Kadınlar ve Erkekler" konuları işlendi.

TTB Örgüt Okulu

Bu dönemin ilk örgüt okulu, 21-22-23 Şubat 2003 tarihlerinde Kocaeli'nde gerçekleştirildi. 3 gün boyunca 30 hekim ve tıp fakültesi öğrencisinin katıldığı okulda; sağlığın ekonomi politiği, dünyada ekonomik ve siyasi kriz, SSK ve sosyal güvenlik, sosyal politika, işçi sağlığı, sivil toplum örgütü eleştirisi ve demokratik kitle örgütü tartışmaları gibi bir çok konu ele alındı. Konular Sungur Savran, Erhan Nalçacı, Onur Hamzaoğlu, Osman Öztürk, Sedat Abbasoğlu, Metin Çulhaoğlu ve Eriş Bilaloğlu tarafından sunuldu.

Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu

Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu (UDKK), son 1 yıl içerisinde 5 Yürütme Kurulu toplantısı, 1 Genel Kurul, 19

Haziran 2002 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Tıpta Uzmanlık Tüzüğü nedeniyle dernek başkanları katılımı ile birlikte olağanüstü genişletilmiş genel kurul ve Ankara Tabip Odası ile birlikte 8. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı gerçekleştirildi.

Bugüne kadar derneklerle 8. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü ile ilgili görüşler, Tıpta Uzmanlık Yönetmeliği ile ilgili görüşler, Eğitim Kurumlarını Değerlendirme Komisyonu ve derneklerin UEMS temsilcileri ile ilgili yazışmalar yapıldı.

8. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'nda Ulusal Sağlık Otoritesi başlığı, Uzmanlık Derneklerinin Kamusal Etkinlikleri ve Niteliklerinin arttırılması, Türkiye'de Uzman Hekim Gereksinimi ve İnsangücü Planlaması, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Bitirme Sınavları Türkiye ve Dünya Örnekleri gibi başlıklar 367 katılımcının da desteğiyle Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi'nde 30 Kasım-1 Aralık 2002 tarihinde yapıldı.

Bu süre içinde UDKK Yürütme Kurulu kararlarına uygun olarak hazırlanan Ulusal Yeterlilik Üst Kurulu Yönergesi (UYEK) derneklerin ve delegelerin önerileriyle sadeleştirilip kısaltılarak son genel kurulda kabul edildi. (bkz. www.ttb.org.tr)

TTB-UDKK'nın kuruluşundan bu yana çeşitli yürütme kurulu toplantılarında da tartışıldığı gibi TTB-UDKK yeni üyelik için başvuran derneklerin kabulüne yönelik yeni özellikleri de içeren UDKK Yönetmeliği'nin değiştirilmesine karar verildi. Yönetmeliğe yönelik değişiklik önerileri ve başvuru kriterleri ile birlikte mevcut üye olan derneklerinde kamusal özelliklerini arttırma yönündeki tartışmalar son genel kurulda delegelerin ve katılımcıların dikkatine paket halinde sunuldu. Derneklerin görüşleri alındıktan sonraki son şekli önümüzde TTB Genel Kurulu'na iletilmek üzere Yürütme Kurulu tarafından hazırlanmasına karar verildi.

Bilişim Çalışma Grubu

Bilgi teknolojilerinin hızla hayatımıza girmesi sonucu TTB bütünselliğinde bu teknolojilerden en verimli biçimde yararlanıp bilgiye erişmedeki kısıtlılıkları gidermek ve olası etik sorunlara yanıtlar üretmek için TTB Bilişim Çalışma Grubu kuruldu.

Türk Tabipleri Birliği bir meslek örgütü olarak alanına yönelik geniş bir yelpazede çalışmalar yürütmektedir. Söz konusu çalışmaların bugünden yarına sürekliliği, üretilen değerlerin sahiplenilerek aktarılması ve geliştirilmesi çok önemlidir. Doğal olarak; sürecin vazgeçilmez unsurları tıp öğrencileridir.

Türk Tabipleri Birliği yönetimleri yukarıdaki anlayış ışığında tıp öğrencilerini de kapsayan, onlarla paylaşan, onlardan her anlamda güç alan bir perspektifi savunmakta ve yaşama geçirmeye çalışmaktadır. Geçen dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de tıp fakültesi öğrencilerine Meslek Etik İlkeleri kitapçığı tabip odalarımız aracılığıyla gönderildi.

Tıp fakültesi öğrencilerinin sorunlarını tartışmak ve Türk Tabipleri Birliği altında gelecekte kurulabilecek merkezi bir Tıp Öğrencileri Kolu'nu tartışmak üzere 25 Mayıs 2003 tarihinde Ankara'da bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Toplantı tıp öğrencileri komisyonu çalışması yürüten odaların yönetim kurulundan bir meslektaşımızın ve tıp öğrencileri komisyonundan 2 üyenin katılımı ile yapıldı.

1989 yılından beri çalışmalarını sürdüren TTB Halk Sağlığı Kolu (HSK) 1 Mayıs 2002 ile 30 Nisan 2003 tarihleri arasında toplam yedi yürütme kurulu toplantısı yaptı.

HSK'nun çalışma amaçları, halk sağlığını olumsuz yönde etkileyen nedenleri saptamak, bu olumsuzluklara yönelik çalışmalar yapmak; sağlık politikalarını izlemek; halk sağlığı biliminin mezuniyet öncesi ve sonrası eğitimindeki sorunları saptamak, çözümler önermek ve eğitimine katkı sağlamak; halk sağlığı konularında danışmanlık yapmak, bu konularda ilgilileri ve kamuoyunu aydınlatmaktır. Bu hedefler çerçevesinde geçtiğimiz bir yıl içinde HSK'nun yaptığı etkinlikler şöyledir;

1. SAĞLIK POLİTİKALARI

Kriz ve Sağlık

Şubat 2001'de yaşanan kriz, tüm alanlarda olduğu gibi sağlığı da etkilemiştir. HSK, krizin sağlık üzerine etkilerini saptamaya yönelik olarak başlattığı çalışmalarını geçtiğimiz yıl da sürdürdü. Kriz ve sağlık konusunda geniş bir literatür taraması yapılarak ardından çeşitli kurum ve kuruluşların rutin verileri üzerinden değerlendirme yapılıp "*2001 Ekonomik Krizinin Toplum Sağlığı Üzerine Etkileri*" başlıklı bir rapor hazırlandı.

Döner Sermaye Uygulamaları

Sağlık Bakanlığı'nın I. basamak sağlık hizmetleri için başlattığı döner sermaye uygulamaları HSK tarafından incelemeye alındı. Bu konuda döner sermaye uygulamasına geçen illerin tabip odalarına ortak form gönderilip sorunlar saptanmaya çalışıldı. Ayrıca birkaç ilde ortak araştırmalar başlatıldı. Çalışma, rapor olarak yayınlandı.

Anne ve Bebek Ölümlerini Önleme Kampanyası

Sağlık Bakanlığı'nın başlatmış olduğu bu proje HSK'nun çalışma başlıklarından biridir. Anne ve Bebek Ölümlerini Engel-

leme Kampanyası için İzmir Tabip Odası Halk Sağlığı Komisyonun hazırladığı rapor ve konu ile ilgili diğer bir yazı 15 Kasım 2002 tarihli Tıp Dünyası'nda yayınlandı.

"Sağlık Bakanlığını Uyarıyoruz!" Başlıklı Yazı

Sağlık Bakanlığı'nın politikalarının konusunda HSK'nun görüş ve önerilerini kapsayan yazı Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu tarafından hazırlanarak "Sağlık Bakanlığı'nı Uyarıyoruz!" başlığı ile 1 Kasım 2002 tarihli Tıp Dünyası'nda yayınlandı.

Sağlık Reformları

58 ve 59. Hükümet Dönemlerinde "Sağlıkta Reformlar"ın tekrardan gündeme getirilmesi üzerine "Sağlık Reformlarının Tarihçesi" konusunda bir sunum hazırlanarak grup çalışması biçiminde yapılması planlandı. 22-23 Şubat 2003 tarihinde yapılan GYK'da tartışmaya açılıp bir atölye çalışması yapıldı. Bu çalışmanın toplam üç kez gerçekleştirilerek yaklaşık 60 kişinin katılımı planlandı.

Olumlu Deneyimler Çalışması

Son yıllarda sağlık alanında yaşanan olumsuz gelişmeler nedeniyle Halk Sağlığı Kolu, pozitif deneyimlerimizi ön plana çıkarmak, tarihi bir süzgeçten geçirmek ve motivasyon sağlamak amacıyla "Türkiye'de Sağlık Alanında Yaşanan Olumlu Deneyimler" etkinliği başlattı. Bu çalışma kapsamında Prof. Dr. Feride Saçaklıoğlu'nun "Türkiye'de Aşı Üretiminin Tarihçesi" konulu çalışmanın sonuçları 2002 Nusret Fişek Günleri'nde bir konferans ile kamuoyuna açıklandı ve TRT tarafından "Aşıyla Gelen Hayat" adında bir belgesel çekilerek 14 Mart 2003 tarihinde TRT 2'de yayınlandı. Ayrıca "Aşı Pazarı Can Pazarı: Aşı Üretiminin Perde Arkası" adlı bir kitapçık basıldı. HSK'nun "Türkiye'de Aşı Üretimi" konusunda çalışmaları sürmektedir. Bu konuda bir basın toplantısı yapıldı.

Sağlıkta olumlu deneyimler olarak saptanan diğer konularda (Köy Enstitülerinin Toplum Sağlığına Katkıları ve Bergama Köylüleri vb.) çalışmalar sürmektedir.

Uluslararası Örgütlerin Raporlarının İncelenmesi

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2002 Dünya Sağlık Raporu, UNDP'nin 2002 Yıllık Raporu ve 2003 Dünya Gelişme Raporu HSK tarafından incelenerek değerlendirildi ve bu raporların kısa yorum-raporları yazıldı.

2. NUSRET FİŞEK ANMA ETKİNLİKLERİ:

Türk Tabipleri Birliği'nin gelenekselleşen Nusret Fişek Etkinlikleri Hacettepe Üniversitesi ile ortak olarak sürmektedir. 9 Kasım 2002 tarihinde yapılan Nusret Fişek Etkinliklerinde "Yüksek Öğrenimin Dünü, Bugünü, Yarını" ve öğleden sonra Prof. Dr. Feride Saçaklıoğlu'nun konuşmacı olduğu "Ülkemizde Olumlu Halk Sağlığı Deneyimlerine Bir Örnek: Aşı Üretimi" konulu konferans gerçekleştirildi.

Nusret Fişek Halk Sağlığı Bilim Ödülü bu yıl Prof. Dr. Ayşen Bulut ve Prof. Dr. İmran Özalp'e; Halk Sağlığı Hizmet Ödülü Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu ve Doç. Dr. Meltem Ağzıtemiz'e; Sağlık Ocağı Ödülü Anamur Karlıdere Sağlık Ocağı ve Samsun 9 No'lu Merkez Sağlık Ocağı'na verildi.

3. HALK SAĞLIĞI EĞİTİMİ

Gezici Eğitim Seminerleri:

Her yıl Türkiye'nin değişik bir bölgesinde düzenlenen ve 1989 yılından beri süren Gezici Eğitim Seminerlerinin ondördüncüsü 16-22 Haziran 2002 tarihinde yapılmıştır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nın da katkı sunduğu "Doğu'da ve Kır'da Sağlık" konulu eğitim semineri, Dr. Hamdi Aytekin, Dr. Kayıhan Pala başkanlığında Van, Hakkari ve Muş illerinde gerçekleştirildi. Seminere çeşitli üniversitelerin halk sağlığı anabilim dallarından toplam 16 halk sağlığı asistanı katıldı.

4. TTB HALK SAĞLIĞI KOLU GENEL KURULU

17 Mart 2001 tarihinde yapılan I. Ulusal Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu sonrasında yapılan Halk Sağlığı Kolu Genel Kurulu'nda seçilen Yürütme Kurulu 5 Mart 2003 tarihine kadar görevini sürdürdü. 5 Mart 2003 tarihinde 3. Ulusal Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu'nda yapılan seçimli Genel Kurul'da yeni yürütme kurulu oluşturuldu.

Türk Tabipleri Birliği Pratisyen Hekimler Kolu'nun bu dönem oluşturduğu ve dönem başında gündemine aldığı konular var olan kaos ve savaş ortamı içerisinde birinci basamak hekiminin soluk almasını amaçlamaktaydı.

TTB PHK bir yıllık dönem içerisinde Ankara'da 7 Kol toplantısı, üç tanesi Ankara dışında (Antalya, İstanbul ve İzmir) 7 Yürütme Kurulu toplantısı gerçekleştirdi. Kasım 2002 tarihinde yürütme kurulu yenilenerek çalışmalarını sürdürdü.

Bu dönem tüm pratisyen hekim komisyonlarının ortak çalışmasıyla öncelikli gündem maddeleri Özlük Hakları, Örgütlenme, Genel Pratisyenlik Mesleki Eğitimi, Mesleki Uygulamalar ve Engellemeler, Pratisyen Hekimlik Kongresi, Adli Hekimlik, Acil Servis Hekimliği, 112 Hizmetleri, Reçete Kısıtlamaları, İdari Baskılar ana başlıklarından oluştu.

ÖZLÜK HAKLARI

Döner Sermaye

Yıllardır ikinci basamakta uygulanan döner sermaye uygulamasının yanlış olduğu TTB tarafından vurgulanırken, kurumlar ve kişiler arası eşitsizliğin yaratıldığı, yeni ve daha büyük bir hata halkası olarak birinci basamakta da döner sermaye uygulaması başlatılıp birinci basamak çalışanlarına özlük hakkı olarak bir çıkış olacağı balonu uçuruldu. Fakat zamanın doğruları gün ışığına çıkarması çok uzun sürmedi. Kol olarak ilk günlerden itibaren birinci basamağın finansmanının devletin sorumluluğunda olduğu, sağlık personelinin adaletsiz ve ne olacağı belli olmayan ödemelerle kandırıldığı, halkın hakkı olan ücretsiz sağlık hizmetlerinin temeli olan birinci basamağın paralı hale getirildiği vurgulandı.

Gelişmeler ışığında son durumu vatandaşlarımızla paylaşarak söylenen yalanları ve ancak döner-ekmek parası olacak ödemeleri, temel sağlık hizmetlerini anlatan basın açıklaması 31 Ocak 2003 tarihinde İstanbul'da tarihi Dikilitaş Meydanı'nda yapıldı. Basın açıklamasında "Döner Sermaye Değil Temel Sağlık Hizmetleri Ödeneği" talebi yıllardır olduğu gibi yine vurgulandı.

"Sağlık Ocaklarında Döner Sermaye Broşürü" bastırılarak tüm birimlere dağıtımı yapıldı.

Malpraktis

Sağlık gündemine Mayıs 2002'de giren Malpraktis "Tıbbi Hizmetlerin Kötü Uygulanmasından Doğan Sorumluluk Yasa Tasarısı" için tüm komisyonlar oda yöneticileri ve TTB ile birlikte karşı duruşumuzu, hukuksal desteklerle birlikte gösterdik.

Mecburi Hizmet

2002 ilkbaharında Sağlık Bakanlığı'nın mecburi hizmet uygulamasını tekrar yürürlüğe koymasına karşı kolda çalışma yürütüldü. Çalışmada komisyonlardan görüş alındı, öğrenci komisyonlarına bilgi aktarımı sağlandı. Temelde "Mecburi" kısmının demokratik olmadığı, sadece hekim değil fizik şartı ve ekibi ile bütün bir birinci basamak sağlık hizmetinin tüm Türkiye'ye yayılmasının önemli olduğu vurgulandı.

ÖRGÜTLENME

Pratisyen Hekim Komisyonlarının daha aktif bir yapıya kavuşturulması, komisyonu olmayan tabip odalarında (özellikle geçmiş dönemlerde komisyon çalışmaları olan) komisyon oluşturulması dönem başında öncelikli hedeflerimiz arasında yer aldı. Bu doğrultuda gerek kol toplantılarında gündem olması, gerekse odalarla yaptığımız görüşmeler ve toplantılarla komisyon sayımızı 26'ya çıkardık. Komisyonlar kolda alınan kararlar doğrultusunda uyumlu bir çalışma yürüttüler. GPE eğitim faaliyetleri komisyonların çalışmasına oldukça olumlu katkı yaptı.

Aktif komisyonu olan illerimiz şunlardır: Adana, Ankara, Aksaray, Balıkesir, Antalya, Bartın, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Edirne, Hatay, Mersin, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Manisa, Mardin, Muğla, Samsun, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Uşak.

MESLEKİ UYGULAMALAR VE ENGELLEMELER

Teşekkür

Birinci basamakta ve sağlık hizmetlerinin sunulduğu tüm alanlarda büyük özveriyle hizmet veren pratisyen hekimlere, hizmeti birlikte sundukları sağlık çalışanlarına bugüne kadar yaptıkları başta koruyucu sağlık hizmetleri olmak üzere tüm hizmetler için "Teşekkür" belgesi hazırlanarak komisyonlar aracılığı ile tüm pratisyen hekimlerin çalışma ortamlarına ulaşması sağlandı.

İlaç Kısıtlamaları

Her insanın sağlık hizmeti almasının doğal hakkı olduğu bir Türkiye'de pratisyen hekimler uygulama alanına giren ve tüm uzmanlık derneklerinin katıldığı Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan "Standart Tanı Tedavi Rehberinde" yer alan hastalıklarla ilgili tedaviler yaparken, Sosyal Sigortalar Kurumu kendine bağlı kurumlarda birinci basamak sağlık hizmetlerinde kullanılan birçok ilacın yazımını engelleyen bir genelgeyi Aralık 2002 tarihinde yürürlüğe koydu. Hiçbir bilimsel dayanağı olmayan bu uygulama için Türk Tabipleri Birliği tarafından dava açıldı.

Sağlık Bakanlığı SSK Birinci Basamak Protokolü

TTB sağlığın tek çatı altında toplanmasının gerekliliğini hukuksal kanıtıyla ve emsallerle savunmaktadır. Sağlık Bakanlığı ile SSK birinci basamaktaki hizmeti imzalayacağı protokol ile birleştirmeyi amaçladı. Ama altyapısının iyi hazırlanmadığı, politik kaygılarla çıkarılan protokol birçok sıkıntıyı pratikte de içinde barındırmaktadır.

Eğitim Etkinlikleri

2002 yılı Ekim ayında 7. Pratisyen Hekimlik Kongresi TTB Genel Pratisyenlik Enstitüsü ve Pratisyen Hekimlik Derneği ile

birlikte 2000'in üzerinde katılımla Antalya'da gerçekleştirildi. Bilimsel programı ve sosyal etkinliği ile pratisyen hekimlere yakışır ve pratisyen hekimlerin ürünü olan bu kongreyi gerçekleştirmenin mutluluğunu hep birlikte yaşadık. Türkiye'de pratisyen hekimlere daha yakın olmayı hedefleyen 7. Kongre'deki başarı 8. Kongre'de daha da artan sayıda birlikteliğin hedeflenmesine neden oldu. "Birinci Basamak Sağlık Örgütlenmesi"nin inceleneceği bu kongre için çalışmalarımız sürmektedir.

7. Kongre'de de mesleki uygulamaları sırasında karşılan kısıtlamalar ve sorunları içeren "Mesleki Kararlar Oturumu" sunuldu. Sağlam Raporları, Reçete Tekrarı, Adli Hekimlik ve Reçete Kısıtlamaları konuları komisyonların yaptıkları çalışma sonuçlarına göre 7. Kongre'de tartışıldı. Mesleki uygulamalara yönelik pratisyen hekimlerin tutum belirleyebilmesi için rehber olacak bu çalışma katılımcılar tarafından çok beğenildi.

Pratisyen hekimler bilimsel alandaki çalışmalarını gün geçtikçe artmaktadır. TTB'nin önderliğinde birinci basamak hizmetlerinin bilimsel tarafının güçlendirilmesi çalışmalarına pek çok pratisyen hekim arkadaşımız coşku ile katılmaktadır. Bu kapsamda Türkiye'deki pratisyen hekimlerin katılımı ile birinci basamak sağlık hizmetlerinden biri olan "gebe izlemi" "çok merkezli çalışma" yapılması çalışmaları sürmektedir.

Bu dönemde tabip odaları pratisyen hekim komisyonlarında da birinci basamaktan sağlık hizmetlerinden acil hizmetlere kadar birçok alanda etkinlikler ve eğitimler yapılmıştır. 14 Mart Sağlık Haftası'nda birinci basamak sağlık örgütlenmesi birçok ilimizde gündem yapıldı. Pratisyen hekimlik hareketinin ve çalışmalarının tanıtıldığı toplantılar bu dönem Uşak ve Kahramanmaraş'ta gerçekleştirildi.

UEMO Eylül 2003 toplantısına katılım planlandı.

GENEL PRATİSYENLİK ENSTİTÜSÜ

Türk Tabipleri Birliği Genel Pratisyenlik Enstitüsü (GPE) kuruluş raporunda tanımladığı gibi, çalışmalarını üç ana başlıkta devam ettirmektedir: Birincisi mesleki eğitim programını oluşturmak. İkincisi eğitici eğitimi programı oluşturmak ve kendi eğiticilerini yetiştirmek. Üçüncü aşama olarak da yerinde, sahada yapılandırılacak eğitimlerle pratisyen hekimleri yaptıkları işler temelinde eğitmek, birinci basamak hekim insangücünün tanımlanması ve yetiştirilmesini sağlamaktır. GPE, ayrıca yetişecek hekimlerin nasıl bir ortamda verimli ve etkili olabileceğini, kendi süreçlerine nasıl müdahale edebileceklerini de tanımlanmaktadır.

Eğitici yetiştirilmesi bu dönemde GPE'nin öncelikleri arasındaydı. Çalışmalar her geçen gün nitelik ve nicelik olarak gelişerek devam etmektedir. Programlara katılan meslektaşlarımız daha şimdiden, hayata ve mesleklerine bakışlarının, sorunlar karşısındaki tutumlarının değiştiğini, geleceğe daha umutlu bakabildiklerini ifade etmektedirler. Sürecin içine giren meslektaşlarımızın kendilerine ve mesleklerine olan güvenlerinin arttığı, değerlendirme toplantılarında, geri bildirimlerde gözlenmektedir. Bu durum eğitim alan meslektaşlarımızın meslek örgütümüze ve çalışmalarına ilgisinin artması ile farklı bir boyutta da kendini göstermektedir.

Bu dönemin anlamı, artan bir sorumlulukla, bugüne kadar öncelenen ve hayata geçirilmeye çalışılan konuların artık uygulama aşamasına gelmesidir.

TTB GPE Örgütlenmesi

TTB/GPE Yönetim Kurulu Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin de katılımı ile yeniden oluşturuldu. GPE Yürütme Kurulu, Bilim Kurulu üyeleri yeniden belirlendi.

Yönetim Kurulu ve Bilim Kurulu üç aylık, Yürütme Kurulu da bir aylık aralarla toplandı. Bu dönem içerisinde 3 Bilim Kurulu, 5 Yönetim Kurulu, 7 Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

Yönetim Kurulu bu dönem GPE Çalışma Yönergesi'ni onaylayarak yürürlüğe soktu. (www.ttb.org.tr)

TTB/GPE dönem başında önceliklerini; Geçiş dönemini tanımlamak, temel modülleri uygulamak ve sonuçlarını değerlendirmek, bölge kurullarına işlerlik kazandırmak, klinik modüllerle ilgili politika belirlemek ve modülleri hazırlamak, bölgesel uygulama planlarını yaşama geçirmek, diğer kurumlarca tanınma sürecini artırmak, yayın yapmak, uluslararası ilişkileri geliştirmek, birinci basamak sağlık hizmetleri konusunda yönetici ve toplumsal duyarlılığı artırmak olarak belirledi.

GPE Eğitici Eğitimi Kursları

Bu yıl içerisinde temel modül kurslarına hız verildi. Bu kurslara pratisyen hekimler büyük ilgi ve destek gösterdiler. 15 temel kurs yapılmış, eğitici sayısı 260'a ulaşmıştır. Bu süreçte altı temel modülü tamamlayarak, GPE Çalışma Yönergesi'ne göre Genel Pratisyen Eğiticisi özelliğini kazanmış hekim sayısı 50'dir. Kurs yapılan Ankara, İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Adana, Tekirdağ, Samsun illerinin yanına bu yıl Aydın, Muğla, Denizli, Uşak, Hatay, Gaziantep, Mersin, Kahramanmaraş, Çanakkale, Edirne, Kırklareli illeri de katıldı.

Bugüne kadar yapılan tüm kurslarla ilgili ayrıntılar tabloda gösterilmiştir:

Modül	Kurs Sayısı	Kurs Süresi (saat)	Katılımcı Sayısı
Eğitim Becerileri	13	40	180
İletişim Becerileri	6	32	122
Bilgisayar Kullanımı	7	40	144
GP Felsefesi	10	32	201
Sağlık Yönetimi	8	32	156
Epidemiyoloji	2	40	40
Toplam	46	216	

Klinik modüllerin geliştirilmesi ve saha programının uygulanabilmesi amacıyla ve de geçiş sürecini hızlandırmak için Kasım 2002'de İstanbul'da "Grup Dinamikleri ve Program Geliştirme" kursu düzenlendi ve 14 "Eğitim Becerileri Modülü Eğiticisi" bu kursu tamamladı. Tüm temel ve klinik modüllerin sorumlularının ve eğiticilerinin arasından seçilen birer kişinin katıldığı "Program Geliştirme Kursu" Mayıs ayı içerisinde yapıldı ve 28 kişi bu eğitimi tamamladı. Bu iki kursun sonun-

da tüm klinik modüllerle ilgili programlar geliştirildi. Önümüzdeki süreçte, klinik modül eğiticilerinin, toplantılar yaparak modülleri son biçimine getirmeleri öngörülmektedir.

Eğitim Koordinatörleri Çalışmaları

Adana, İstanbul, İzmir, Samsun, Diyarbakır, Ankara, Trakya bölgelerinde bulunan ve Enstitü eğiticilerinden oluşan bölge eğitim koordinatörleri kurullarının kendi aralarından seçtikleri ikişer temsilcinin katılımıyla Enstitü Eğitim Koordinatörleri Kurulu oluşturuldu. Bu kurul da düzenli olarak toplanmakta ve bölge eğitim etkinliklerini planlamaktadır.

TTB/GPE Bölge Çalışmaları

GPE'nin bölgelerdeki örgütlenmesi ve etkinlikleri sürmektedir. Bu bölgeler, Ankara, İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Adana, Samsun, Kuzey Marmara (Çanakkale, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne), Güney Ege (Aydın, Muğla, Uşak, Denizli), GİTOB (Kahramanmaraş, İçel, Gaziantep, Hatay) bölgeleridir. Bölgelerde eğitim koordinatörleri kurulları ve GPE Bölge Kurulları çalışmalarına başlamıştır.

Araştırma Projesi

Genel pratisyenlik alanında Türk Tabipleri Birliği ve Pratisyen Hekimlik Derneği'nin düzenlediği, Proje Koordinatörlüğü'nü ise Genel Pratisyenlik Enstitüsü'nün yaptığı bu yıl ikincisini düzenlediğimiz "Genel Pratisyenlik Araştırma Projesi"ni desteklemek amacıyla bir proje grubu ve danışma kurulu oluşturuldu.

Sağlık Bakanlığı ile İlişkiler

7 Şubat 2003 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na verdiğimiz brifingde genel pratisyenlik süreci, amaçlarımız, hedeflerimiz, Bakanlık ile yapacağımız ortak çalışmalar, önceliklerimiz sunuldu.

Sağlık Bakanlığı temsilcisi Yönetim Kurulu çalışmalarına katılmakta, Bakanlık ile iletişimimizi kurmaya çaba göstermektedir.

Diğer Çalışmalar

Tanıtım çalışmalarımız bu yıl da Mersin, Kahramanmaraş, Uşak illerinde ve kurs yaptığımız tüm bölgelerde artan bir ilgi ve katılımla sürdü.

Ekim 2003'te düzenlenecek olan 8. Pratisyen Hekimlik Kongre'nin hazırlık çalışmaları bu süre içinde Enstitü çalışmalarının başka önemli bir alanını oluşturdu.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞYERİ HEKİMLİĞİ

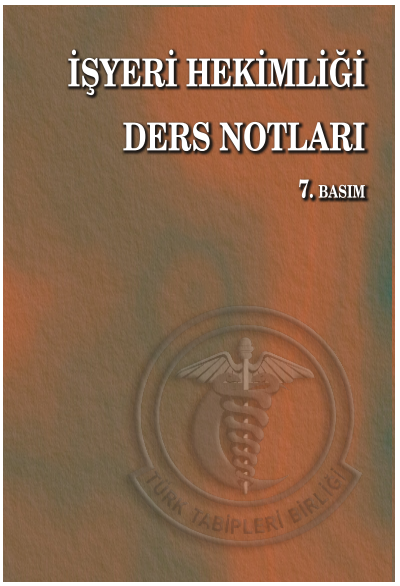

Ülkemiz birçok alanda olduğu gibi çalışma yaşamında da önemli saldırı yasalarıyla karşı karşıyadır. Çalışma yaşamı, çıkarılan İş Kanunu ve çıkarılması hazırlıkları hızla yürütülen İşçi Sağlığı İş Güvenliği Tüzüğü ve bu Tüzüğe bağlı yaklaşık 24-26 yönetmelikle işverenlerin istekleri doğrultusunda baştan aşağı yeniden düzenlenmek istenmektedir.

Toplum sağlığının önemli bir bileşenini oluşturan çalışanların sağlığını yakından ilgilendiren bu yasa tasarıları, işyeri hekimliği hizmetlerini de olumsuz etkilemektedir. Merkez Konseyi olarak; yasal düzenlemelerin hızlandırıldığı bu dönemde, yasa tasarıları dikkatle takip edilip işyeri hekimliğine ilişkin oluşturulan düzenlemelere yönelik özel çabalar sarfedildi. Bu yasal düzenlemelere ilişkin Merkez Konseyi olarak belirlediğimiz politika; iki düzeyde sürdürülmektedir:

İlki hazırlanan yasa tasarılarına henüz yasallaşmadan müdahale ederek işyeri hekimliği hizmetlerine ilişkin varolan olumsuzlukların düzeltilmesidir. Bu amaçla; TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeleri, hekim milletvekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, CHP ve AKP parti yetkilileri ile görüşmeler yapıldı. Türk Tabipleri Birliği ve tabip odaları aracılığıyla baskı ortamı oluşturdu. Yine bu amaçla, çalışma yaşamındaki düzenlemelerden doğrudan etkilenen TMMOB ve İşçi Sendikaları Konfederasyonları ile ortak tutum geliştirerek emekten yana güçlerin bu süreçte daha etkin olmalarının sağlanmasına çaba sarfedilmektedir.

İkincisi ise; çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerin iptal edilmesine yönelik yürütülecek hukuk mücadelesine şimdiden hazırlıklar yapmaktır. Bu amaçla; Uluslararası ve Ulusal Hukukta İşyeri Hekimliği Sempozyumu yapıldı. Bu sempozyuma iş hukuku ve idare hukukunda bilimsel çalışmaları ile tanınan hocalarımız katıldılar. Hazırladıkları bildiriler ile işyeri hekimliği hizmetleri, işyeri hekimleri ve Türk Tabipleri Birliği'nin bu alandaki görev ve sorumluluklarına ilişkin hukuksal mütaala oluşturularak Türk Tabipleri Birliği'nin önümüzdeki dönemde yürüteceği hukuk mücadelesinin de altyapısını büyük ölçüde oluşturdu.

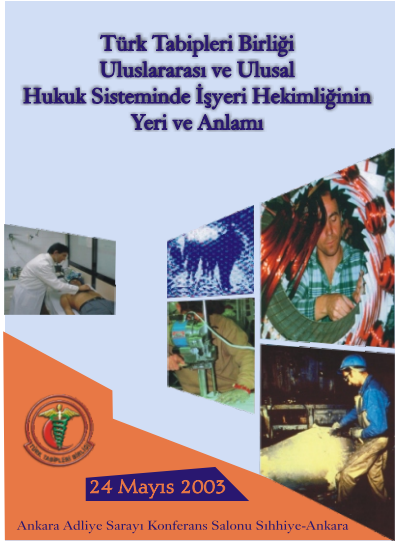

İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Kolu (İSİYH) bu dönemde işyeri hekimliği hizmetlerinin niteliğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara önem verdi. Bu amaçla işyeri hekimliğinin; bir tıp disiplini haline gelmesi, tam süre yapılması ve tüm çalışanların bu hizmetten yararlanması hakkının savunulmasının yanı sıra işyeri hekimlerinin bilgi ve eğitim düzeyinin geliştirilmesi bu alanda hizmet standardizasyonunun oluşturulması, işyeri hekimlerine destek ve danışmanlık hizmetlerinin sağlanması amacıyla çalışmalar yürütüldü.

TTB İSİYH Kolu yapılanmasını tamamlayarak oda temsilcilerini belirleyip kol yürütme kurulunu oluşturdu.

Yürütme Kurulu toplam 7 kez (28- 29 Eylül 2002, 6 Ekim 2002, 9 Kasım 2002, 11 Ocak 2003, 1 Şubat 2003, 22 Mart 2003, 12 Nisan 2003) kol – yürütme kurulu toplantısı yaptı.

Kol ve Yürütme kurulu bu arada diğer faaliyetlere paralel olarak, işyeri hekimlerinin yeni dönemdeki asgari ücretleri ve oda bölgelerinde düzenlenecek olan eğitimlerle ilgili çalışmalarını da tamamladı.

Yasal Düzenlemeler

Kolumuz TTB 52. Olağanüstü Büyük Kongre'ye hazırlık amacıyla "İşyeri Hekimlerinin Çalışma Onayı Yönetmeliği" konusunda çalışmalar yaptı. Hazırlanan öneri genel kurula sunuldu. Büyük Kongre'de yapılan tartışmalar sonunda karar altına alınan yönetmelik 21 Aralık 2002 tarihinde Resmi Gazete'de de yayınlandı.

Bu aşamadan sonra yönetmeliği esas alan bir yönerge çıkarılarak uygulamada standardizasyon sağlanması için çalışmalara başlandı. Odalar arasında farklı ihtiyaçların ve farklı yaklaşımların bulunması yönergenin çıkarılması sürecinin uzamasına neden oldu.

Bu Yönetmeliğin iptali için TİSK, Mayıs 2003'de Danıştay'a dava açtı.

Genel olarak çalışma mevzuatında özel olarak da işyeri hekimlerini ilgilendiren mevzuat değişiklilerine yönelik olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve TBMM'de müzakereler sürdürüldü. Buna rağmen Bakanlığın örgütsel önceliklerimizi ve hassasiyetlerimizi göz ardı eden tutum ve uygulamalarına karşı özellikle meclis komisyonlarında mümkün olduğunca etkin bir çalışma yapılıp gerek iktidar gerekse muhalefet partilerinde bulunan hekim milletvekilleri üzerinden sürdürülen bir çalışma tarzı izlendi. İşyeri hekimliği ile ilgili önemli bir düzenleme de, bilindiği gibi, İş Kanunu'nun 91. maddesinde yer almaktadır. Bu maddenin TTB'nin talepleri

doğrultusunda değiştirilmesi için TBMM'de yoğun çaba sürdürüldü. Meclis'e gelen İş Kanunu Taslağı'nda 50'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde işyeri hekimi bulundurulması mecburiyeti belirtilmiyor ve bunun çıkarılacak Yönetmelik'te düzenlenmesi öngörülüyordu. Yasa maddesinde yaptırılan değişiklikle çıkarılacak yönetmelikte 50 rakamının TİSK yönetiminin isteği doğrultusunda 250'ye çıkarılması çalışmaları şimdiden engellendi. Ayrıca yönetmelik çıkarılırken de Türk Tabipleri Birliği'nin görüşünün alınması gerekliliği sağlandı. Böylelikle TTB ilk defa İş Kanunu'nda yer aldı. Hekimlerin hak ve menfaatleri ile işçi sağlığını olumsuz etkileyebilecek girişimlere karşı diğer duyarlı gruplarla birlikte karşı tutum alındı.

Eğitim Etkinlikleri

A Kursları

Çalışma raporunu kapsayan süre içinde 10 kurs düzenlenip (Bursa, Kayseri, Kırklareli, Antalya, İstanbul (2), İzmir, İçel, Konya, Ankara) toplam 2070 hekim temel sertifika eğitimi aldı.

Kurslarda eğitici havuzunun geliştirilmesi amacıyla, mevcut eğiticilerin önerileri ve Merkez Konseyi'n onayı doğrultusunda yerel işbirliği olanaklarından yararlanıldı.

B Kursları

Bu dönemde İstanbul (6), Çorum, Balıkesir, Antalya, Ankara, Denizli, Muğla, İzmir, Giresun illerinde 14 kursta toplam 725 işyeri hekimi B tipi sürekli eğitim kursu ile sertifikalandırıldı.

Bunun yanında B kursu eğitici havuzunu genişletmek amacıyla "eğiticilerin eğitimi" programı düzenlenip iki avukat ve 12 meslektaşımızdan oluşan yeni eğiticilerimiz de sürece katıldı.

C Kursları

Bu dönemde geçmiş yürütme kurulunun çalışmalarıyla belli bir aşamaya gelen C tipi kursların ilkini oluşturan Gürültü – İşitmenin Korunması Eğitimi ve Mesleki Solunum Sistemi Hastalıkları eğitim modüllerinde somut adımlar atıldı.

C1 - İşitme Sağlığının Korunması (Gürültü) Eğitimi; Hacettepe Üniversitesi Odyoloji Bölümü, Türk Akustik Derneği, Türk Odyoloji Derneği, TMMOB ve İş Müfettişleri Derneği ile sürdürülen işbirliği ve ortak çalışma sonucunda eğitim modülü hazırlanıp deneme eğitimi gerçekleştirildi. Eğitimin içeriği, yöntemi üzerine düzeltmelerden sonra Ekim 2003'den itibaren yaygın olarak yapılması planlanmaktadır.

C2 - Mesleki Solunum Sistemi Hastalıkları Modülü; mesleki solunum sistemi hastalıklarına yönelik eğitim modülünün hazırlanması konusunda ise TORAKS Derneği ile geliştirilen işbirliği sonucunda, modülün çatısı örülüp planlaması yapıldı. Ekim 2003 ayı içerisinde deneme eğitimi yapılması kararlaştırıldı.

C3 - Mesleki Dermatozlar; mesleksel dermatozlarla ilgili bir eğitimin ana hatları hazırlanıp projelendirildi. Türk Dermatoloji Derneği ile görüşmeler sürmektedir.

Bilim Eğitim Kurulu ve Enstitü

Daha önce 7 kişiden oluşan Akademik Kurul, geçen dönem yapılan hazırlıklarla işyeri hekimliği alanında sürdürülen eğitim çalışmaları, araştırma, destek hizmeti sunulması, vb. konularda bütünselliğin sağlanması ve kurulması kararlaştırılan Enstitünün de Bilim Eğitim Kurulu (BEK) işlevini görecek yeni bir yapılanmanın oluşturulması kararı doğrultusunda, bu dönem 31 Mayıs 2003 tarihinde BEK ilk toplantısını yaptı.

Bu dönem yürütülen C Tipi Kurslar temelinde;

- İşyeri hekimleri için spesifik risklere yönelik eğitimler,
- Bu spesifik eğitimlere yönelik işçi ve işveren eğitimleri,
- İşyerlerinde bu risklere yönelik durum tespiti yapılması,
- Bu alanda hizmetin standardizasyonunun oluşturulması çalışmaları yapılmaktadır.

Bu çalışmalar sadece spesifik risklere yönelik bir eğitim anlayışının ötesinde olup, doğrudan çalışma yaşamına ve çalışan sağlığına müdahaleyi öngörmektedir. Bu anlamıyla, Enstitü kuruluş çalışmalarının da kendisini oluşturmaktadır. Çalışmaların olgunluk düzeyi hızla gelişmekte olup, kısa sürede Enstitü'nün tüzel bir kişilik haline gelmesi de sağlanmış olacaktır.

Uluslararası ve Ulusal Hukuk Sisteminde İşyeri Hekimliği Sempozyumu 24 Mayıs 2003 tarihinde, Ankara'da yapıldı. Bu sempozyumda sunulan bildiriler ve daha sonraki tartışma bölümünde ifade edilen görüşler, bu alanda TTB'nin yürüttüğü çalışmalar ve kullandıkları yetkilerin tamamen mevzuatımıza uygun olduğu ve uluslararası mevzuatla da paralellik gösterdiğini, hukuk alanından öğretim üyeleri bilimsel temelleri ile ortaya koydular. Bu sempozyum kitaplaştırıldığında işyeri hekimliğinde yaşanan sorunların hukuksal yorumuna ilişkin yararlı yol gösterici bir kaynak işlevi üstlenecektir.

OLAĞANDIŞI DURUMLARDA SAĞLIK HİZMETLERİ (ODSH)

Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri (ODSH) alanında eğitim, yayın faaliyeti yürüten; olağandışı durumlarla ilgili inceleme ve raporlandırma çalışmaları yapan; yetkilileri ve kamuoyunu bu konuda duyarlı kılmayı amaçlayan Türk Tabipleri Birliği, 2002-2003 döneminde de bu alandaki çalışmalarını sürdürdü.

Konuyla ilgili dokuz hekimden oluşan ODSH kol yürütme kurulu 1 Haziran 2002-31 Mayıs 2003 tarihleri arasında üç kez Ankara'da toplandı.

Eğitim

Uzun yıllardır sürdürülen "Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri Yönetimi" kursu bu dönem 13-15 Aralık 2002'de Diyarbakır'da, 09-12 Nisan 2003'de Balıkesir'de, 15-18 Mayıs 2003 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirildi.

Türk Eczacılar Birliği'nin talebi üzerine, 24-27 Şubat 2003 tarihleri arasında Ankara'da, eczacılara dönük bir kurs gerçekleştirildi.

TTB ODSH yönergesinde tanımlanmış olan "Hızlı Değerlendirme ve Müdahale Ekipleri" ile ilgili eğitim Ankara'da, 16 Mart 2003 tarihinde farklı illerden hekimlerin katılımı ile gerçekleştirildi. Eğitimde olağandışı durumlarda hızlı değerlendirme için hazırlanmış olan formlar gözden geçirilerek şekillendirildi.

Sağlık çalışanlarına yönelik 1996 yılında hazırlanıp basılan "Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri-Sağlık Çalışanının El Kitabı"nın 2. baskısı, yeni konuların eklenmesiyle kapsamı genişletilip güncellenerek 2002 yılı Aralık ayında hekimlerin ve sağlık çalışanlarının kullanımına sunuldu.

Beklenen Marmara Depremine yönelik olarak sağlık kuruluşlarının ve çalışanlarının hazırlılığını değerlendirmeyi amaçlayan bir çalışmanın yapılması Marmara Bölgesi Tabip Odaları işbirliği ile planlanmaktadır.

Değişik tarihlerde gerçekleşen seller sonucu oluşabilecek halk sağlığı sorunlarının giderilmesine katkısı olması amacıyla tabip odalarıyla bağlantı kurularak farklı zamanda gerekli dökümanlar iletilmiştir.

Değerlendirme Raporu

1 Mayıs 2003 tarihinde Bingöl'de meydana gelen depremin ardından Elazığ Tabip Odası ile bağlantı kuruldu. Durum tabip odası yöneticileri ile değerlendirilip gerekli yayın ve dökümantasyon bölgeye iletildi. Türk Tabipleri Birliği tarafından durumu yerinde değerlendirmek amacıyla, deprem bölgesine en yakın Diyarbakır Tabip Odası yönetici ve üyelerinden oluşan TTB Hızlı Değerlendirme Ekibi, depremi izleyen saatlerde Diyarbakır'dan yola çıkıp, aynı gün raporunu TTB Merkez Konseyi'ne iletti. İzleyen günlerde yaşanan olağandışı durumun Bingöl'deki etkilerini ve sağlık hizmetlerine yansımalarını araştırmak ve değerlendirmek amacıyla depremin 3 ve 10. günlerinde TTB ekipleri bölgede incelemelerde bulunup değerlendirmelerini rapora dönüştürerek ilettiler (bknz. www.ttb.org.tr). Bingöl depremi sonrasından TTB ekipleri tarafından oluşturulan değerlendirme raporları sorumlu bakanlık yetkilileri ve basın yayın organları aracılığı ile kamuoyu ile paylaşıldı.

Türk Tabipleri Birliği 6023 sayılı yasanın verdiği yetki çerçevesinde asgari ücreti belirlemektedir. TTB açısından temel yaklaşım, bir bütün olarak hekim emeğinin hekimler arası dayanışma zemininde korunmasıdır. Doğal ki bu dayanışma hizmete ulaşma durumunda olanlara karşı olmayan, aksine ulaşanlar içinde nitelikli hizmete ulaşmayı ifade eden bir anlam taşımalıdır.

Özel hekimlik alanında çalışma biçimlerinin çok çeşitli olduğu, bu alandaki başlıca grupların; hem kamu hem muayenehane veya özel hastanede çalışanlar, özel hastanede tam gün çalışanlar, muayenehanelerinde tam gün çalışanlar, özel hastane ve polikliniklerde nöbet usulü çalışanlar, özel tanı merkezlerinde çalışanlar olduğu bilinmektedir. Başlıca sorunun özel hekimlik alanında özel sağlık sektöründe çalışanların özlük hakları, özel sağlık hizmetlerinde fiyatlandırma, sağlık sektöründeki diğer kuruluşlarla ilişkiler (Sigorta şirketleri, kamu kuruluşları, özel sağlık kuruluşları dernekleri), haksız rekabet ve etik dışı uygulamalar olduğudur.

Özel hekimlerin özlük ve ekonomik haklarının geliştirilmesi için hastane yönetimleri ile sözleşme imzalamaları, sözleşmelerin de hayata geçirilebilmesi için hekimlerin örgütlü davranmaları gerekmektedir.

22 Aralık 2002 tarihinde tabip odaları ile katsayı toplantısı yapılarak 2003 ilk dönem katsayıları belirleme yöntemi tartışıldı.

İşlem adları ve birimlerini içeren kitap 15 Ocak 2003 tarihinde yayınlandı. Kitap önemli ölçüde uzmanlık derneklerinin katkılarıyla hazırlandı. Sağlık Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde TTB Asgari Ücret Tarifesi'ndeki işlem adlarının oluşturulma süreci paylaşıldı. Önümüzdeki günlerde tüm Türki-

ye'de uygulanacak işlem adlarının ortaklaştırılması için Sağlık Bakanlığı-TTB Çalışma Grubu oluşturulması konuşuldu.

Özel Hekimlik alanında bu dönem Vergi Barışı Yasası ile özellikle geçmiş yılların defterlerinin incelenmesi ve matrah artırımı düzenlemesi tartışmalara yol açtı. Vergi Barışı Yasası ve Matrah artırımı uygulamasının vergi mükelleflerine duyurulmasındaki çeşitli sıkıntıların yanı sıra serbest hekimlik yapan dolayısıyla vergi mükellefi olan meslektaşlarımızın defterdarlık görevlileri tarafından aranarak ya da bizzat ziyaret edilerek matrah artırımının mutlak surette yararlanmak zorunda olduklarını, belirlenen matrahı ödemediklerinde, defterlerinin inceleneceğini, defterlerin bir kez incelemeye alındığında ise her koşulda matrahın çok daha üzerinde cezaları ödemek zorunda kalacaklarına tanık olduk. Tehdit ve zorlama, demokratik bir devletin metodu olamayacağı gibi Anayasal hak ve özgürlükler ile Vergi Usul Yasası'na da aykırıdır. Mükelleflerin Vergi Barışı Yasası'ndan yararlanmaları özgür iradelerine bırakılmalıdır. Bu konuda özel hekimliğin yoğun olarak yapıldığı illerimizde tabip odalarınca tepkiler dile getirildi.

İYİ HEKİMLİK UYGULAMALARI

Türk Tabipleri Birliği bütünü içerisinde eğitim ve özlük hakları başlıklarında dile getirdiğimiz faaliyetler gerçekte iyi hekimlik uygulamaları kapsamındadır.

Tıbbi Hizmetlerin Kötü Uygulamasından Doğan Sorumluluk Yasa Tasarısı Temmuz 2002 tarihinde Bakanlar Kurulu'nda imzalanarak TBMM'ye iletilmesi üzerine Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi ve Tabip Odaları, yasanın neler getireceğini olası gelişmeleri hekimlerle toplantılar yaparak hekimlerin görüş ve önerilerini alarak gündem yaptı. Kimi odalar il (hekim) milletvekilleri ile doğrudan görüşerek yasanın hazırlanma sürecinde konunun gerçek sahiplerinin görüşlerinin alınmadığını, yasanın olumsuzluklarını dile getirdiler. Bu konuda daha önce hazırlanmış belgeleri paylaştılar.

Tabip Odaları ve Merkez Konseyi'nin etkin mücadelesi ve 58. Hükümetin kurulma süreci ile birlikte şu an yasal çalışma askıya alınmış bulunmaktadır.

Türk Tabipleri Birliği'nin 1990'lı yıllardan bu yana üzerinde yoğunlaştığı "Tanı ve Tedavi Uygulama Rehberleri" konusundaki ilgisi devam etmektedir. Sağlık Bakanlığı Proje Koordinatörlüğü tarafından düzenlenen toplantılara katılarak görüşlerimiz aktarıldı.

Tıbbi endüstri-hekim ilişkisi geçmişten bu yana gündemimizde yer almaktadır. Tıbbi teknoloji, ilaç kullanımı bu dönem kamuoyunda hekimlere yönelik dikkatlerin yoğunlaşmasına neden oldu. Çeşitli toplantı ve basın açıklamaları ile sürecin gerçek sorumlularının ve alınması gereken önlemlerin altı çizildi.

57. Hükümetin Sağlık Bakanı Osman Durmuş tarafından gündeme getirilen "Mecburi Hizmet" uygulaması yeni hükümet tarafından da sürdürüldü. Hekimleri etkilediği kadar tıp fakültesi öğrencilerin de gündemine giren bu konuda mecburi hizmetin kaldırılarak özendirici tedbirlerle, esas ola-

rak da sadece hekim değil, fiziki altyapı ve ekibiyle bütüncül, basamaklandırılmış bir sağlık hizmetinin ve o arada öncelikle birinci basamak sağlık hizmetinin tüm Türkiye'de yaygınlaştırılmasının gerekli olduğu iletildi. Konu Türk Tabipleri Birliği'nin öncelikleri arasında varlığını sürdürdü.

Kimi tabip odalarınca yürütülen araştırmalar ve Merkez Konseyi'nin konu ile ilgili soruşturması sonucu eski Sağlık Bakanı Osman Durmuş döneminde başlatılan vardiya sisteminin toplumun sağlık gereksinimlerini karşılamadığı, sadece hekimlere ve sağlık çalışanlarına yeni angaryalar yüklediği ortaya kondu. Vardiya uygulamasının gerekçelerinden birinin "gündüz poliklinik sayısını azaltarak hastanedeki yığılmayı önlemek" olduğu oysa uygulamanın bu amaca hizmet etmediği, gündüz poliklinik sayısında kısmen bir azalma meydana gelmekle birlikte, vardiya uygulamasının hastalar tarafından suistimal edildiği ve gereksiz hasta başvurularına sebep olduğu anlaşılmaktadır. Vardiya uygulaması devlet hastanelerinin temel hedefi olan ikinci basamak sağlık hizmeti verme işlevine darbe vurmakta, birinci basamağın görevlerinin tamamen devlet hastanelerine kaydırılmasına zemin hazırlamaktadır.

Vardiya uygulamasının bir an önce sonlandırılarak gerçek çözümün birinci basamak sağlık hizmetlerinin ülke gerçeklerine uygun örgütlenmesi ve basamaklandırılmış sağlık hizmet sunumuna geçilmesi gerektiği ilgili bakanlıklarla yapılan görüşmelerde dile getirildi.

Türk Tabipleri Birliği, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesindeki Reklam Kurulunun bir üyesi olarak toplantılara katılmaktadır. Hekimler ve sağlık kuruluşlarının duyuruları, 1219 sayılı yasanın 24.maddesinde tanımlandığı üzere "Hekimlerin ad, soyad, akademik ünvanı, uzmanlık alanlarını adres ve muayene saatlerini" içerebilmektedir. Reklam Kurulu'nca yasada tanımlanan iznin dışında tüm tanımlar yasaya aykırı olarak değerlendirilip yasal işlem yapılmaktadır.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Füsun Sayek, 57. Hükümet'in Sağlık Bakanının meslek örgütlerini Yüksek Sağlık Şurası'ndan dışlayan kararından çok önce (Aralık 2001) "Sağlık Bakanlığı'nın uzunca bir süredir, sağlıkla ilgili kurumların çalışma ortamlarının sağlıksız hale gelmesi

için çabalayan bir tutum izlemesini" ve mevcut bileşimiyle şurada katkısı olamayacağını gerekçe göstererek üyelikten çekilmişti.

Sağlık Bakanlığı, 1593 sayılı yasa ve 181 sayılı KHK'ye dayanarak kurulan ve temel görevi adli konularda görüş vermek olan Yüksek Sağlık Şurası üyelerini yenilerken Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği temsilcilerini çağırmadı. Yasaya göre, şura üyeleri "Sağlık Bakanlığı tarafından ülkede sağlık hizmetleri ve eserleri ile tanınmış kişiler arasından" seçiliyor. Bir kural olmamakla birlikte, meslek örgütü temsilcilerinin şura üyeliğinde yer almaları geleneksel hale gelmesine rağmen ve konunun yeni hükümetin Sağlık Bakanı'na aktarılmasına karşın, bu konuda bir gelişme olmadı.

Üyesi olduğumuz Sağlık Bakanlığı Etik Kurul toplantılarına katıldık.

Üniversite sınavları öncesi öğrenciler sınavlara hazırlık amacıyla rapor alma talepleri bu yıl da Milli Eğitim Bakanlığı'na iletildi. Bir düzenlemenin yapılmasının mümkün olamayacağı yönünde yanıt alındı.

Hekimlerin endüstri kuruluşları ile çıkar ilişkisi kurmamaları, hekimin kesin zorunluluk olmadıkça pahalı ilaçlar ve yöntemler öneremeyeceği, hastaya gereksiz harcamalar yaptıramayacağı ve yararı olmayacağını bildiği bir tedaviyi veremeyeceği temel etik yaklaşımlardır. Bu değerlerdeki erozyon bir meslek örgütü olarak Türk Tabipleri Birliği'nin ertelenemez gündemi. Açık ki, değerlerin korunabilmesi bu değerlerin tesisini oluşturacak zeminlerle de yakından ilişkili. Yıllardır tahrip edilen bir zeminde politikalar düzeyinde düzenlemelerin çözüme gerçekçi katkıyı sunması mümkün. Hekimliğin değerler ışığında yürütülmesi için gösterilen çaba ile politikaların değiştirilmesi için göstereceği çabanın eşzamanlı verilmesi kaçınılmaz. Hedef saptırmadan sorunların tespiti ve çözümü için yoğun çabalara gereksinim bulunuyor. Hekimler olarak uğraşmadığımız taktirde suçlu olarak hekimleri göstermeye çalışanlara başarılı olma şansını bizlerin tanıdığını unutmamamız gerekiyor.

Mevcut Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti 4 Nisan 2003 tarihli Başbakanlık yazısı ile bir önceki hükümetçe hazırlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı'nı TBMM'ye sevketti. Bu nedenle bu alana yönelik 59. Hükümetin eskinin devamı, bir başka deyişle sosyal güvenlik alanının tahribine yönelik politikaların ısrarlı takipçisi olduğu kaygısı kuvvetlenmektedir. Bilindiği gibi Hükümet Programı'nda da "varolan sosyal güvenlik sisteminin devletin sırtında bir kambur haline geldiği" tesbiti bunun bir göstergesidir.

Türk Tabipleri Birliği'nin de katıldığı Sosyal Güvenlik Kurumlarının Tek Çatı Altında Toplanmasına İlişkin yapılan toplantılar da benzer kaygıları ortaya çıkardı. Bu toplantılardaki ayrıntıların, 1980'den sonra gündeme gelen, 1991'den sonra somut programlara dönüşen, her hükümet döneminde yeniden gündeme getirilen, IMF ve Dünya Bankası önerilerinin tam tercümesi projelerden hiçbir farkı olmadığı görüldü.

Gerek bu toplantılarda, gerekse de hekim milletvekilleri ve TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyon üyeleri ile Sosyal Güvenlik alanının kazanımlarının korunması, dahası SSK Sağlık Kurumları dahil olmak üzere güçlendirilmesine yönelik Türk Tabipleri Birliği önerileri paylaşıldı.

Bu nedenle söz konusu yasama süreci Türk Tabipleri Birliği'nin öncelikli gündemlerinden biri olmak durumundadır.

TTB Merkez Konseyi, 21 Kasım 2002 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ve SSK Başkanlığı'na birer yazı göndererek, hekimlerin yoğun tepki ve eleştirilerine neden olan "ilaç talimatnamesinin" yeniden düzenlenmesini istedi. Bu talimat ile hastaların çok gerekli ve kullanılan bazı ilaçlara ulaşımlarının engellendiğinin, hekimlerin reçetelemelerine müdahale edildiğinin belirtildiği yazıda, hekimlerin ve TTB'nin bu durumu kabullenmesinin mümkün olmadığı vurgulandı.

TTB'nin bu doğrultuda, hukuki süreçler de dahil her türlü girişimde bulunmaya hazır olduğunun belirtildiği yazıda, "An-

cak isteğimiz -zaman başta olmak üzere- her anlamda kaynak israfına yol açacak süreçleri yaşamak yerine, işbirliği içinde olumlu ve üretken sonuçlar yaratmaktır. Ülke kaynaklarını ve hekimlerin mesleki uygulama bağımsızlığını gözeten 'uygulama talimatlarının' ortak çalışmayla yapılabileceğine olan inancımızı bir kez daha belirtiriz" denildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile yapılan toplantılarda SSK İlaç Uygulama Talimatnamesi, İşçi Sağlığı alanındaki düzenlemeler yanı sıra, SSK'da çalışan sözleşmeli personelin sıkıntıları da dile getirildi. Aynı yerde, aynı işi yapan kadrolu emsalleriyle gerek ücret, gerek sosyal haklar ve gerekse çalışma koşulları açısından sözleşmeli personel aleyhine önemli farklılıklar bulunduğunun vurgulandığı görüşmede, ek ödemelerin hiçbirinin sözleşmeli personele ödenmediği de anımsatıldı.

Türk Tabipleri Birliği, SES, Devrimci Sağlık İş SSK'da sözleşmeli personel çalıştıran 9 hastanenin temsilcileri ile birlikte 8 Nisan 2003 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile görüştü. Kadro konusunda olumlu bir yanıt alınamamasına karşın, sözleşme maddelerinin düzenlenebileceği konusunda adım atılması planlandı. Özellikle Kamu Yönetimi Temel Kanunu'nun temel unsurlarından birisinin sözleşmeli personel kavramı olduğu gözönüne alındığında bugün için, 3286 sağlık çalışanını ilgilendiren bu konunun önümüzdeki dönem öncelikli bir çalışma alanı olması gereği ortadadır.

SSK kurumlarında çalışan hekimlerin mesailerine yönelik Genel Müdürlükçe sirküle edilen genelge anlaşılamaz ve kabul edilemez bir biçimde hekimlerin aralıksız çalışmasını amaçladığı için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı düzeyinde girişimlerde bulunuldu. Sözkonusu olan genelgenin amaca aykırı yanlarının düzeltileceği inancıyla konu takip edilmektedir.

Geçmiş dönemde başlatılan ama pek çok açıdan başarısız sonuçları ortaya çıkan ve belki de bu sebeple sürdürülemeyen SSK'ya bağlı sağlık kurumlarından özel sağlık kurumlarına sevki düzenleyen protokole ilişkin (Ankara'da Has Polikliniği, İzmir'de ise DUSAŞ Polikliniği uygulamalarına yönelik) bir rapor hazırlanmaktadır. Bu rapor, özellikle günümüzde kamu sağlık kurumlarından özel sağlık kurumlarına sevki daha da teşvik eden uygulama girişimleri gözönüne alındığında bilgi ve verilere dayalı sağlıklı bir değerlendirme yapma şansını ortaya koyacaktır.

TTB Merkez Konseyi, 21 Kasım 2002 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ve SSK Başkanlığı'na birer yazı göndererek, hekimlerin yoğun tepki ve eleştirilerine neden olan "ilaç talimatnamesini" hastaların çok gerekli ve kullanılan bazı ilaçlara ulaşımlarının engellendiği, hekimlerin reçetelemelerine müdahale edildiğini belirterek yeniden düzenlemesini istedi.

Türk Tabipleri Birliği Resmi Gazete'nin 23 Ekim 2002 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe giren, "2002 Yılı SSK Başkanlığı İlaç Listesi ve Uygulama Talimatı"nın iptali istemiyle 23 Aralık 2002 günü Danıştay'da dava açtı. TTB, hekimlerin reçete düzenleme yetkilerini sınırlayan hükümler ile koruyucu aşıların karşılanmasına ilişkin hükümlerin iptalini ve öncelikle yürütmenin durdurulmasını istedi.

Bütçe Uygulama Talimatı'na esas teşkil edecek çalışmaya, Sağlık Bakanlığı'nın ancak son toplantıda haber vermesi üzerine katılındı. Görüşlerimiz aktarıldı. İlaç Fiyatlandırma toplantılarına katılındı. 2003 Bütçesi ve AKP Hükümeti'nin Acil Eylem Programı içerisinde yeralan ilaçta tasarruf programı ve halen uygulanmakta olan ilaçta katkı payı alınması (ve maaştan kesilmesi) gibi konularla ilgili olumsuz görüşlerimiz yetkililere yazılı-sözlü iletildi. İlaç konusunda yapılan bilimsel toplantılara konuşmacı/tartışmacı olarak katılındı.

TTB'nin ilaç konusundaki görüşlerine www.ttb.org.tr adresinden ulaşılabilir. Önce koruyuculuk dolayısıyla ilaç gereksinmesine gereksinimin azalması, halkın ilaca ulaşımının engellenmemesi, Türkiye'de ilaç üretiminin yapılması gibi temel ilkelerimiz doğrultusunda çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Bu arada hekimlerin "doğru reçeteleme"lerini kolaylaştıracak bilgiler yayınlarımızda yeralmaktadır.

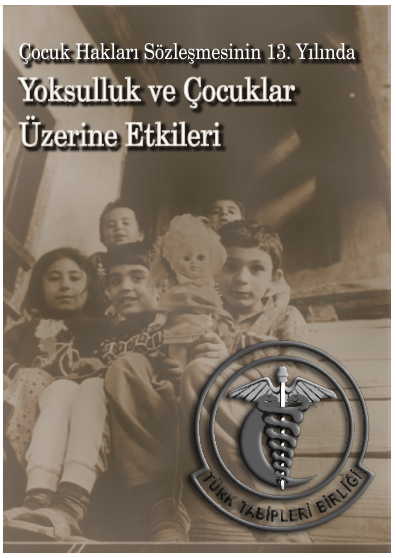

İnsan hakları alanında son bir yıllık dönem, ülkemizde kimi olumlu düzenlemelerin yapıldığı/yapılacağı görüntüsünün oluşturulmaya çalışıldığı, öte yandan da gündelik demokratik hayatta, ne yazık ki, kritik olumlu değişimlerin olmadığı ikili bir görünümde gerçekleşti.

Toplumun ihtiyaçlarına yönelik içtenlikli demokrasi ve insan hakları değerlerine değil de, Avrupa Birliği tartışmaları ve yaşanan erken seçim atmosferine sıkışma bu ikili görünümün önemli sebebini oluşturdu demek yanlış olmasa gerektir.

Bu süreçte alanımızla ilgili 18.09.2002 tarih ve 24880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"in Madde 3'te belirtilen "yönetmeliğin 10. maddesinin son fıkrasındaki değişikliğin: *"Doktor ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin doktor hasta ilişkisi çerçevesinde yapılması esastır. Ancak, doktor veya şüpheli, sanık ya da gözaltına alınan kişi, kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk kuvvetleri gözetiminde yapılmasını isteyebilir. Bu istek belgelendirilerek yerine getirilir."* şeklinde düzenlenmesi olumlu bir gelişme olarak not edilmelidir. Bu durum öteden beri Türk Tabipleri Birliği değerlerinin haklılığını gösterdiği gibi, bu değişiklikte Türk Tabipleri Birliği'nin katkısı not edilmelidir.

Öte yandan, önceki parlamento döneminde gündeme getirilmesine karşın çıkarılamayan ancak parlamento ve hükümet düzeyinde her türlü çabamıza karşın bu dönemde yasalaşan Cezaevlerindeki Açlık Grevlerine ilişkin yasa olumsuz bir örnek oluşturmaktadır.

TBMM tarafından yasalaştırılan "Türk Ceza Kanunu ile Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" hekimlik uygulaması

için olmazsa olmaz koşul olan bağımsız mesleki uygulamayı bırakın güvence altına almayı, bütünüyle politik saiklerle, bilimdışı yaklaşımlarla tıp mesleğini ve bilimi sınırlandırmayı esas almaktadır. Bu sebeple, ilgili tarafların görüşleri alınmadan, tek taraflı bir hazırlıkla gündeme getirilen söz konusu tasarı, Türk Tabipleri Birliği'nce kabul edilemez bulundu.

Kuşkusuz mesleğimizin ve bilimin temel ilkeleri karşısında bu yasanın amaçladığı olumsuz yaklaşımlar geçerli olamayacaktır.

Bu arada ne yazık ki, sürmekte olan açlık grevlerinin insanı esas alan çözümü için çabalar bu dönemde de sürdürüldü.

19 Aralık 2002 tarihli "Hafızası Olmayan Toplumlar Özgürleşemez" başlıklı basın açıklaması,

28 Eylül 2002 tarihli "Hapishanelerde Sağlıklı Yaşam Koşulları Kurultayı" toplantısına katılım,

Çeşitli bakan ve bürokratlarla konuyla ilgili görüşmeler,

Çeşitli örgütlerle ortak toplantılar bu çerçevede gerçekleştirildi.

Toplumsal bir sorun olan, iki yıllık uygulamaların da kaygılarımızı derinleştirdiği, izolasyonu esas alan F Tipi Cezaevlerine yönelik özellikle sağlık açısından Durum Değerlendirmesi Raporu hazırlama taleplerimiz ilgili bakanlıklarca bugüne kadar olumlu yanıtlanmadı. Önümüzdeki dönemde bu konuya ilişkin bir çalışma yapılması ihtiyaç olarak gündemimizdedir.

Açlık Grevlerinde Hekim Tutumuna yönelik Dünya Tabipleri Birliği ortamında tartışmalarda yer alındı.

Başta Dünya Tabipler Birliği olmak üzere çeşitli Ulusal Tabip Birlikleri ile sürdürülen cezaevi hekimlerine yönelik internet üzerinden eğitim projesi hazırlıkları son aşamasına gelmiş, kısa bir süre içerisinde uygulamaya başlatılabilecektir.

Bu dönemde işkencenin etkin soruşturulması ve dökümantasyonuna yönelik İstanbul Protokolü'nün çeşitli odalarımızca gerçekleştirilen eğitim programlarına katkıda bulunuldu.

Senelerdir sürdürülmekte olan Alternatif Tıbbi Rapor çalışmaları bu dönemde de gerçekleştirildi.

2001 yılında kurulan ancak ilk toplantısını 26 Şubat 2003 tarihinde gerçekleştiren, 76 resmi ve sivil unsurun oluşturduğu İnsan Hakları Danışma Kurulu'nda yer alındı. Ayrıca Danışma Kurulu bünyesinde oluşturulan komisyonlardan yedisinde (İnsan Hakları Birimlerinin Yeniden Yapılandırılması (Amaç ve Örgütlenme) Komisyonu, Haklar ve Özgürlükler Komisyonu, İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi Çalışma Grubu, Sanık, Mağdur ve Mahpus Hakları Çalışma Grubu, Ekonomik ve Sosyal Haklar Çalışma Grubu, Çevre ve Barış Hakları Çalışma Grubu, Kadının İnsan Hakları Çalışma Grubu, Eğitim, Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Eşgüdüm Komisyonu) yer alınmaktadır.

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nun çağrısı üzerine esas olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yerinden edilmiş insanlara yönelik toplantıya katıldık.

İfade özgürlüğü alanında bir sonraki bölümde yer verildiği gibi aralarında tabip odası başkanlarımız da olmak üzere kimi meslektaşlarımız idari ve/veya hukuki soruşturma süreçlerine maruz kalmışlardır. Bu meslektaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi için her türlü çaba gösterildi.

Ayrıca ifade özgürlüğünün korunup geliştirilmesine yönelik diğer örgüt ve kişilerle ortak çalışmalara özen gösterildi.

İyi hekimlik uygulamaları sebebiyle Merkez Konseyi ve çok sayıda meslektaşımıza yönelik baskılar raporun ilgili bölümlerinde yer almaktadır. Aynı zamanda insan hakları kavramı çerçevesinde düşünülmesi gereken sağlık başta olmak üzere sosyal haklarla ilgili yürütülen faaliyetler de raporun ilgili bölümlerinde yer almaktadır.

HEKİMLERE YÖNELİK BASKILAR

İyi hekimlik değerleri çerçevesinde mesleğini sürdüren meslektaşlarımıza yönelik çeşitli baskılar, ne yazık ki, bu dönemde sürdü.

Bu baskıları kabaca üç başlık altında toplamak mümkündür:

1-Esas olarak kamu sağlık kuruluşlarını tasfiye etmek isteyenlerin ürettikleri bilinçli çabaların sonucu sağlık çalışanları ve hastaların karşı karşıya getirilmek istenmesi. Ankara, Bursa, Samsun, Zonguldak'taki kimi meslektaşlarımızın hasta yakınları tarafından uğradıkları saldırılar bu kapsamda anılabilir.

Türk Tabipleri Birliği olarak bu meslektaşlarımızı korumak ve dayanışma ortamımızı kuvvetlendirmeye çalışıldı.

2-Hiçbir haklı gerekçeye ve mevzuata dayalı olmayan bir şekilde görev yeri değiştirme dahil çeşitli gerekçelerle, çeşitli idari baskı örnekleri. Ankara, Muş, Sakarya, Tekirdağ'daki kimi meslektaşlarımızın maruz kaldığı bu türden uygulamalar karşısında Türk Tabipleri Birliği olarak yetkililer nezdinde girişimler, hukuki süreçleri işletmek, kamuoyu ile paylaşmak şeklinde bir faaliyet sürdürüldü.

3-Ülkemizdeki demokratik ortamın zayıflığından kaynaklı antidemokratik uygulamalar ve hukuki soruşturma ve cezalar.

İzmir'de F Tipi Cezaevlerine ilişkin her açıklaması dava konusu olan ve hakkında toplam 21 davası olan Dr. Alp Ayan bu başlıkta özel bir örnek oluşturdu.

Öte yandan Mardin-Şırnak Tabip Odası'nın 27 Nisan 2002 tarihindeki 3. Olağan Genel Kurulu'nda Oda Başkanı olarak yaptığı konuşma nedeniyle, DGM tarafından hakkında, TCK'nın 312. maddesine istinaden dava açılan Dr. Kamiran Yıldırım'ın kabul edilemez bu durumu ise, tüm örgütümüz açısından öncelikli bir gündem oldu.

Yıldırım, dava konusu konuşmasında, çatışma ortamının bölgede yarattığı güvensizliğe, köy boşaltmaları nedeniyle meydana gelen sosyo-ekonomik dengesizliklere dikkat çekmiş, bunların sonucunda yaşanan sağlık problemlerine, beslenmebarınma sorunlarına, bulaşıcı hastalık artışına, çocuk ölüm hızına vurgu yapmış ve Kürt sorunun çözülmesinin bölgenin sağlık problemlerinin azalmasına olumlu katkıda bulunacağını ifade etmişti. Konuşması nedeniyle Mardin Valiliği'nce Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuş ve dosya Diyarbakır 2 Nolu DGM'ye gönderilmişti.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi'nin yanı sıra, İstanbul, Ankara, Diyarbakır ve Mardin Tabip Odaları'ndan katılımın sağlandığı 3 Nisan 2003 tarihinde gerçekleşen ilk duruşmada Dr.Kamiran Yıldırım beraat etti. Ancak böyle bir girişimde bulunabilme hali, Türk Tabipleri Birliği'nin önümüzdeki dönem faaliyetleri açısından da öncelikli bir konu olmak durumundadır.

Öte yandan işkencenin bir halk sağlığı sorunu olduğunu söyleyip tıbben belgelemenin önemini yıllardır öğrencilerine anlatan, bu bakış açısıyla sayısız genç meslektaşına emek vermiş, bu emeği kendi tutumu ile de pekiştirmiş bir hekim olan Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'yı bu kapsamda bir kez daha anmak gerekmektedir.

Adli Tıp Uzmanı Prof.Dr.Şebnem Korur Fincancı'nın Adli Tıp Kurumu'ndaki görevi sırasında mesleğinin gereği olarak Süleyman Yeter isimli sendikacının gözaltında ölümünün, işkence sonucu olduğunu belgeleyen raporu sebebiyle Adli Tıp Kurumu'ndaki görevi sonlandırıldı. Süleyman Yeter'in işkence sonucu öldüğü tüm kanıtlarıyla ortada iken, kendisine işkence yapanlar hakkındaki dava, zaman aşımı gerekçesiyle bu dönem içerisinde düştü. Bu durumda başta siyasetçiler olmak üzere insanlık suçu olan işkencenin önlenmesi için içtenlikli çabanın gereğini bir kez daha hatırlatmak gerekmektedir.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi sigarayı bırakma ve sigaraya başlamayı önleme konularında aktif ve kapsamlı çalışma yürütülmesi gerektiği, bu konu da hekimlere büyük görev düştüğü bilinciyle yıllardır etkinlikler yürütmektedir.

20 Kasım Dünya KOAH günü, dünyanın 50 ülkesiyle birlikte Türkiye'de de pek çok ilde bir dizi etkinlikle kutlandı. Birçok ilde açılan çadırlarda vatandaşlara ücretsiz solunum testleri yapılarak akciğer yaşları hakkında bilgi verildi. Hekim toplantılarında "ulusal akciğer sağlığı" tartışıldı. Organizasyonu yapan Toraks Derneği'ne Sağlık Bakanlığı, Pratisyen hekimlik Derneği ve TTB destek verdi.

Sigara ve Sağlık Ulusal Komitesi'nin 1 Nisan 2003'de İstanbul'da gerçekleştirilen toplantısında, dönem başkanlığına Türk Tabipleri Birliği seçildi.

Sigara ve Sağlık Ulusal Komitesi 8 Mayıs 2003 tarihinde bir basın toplantısı yaptı. Maliye Bakanlığı'nı sigaradan alınan vergileri artırarak halkı korumaya davet etti. Türk Tabipleri Birliği tıp eğitimi içerisinde sigara konusunun yer almasını yıllardır savunmaktadır. Tıp fakülteleriyle girilen iletişim sonucunda konunun ulusal çekirdek eğitim müfredatı içine girmesi sağlandı.

Türk Tabipleri Birliği'nin sigaranın kullanılmadığı bir örgüt olması için tüm olanaklar değerlendirilerek toplantılarda bu duyarlılık hekim örgütü yöneticileri ile paylaşıldı. Ama ne yazık ki bu konuda başarılı olmadığımız ortada. Daha kararlı bir çabanın gösterilmesi gerekmektedir.

Bir ülkeye yabancı tütün tekelleri girdikten sonra sigaraya başlama yaşı çok hızla erken yaşlara kaymakta ve sigara içme artmaktadır. Bu gerekçeyle önümüzdeki dönemde Türk Ta-

bipleri Birliği olarak TEKEL'in özelleştirilmesine ve yabancı sermayenin Türkiye'de daha çok rol almasına karşı etkin bir faaliyetin örgütlenmesi gerekmektedir.

2002 dönemi TTB olarak sigara karşıtı mücadelenin uluslararası platformda da yürütüldüğü bir dönemdi. Cenevre'de gerçekleştirilen 5. Tütün Kontrol Çerçeve Yasası (TKÇY) Müzakereleri'ne Türkiye'den "hükümet dışı kuruluşlar" adına katılan TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Füsun Sayek, Dünya Sağlık Örgütü'nün Mayıs 2003 Genel Kurulu'nda oylanarak yasanın kabul edilmesini çok önemli bir kazanım olarak gördüğümüzü, dünyada ilk kez uluslararası bir sağlık yasasının çıkarıldığını söyledi.

Dünya hekimleri, global tütün kontrolüne ilişkin olarak "Tütün gözlem altında" başlığıyla ortak bir manifesto yayınladı. Dünya ülkelerinden çok sayıda hekimin görüşlerinin bulunduğu manifestoda, Türk Tabipleri Birliği Başkanı Dr. Füsun Sayek'in de değerlendirmeleri yer aldı. Sayek'in orijinal adı "Tobacco under the microscope" olan manifestoda yer alan değerlendirmesi şöyle:"Türkiye'de, tütün reklamlarının yasaklanmasını takiben çocuklar arasında sigara kullanımı düştü. Tütün Kontrolü Çerçeve Konvansiyonu (FCTC) her tür tütün promosyonunu yasaklayarak çocukların korunmasını sağlamalıdır. Bu aynı zamanda, gençlik eğitim kampanyalarına tütün endüstrisinin katılımını engelleyecek önlemleri de kapsamalıdır."

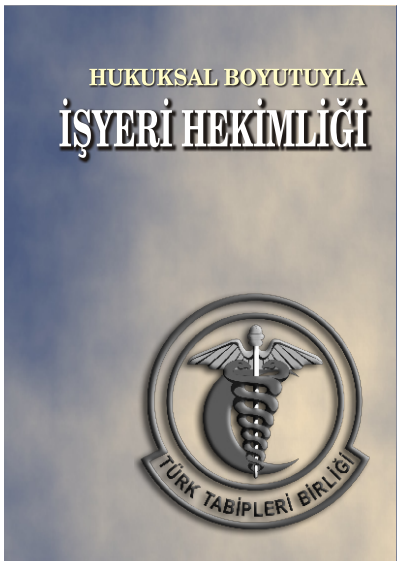

2002-2003 döneminde TTB Hukuk Bürosu'nun gündemini tıpta uzmanlık eğitimi ile ilgili düzenleme ve uyuşmazlıklar, hekimlerin özlük hakları ile hukuksal düzenlemelerin hazırlıkları, işyeri hekimliği ile ilgili yasa tasarılarının iyileştirilmesi çalışmaları, meslek etiği ihlali ile ilgili uyuşmazlıklar, sözlü ve yazılı görüş istemleri oluşturdu.

Özlük hakları ile ilgili açılan dava ve yapılan çalışmalar arasında Zorunlu Hizmet Yasası, Ayaktan Teşhis ve Tedavi yapılan Özel sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, SSK tarafından çıkartılmış olan ilaç talimatnamesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemi, Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılıp uygulamaya konulan Vardiya Yönergesinin iptali, SSK tarafından yayınlanan İlaç Talimatnamesinde hekimler arasında hekim uzman hekim gibi ayırımlar yapılmak suretiyle tedaviyi tayin hakkına sınırlama getirildiği ve benzeri gerekçelerle anılan talimatnamenin iptali istemi, Sağlık Bakanlığı'nın yayınladığı Güzellik ve Estetik Amaçlı Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik vb. yasal düzenlemeler yer aldı.

Tabip odalarından gelen istekler doğrultusunda Tıbbi Hizmetlerin Uygulanmasından Doğan Sorumluluk Kanunu Tasarısı (Malpraktis) ile ilgili olarak bilgilendirme toplantılarına katılındı.

Uzmanlık eğitimi ve sürekli eğitime ilişkin açılan dava ve yapılan çalışmalar arasında Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nün 04.02.1998 tarih ve 18423 sayılı "Hekimlerin Sürekli Eğitimi" konulu genelgesinin yürürlükten kaldırılmasına dair Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nün 22.04.1999 tarih 34843 sayılı "Hekimlerin Sürekli Eğitimi" konulu genelgesinin iptali istemiyle tarafımızdan açılan dava,

Tıpta Uzmanlık Tüzüğünün tıp fakültesi mezunu olmayanların tıpta uzmanlık eğitimi almalarını öngören geçici 5. mad-

desinin iptali, Adli Tıp kurumu tarafından Adli Tıp Kurumu uygulama Yönetmeliğinin 22. maddesine dayanılarak merkezi TUS dışında bir sınavla asistan alımı ve işleminin ve dayanağı olan yönetmelik hükmünün iptali istemi,

Sağlık Bakanlığı tarafından 9.9.1999 günü 23811 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Tababet Uzmanlık Yönetmelik Değişikliği ile Profesör ve Doçentlere sınava girmeksizin boş bulunan şef ve şef yardımcılığı kadrolarına atanabilme olanağı getirilmiştir. Bu düzenlemenin iptali istemi, Sağlık Bakanlığı tarafından 9.9.1999 günü 23811 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Tababet Uzmanlık Yönetmelik değişikliğine bağlı olarak sınava tabi tutulmaksızın Şef ve Şef yardımcısı olarak atanan 71 kişinin atamamalarının ve dayanağı olan düzenleyici işlemin iptali istemi,

Sağlık Bakanlığı tarafından 4.2.2000 gün ve 23954 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Tababet Uzmanlık Yönetmelik Değişikliği ile bu kez boş bulunan şef ve şef yardımcılığı kadrolarına sınavsız olarak atanacak profesör ve doçentlerin mevcut kadroların %30'u ile sınırlı olacağı yönünde bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemenin iptali yer almaktadır.

Sağlık Bakanlığının yargı kararlarına uymaması nedeniyle Bakan, Müsteşar ve Personel Genel Müdürü Hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na 2001/3216 hazırlık numarası ile suç duyurusunda bulunuldu, süreç izlenmektedir.

Hukuksal Boyutuyla İşyeri Hekimliği isimli kitap yeniden basım için gözden geçirilip gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra yeni baskıları yapıldı.

1475 Sayılı İş Kanunu ve Çalışma Bakanlığı Teşkilat Yasası tasarılarında İşyeri Hekimliği ile ilgili düzenlemelerde, iyileştirmeler yapılması için yürütülen çalışma ve görüşmelere katılındı.

24 Mayıs 2003 günü yapılan Ulusal ve Uluslararası Hukukta İşyeri Hekimliği konulu sempozyumun gerçekleştirilmesi çalışmalarında görev alındı.

İşyeri hekimliği kol ve yürütme toplantılarına katılındı. Hukuksal konularda yazılı ve sözlü danışmanlık yapıldı.

Meslek etiği ve hekim tutumu ile ilgili dava ve yapılan çalışmalar arasında Besim Tibuk ve Kanal 7 aleyhine Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinde 2001/438 E. sayılı olarak yürütülen manevi tazminat davasında, davalı Besim Tibuk aleyhine 3.000.000.000.TL manevi tazminata hükmedilmiş olup, kararı davacı temyiz etmiş ve temyiz incelemesi henüz sonuçlanmadı.

Cumhuriyet Gazetesi ve Mustafa Balbay hakkında TTB'ne hakaret nedeniyle açılan tazminat davası Asliye Hukuk Mahkemesinde açılmış nedeniyle Sulh Hukuk Mahkemesinin görev alanına girdiği gerekçesi ile Asliye Hukuk Mahkemesinde görevsizlik kararı verilmiştir. Karar henüz yazılmamış olup, karar kesinleştiğinde dosya görevsizlik kararı nedeniyle Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilecek yargılama Asliye Hukuk Mahkemesinde yapılacaktır.

Değişik alanlara ilişkin dava ve yapılan çalışmalar arasında Bütçe Uygulama Talimatında, birinci basamak sağlık kuruluşlarında sunulan hizmetlerin de ücretlendirilmesi ile ilgili iptali istemiyle Danıştay'da dava açıldı.

Kültür Bakanlığı ile TTB arasında, Mustafa Necati Evi'nin tahsisine ilişkin protokolün iptal edilmesi işlemine karşı yürütmeyi durdurma istemi ile 06.02.2003 tarihinde iptal davası açıldı. Dava Ankara 8. İdare Mahkemesinin 2003/158 esasına kaydedilmiştir. Yürütmeyi durdurma istemi kabul edilmemiş, duruşma günün bildirilmesi beklenmektedir.

22.05.2002 tarihinde yürürlüğe giren İlk Yardım Yönetmeliğinin bazı hükümlerinin iptali istemi ile açmış olduğumuz dava Danıştay 10. Dairesinin 2002/4498 esasına kaydedilmiş olup yargılama sürmektedir.

Sağlık Bakanlığı müsteşarı, müsteşar yardımcıları ve I. Hukuk müşavirinin Sağlık Bakanına çeşitli suçlamalar yönelterek istifa etmelerinden sonra ilgili savcılıkların kendiliğinden harekete geçmemesi üzerine ilgili açıklamalar belirtilerek tarafımızdan suç duyurusunda bulunulmuştur. Soruşturma halen sürmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan 2000 yılı bütçe uygulama talimatında tip I şeker hastalarına şeker ölçüm cihazlarının bedellerinin hiç verilmemesi ve şeker ölçüm çubuklarının kurul kararı dikkate alınmaksızın sınırlı sayıda verilmesi işlemine karşı Danıştay 5. Dairesinin 2000/1733 sayılı davası açılmış ve bu dosyadan yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Halen dosya tamamlanmış olup esastan karar verilmeyi beklemektedir.

İstanbul Tabip Odası tarafından 6023 sayılı Yasanın 60. maddesindeki odaların Delege sayılarına ilişkin düzenlemenin Anayasaya aykırılığı istemi ile açılan dava Ankara 4. İdare Mahkemesinin 99/373 esasına kaydedilmiş, Anayasaya aykırılık iddiası ciddi bulunarak dosya Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmiştir. Anayasa Mahkemesi iptal kararı vermiş olup bu karar doğrultusunda Mahkeme tarafından da iptal kararı verilmiştir.

Bu doğrultuda TTB Olağanüstü 52. Büyük Kongre öncesi odalardan görüş alınarak 6023 sayılı TTB Yasası'nın 60. maddesi için atölye çalışması yapıldı. Bu çalışmalar ışığında Büyük Kongre'de konu farklı boyutlarıyla tartışıldı. Sağlık Bakanı ile 8 Mayıs 2003 tarihinde yapılan görüşmede süreç bir kez daha aktarılarak yasanın TBMM gündemine getirilmesi istendi. Başta özellikle hekim milletvekilleri olmak üzere konu çeşitli platformlarda paylaşıldı.

Hekimler ve Tabip Odası Yöneticileri için Mevzuat kitabına yapılan yeni eklerle birlikte üçüncü baskısına hazırlandı.

Tabip Odalarından ve hekimlerden gelen başvurulara ilişkin olarak hukuksal görüşler hazırlandı.

Yüksek Onur Kurulu toplantılarında Türk Tabipleri Birliğinde hazır bulunarak, gerektiğinde üyelerin danışmasına olanak sağlandı.

Meslek Etiğine uymama halinde onur kurulu kararları ile ilgili bu dönem için 111 dava izlemi yapılmaktadır.

YÜKSEK ONUR KURULU

Türk Tabipleri Birliği Yüksek Onur Kurulu, 1 Haziran 2002-15 Mayıs 2003 tarihleri arasında 7 toplantı yaptı. Bu toplantılarda 21 tabip odasından toplam 234 dosya görüşülerek karara bağlandı. Bu dosyaların, geldiği tabip odasına göre dağılımı Ek:1'de görülmektedir. Yüksek Onur Kurulu'na gelen dosya sayısı açısından, İstanbul Tabip Odası birinci, İzmir Tabip Odası ikinci, Ankara Tabip Odası üçüncü sırada yer almaktadır. Bir yıllık süre içinde 35 tabip odasından dosya gelmedi.

Yüksek Onur Kurulu'na gelen dosyaların, yapılan işleme göre dağılımı Ek:2'de görülmektedir. Onanan ya da Tabip Odası Onur Kurulu'nun bozulan kararda direnmesi durumunda yeniden oluşturulan karar sayısı 29'dur. Bozulan karar sayısı ise 49'dur.

TTB Yüksek Onur Kurulu ceza kararlarının dağılımı Ek:3'te sunulmuştur. Bir yıl içinde Yüksek Onur Kurulu'na gelen dosyalarda, 128 ceza kararı verildi. En çok verilen ceza, para cezasıdır. Toplam 58 kişiye para cezası verilmesi kararlaştırıldı. İkinci sırayı ise 15 gün geçici meslekten men cezası aldı.

Geçici olarak meslekten men cezası alan hekimler, tıbbi hata ve ihmal sonucu hastaya zarar verme ya da ölüme neden olma; kamuda çalışırken usulsüzlük yapma; işkence iddiası karşısında gerekli özeni göstermeme; gerçeğe aykırı belge düzenleme, meslek etiğine aykırı davranma gibi gerekçelerle ceza aldılar. Cezaların, gerekçelerine göre dağılımı Ek:4'de görülmektedir.

EK:1
TTB Yüksek Onur Kurulu'na Gelen Dosyaların Tabip Odalarına Dağılımı (01.06.2002-15.05.2003)

ODA ADI	DOSYA SAYISI
Ankara	20
Antalya	6
Aydın	1
Balıkesir	3
Bursa	1
Denizli	3
Elazığ	1
Eskişehir	4
Gaziantep	2
Giresun	1
Hatay	3
İçel	17
İstanbul	118
İzmir	35
Kocaeli	9
Kütahya	1
Manisa	4
Samsun	1
Tekirdağ	3
Trabzon	1
Toplam	**234**

EK:2
TTB Yüksek Onur Kurulu Dosyalarının İşleme Göre Dağılımı (01.06.2002-15.05.2003)

Bozulan Karar	58
Onanan + Yeni Oluşturulan Karar	48
Eksiklikleri Nedeniyle Geri Gönderilen Dosya	7
Karar Kesinleştiğinden İşlem Görmeyen Dosya	8
Bilirkişi Görüşü İçin Erteleme	5
TOPLAM	**126**

EK:3
TTB Yüksek Onur Kurulu Ceza Kararlarının Dağılımı (01.06.2002-15.05.2003)

Uyarı	15
Para Cezası	59
15 Gün Meslekten Men	24
1 Ay Meslekten Men	12
2 Ay Meslekten Men	3
3 Ay Meslekten Men	3
6 Ay Meslekten Men	12
TOPLAM	**128**

EK:4
TTB Yüksek Onur Kurulu
Ceza Kararlarının
Cezanın Gerekçesine Göre Dağılımı
(01.06.2002-15.05.2003)

GEREKÇE	CEZA							
	Uyarı	Para Cezası	MESLEKTEN GEÇİCİ MEN					Toplam
			15 Gün	30 Gün	2 Ay	3 Ay	6 Ay	
Tıbbi hata ve ihmal sonucu hasta zararı ya da ölümü	2	7	3	6	2	1	2	23
Tanıtım kusuru	1	33	8				1	43
Haksız kazanç (asgari ücret altında çalışma, 2 muayenehane, vb.)		7	3	3				13
Kamuda usulsüzlük								
İşkence iddiasında ö-zensizlik					1			1
Gerçeğe aykırı belge düzenleme		1	5	1		1	1	9
Meslek etiğine aykırı davranış	2	3	3	2		1	6	17
Kurallara aykırı adli rapor düzenleme	8		1					9
Yayın etiğine aykırı davranış								
Cinsel taciz								
Diğer	2	8	1				2	13
TOPLAM	15	59	24	12	3	3	12	128

TTB Nusret Fişek Ödülleri

Türk Tabipleri Birliği 3 Kasım 1990 yılında yitirdiğimiz değerli bilim adamı ve Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi eski başkanı Prof.Dr.Nusret Fişek adına ödüller vermektedir.

TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü ve TTB Nusret Fişek Sağlık Ocağı Ödülü 1991 yılından; TTB Nusret Fişek Halk Sağlığı Bilim Ödülü 1994 yılından bugüne verilmektedir. 2002 Yılı TTB Nusret Fişek Ödülleri;

- **Nusret Fişek Halk Sağlığı Bilim Ödülü**
  Prof.Dr.Ayşen Bulut ve Prof.Dr.İmran Özalp'e
- **Nusret Fişek Halk Sağlığı Hizmet Ödülü**
  Prof.Dr.Gazanfer Aksakoğlu ve Doç.Dr.Meltem Ağzıtemiz'e
- **Nusret Fişek Sağlık Ocağı Ödülü:**
  Anamur Karadere Sağlık Ocağı(İçel) ve Samsun 9 Nolu Merkez Sağlık Ocağı'na verildi.

TTB Behçet Aysan Şiir Ödülü

1993 yılında Sivas Madımak'ta yitirdiğimiz Şair Dr.Behçet Aysan ve 36 insanımızın anısına, 2002 yılında sekizincisi verilen Behçet Aysan Şiir Ödülü Seçici Kurulu; Arif Damar, Emin Özdemir, Ahmet Telli, Ali Cengizkan ve Ataol Behramoğlu'ndan oluşuyordu. Seçici Kurul, ödülün 2002 yılı için iki yapıt arasında paylaştırılmasını kararlaştırdı. Yapılan değerlendirmede; Tevfik Taş'ın "Günün Kapıları" dosyası ile Ahmet Günbaş'ın "Aşk Boyu Sürgün" adlı kitabı ödüle değer bulundu. TTB Behçet Aysan Şiir Ödülü, 26 Şubat 2003'de Ankarada yapılan törenle sahiplerine verildi.

TTB Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi Fotoğraf Yarışması 2002

TTB Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi (STED) tarafından düzenlenen "Fotoğraf Yarışması"nın 2002 yılı Seçici Kurulu; İbrahim Demirel, Mehmet Beyazova, Mehmet Gökağaç, Hafize Kay-

narca, Erdal Akalın, Nevzat Çakır ve Mehmet Özen'den oluşuyordu.

Seçici Kurul 2002 yılı için yaptığı değerlendirmede;

Fotoğraf Yarışması Büyük Ödülünü "Asi Başaklar" adlı fotoğrafıyla HÜTF öğrencisi Ali Cansu Bozacı'ya

Fotoğraf Yarışması Başarı Ödüllerini; "Hayatın Kaynağı" adlı fotoğrafıyla, Dr.Sadık Nazik'e, "Bekleyiş" adlı fotoğrafıyla A.Kadir Ekinci'ye, "Yansıma" adlı fotoğrafıyla Ali Cansu Bozacı'ya,

Fotoğraf Yarışması Sanat Yapım Ödülünü "Hor Hor Tası" adlı fotoğrafıyla Hemşire Şenay Oğuz'a,

Fotoğraf Yarışması Jüri Özel Ödülünü "Dargeçit Meryem Ana Kilisesi" adlı fotoğrafıyla Dr.Nurettin Özdener'e verdi.

TTB'ye Verilen Ödüller

Antalya Büyükşehir Belediyesi Uğur Mumcu Kurum ve Kuruluşlar Ödülü

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce 2000 yılından beri Gazeteci, Hukukçu ve Yazar Uğur Mumcu anısına "Bilim, Hukuk, Kültür ve Sanat, Gazetecilik, Kurum ve Kuruluşlar" alanlarında ödüller verilmektedir. Seçici Kurul yaptığı değerlendirmede bu yıl "Uğur Mumcu Kurum ve Kuruluşlar Ödülü"nün Türk Tabipleri Birliği'ne verilmesini kararlaştırdı. 24 Ocak 2003'de Antalya'da gerçekleştirilen ödül töreniyle ödüller sahiplerine verildi. Türk Tabipleri Birliği adına ödülü TTB MYK üyesi Dr.Naci İşoğlu aldı.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Onur Ödülü

Çağdaş Gazeteciler Derneği'nce her yıl Onur Ödülü, Yılın Gazetecileri ve Barış Kalemleri Özel Ödülleri verilmektedir. ÇGD Genel Yönetim Kurulu bu yılki Onur Ödülü'nün "her koşulda savaşa karşı barışı savunan, Washington merkezli 'ya bizdensin ya onlardan' dayatmasına en güçlü şekilde karşı çıkan, alanlarda savaşa karşı barışın sesi olan, Türkiye halkını barış söyleminde birleştiren, 1 Mart tarihi mitingini gerçekleştirerek savaş tezkeresinin TBMM'den geçmemesinde etkin rol oynayan ve birlikte hareket eden" Türk Tabipleri Birliği-DİSK-KESK ve TMMOB'ne verilmesini kararlaştırdı. Ödül töreni 7 Mayıs 2003'de Ankara'da gerçekleştirildi.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ • NUSRET FİŞEK ÖDÜLLERİ •

KURUMLARLA İLİŞKİLER

Türk Tabipleri Birliği geçtiğimiz bir yıl boyunca meslek örgütleri başta olmak üzere diğer örgütlerle ilişkilerini sürdürdü.

Türk Tabipleri Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği ile Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'ndan oluşan Sağlık Platformu, 4 ve 10 Nisan 2003 tarihlerinde yaptığı toplantılarda ABD'nin Irak'a saldırısını değerlendirdi. ABD'nin Irak'a saldırısının tüm sağlık ortamını tahrip ettiği bugünlerde yaşanan tablo gözönünde bulundurulduğunda saldırının ve işgalin kabul edilemezliğini vurgulayan Sağlık Platformu, 16 Nisan 2003 Çarşamba günü saat 12.30'da ABD temsilciliklerinin bulunduğu Adana, Ankara, İstanbul ve İzmir'de, temsilcilikler önünde toplanarak geniş katılımlı eylemlerle ABD'nin Irak'ı işgalini kınadı. Sağlık Platformu'nun il teşkilatlarının iller düzeyinde çok canlı oluşu, son yıllarda, Emek Platformu süreçlerinde birlikte davranma becerisinin gelişmişlik düzeyi bu yapılanmanın önümüzdeki günlerde sağlık politikalarının daha da incelterek tartışılması, kararlar alınması ve ortak duruş sergilenmesi konusunda oluşum bileşenlerine umut verdi. 58-59. Hükümetin sağlık politikaları önümüzdeki günlerin çalışma başlığı olarak belirlendi. Bu dönem sekreteryasını Türk Tabipleri Birliği'nin yürüttüğü platform önümüzdeki günlerde daha etkin bir programla çalışmalarını yürütmeyi planlamaktadır.

Sendikal sürecin değerlendirildiği, sağlık gündemi başta olmak üzere çeşitli başlıklarda bilgi alış-verişinin ve ortak tutum geliştirmenin kanalları, olanaklarının sorgulandığı bir yuvarlak masa toplantısı 8 Mart 2003'de Türk Tabipleri Birliği'nin katılımıyla Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın düzenlediği, 9 Mart 2003 tarihinde "Sağlıkta Olası Gelişmeler ve Sağlık Emekçileri" konulu panele katılındı.

Dev-Maden Sen tarafından düzenlenen ve madencilik politikaları konusunda ortak çalışmalar yürütülmesini amaçlayan toplantılara katılıp özel sektör madenciliğinde işçi sağlığı, iş güvenliği, iş hukuku, madencilik ve çevre standartları eğitim projelerinin Diyarbakır, Elazığ, Balıkesir, Bursa ve Kütahya'da gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı.

Emek Platformu

1999 yılında kurulan Emek Plaftormu çalışmaları geçtiğimiz bir yıl boyunca yapılan toplantılarla sürdürüldü. Bu dönemki toplantıların gündemini "İş Güvencesi Yasa Tasarısı, KDV Oranlarının Düşürülmesi, 3 Kasım Seçimleri, Hükümet Programı, Savaş, Nemalar, 2003 Bütçesi, Çalışma Hayatında Yaşanan Güncel Sorunlar" başlıkları oluşturdu. Özellikle ABD'nin Irak'a saldırısı sürecinde Emek Platformu olarak yapılan çalışmalar savaş bölümünde de yer verildiği gibi, tabip odalarımızla paylaşıldı.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB Ortak Etkinlikleri

Çalışanların ortak sorunlarının çözümüne yönelik zaman zaman daha hızlı birlikte faaliyet gösterebilen DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak ortamda "kolaylaştırıcılık" diye nitelendirebileceğimiz bir işleve bu dönem daha fazla özen gösterildi.

Herhangi bir yapılanmaya alternatif olarak ele alınmaması gereken bu kolaylaştırıcılık işlevi özellikle savaş ortamında görüldüğü gibi tüm çalışanların faaliyetine önemli katkılar sağladı.

Bugün bu fonksiyonun kuvvetlendirilerek sürdürülmesinin ülkemizdeki tüm çalışanların yararına olduğunu belirtmek uygun olacaktır.

Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı

Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı ile Milliyet Gazetesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Tarihe 1000 Canlı Tanık" sözlü tarih projesine "görüşme destekçiliği" çerçevesinde dahil oldu. Birliğe üye 70 yaş üzerindeki hekimlerin listesini Tarih Vakfı'na ileten TTB, görüşmeler için de Prof. Dr. Rahmi Dirican, Dr. Engin Tonguç ve Prof. Dr. Kazım Türker'i önerdi.

Türkiye genelinde 70 yaş üzerindeki bin kişinin anı ve tanıklıklarının kaydedileceği proje ile ülke tarihi ve kültür mirasına katkıda bulunulması amaçlanıyor. Bu çalışmalardan ilki 9 Mart 2003 tarihinde Milliyet Gazetesi'nde yer aldı.

Hükümet, Parlamento ve Siyasi Partilerle ilişkiler

Dönem boyunca başbakan, başbakan yardımcıları, devlet bakanları, İnsan Hakları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sağlık Bakanı ile bir ya da birden fazla kez Türk Tabipleri Birliği adına görüşüldü.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi, 3 Kasım'da milletvekili seçilen hekimlerle ve TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeleriyle 7 Ocak 2003 günü TTB Merkez Konseyi binasında biraraya geldi. TBMM'de Genel Kurul toplantısının uzamasına karşın 31 hekim milletvekilinden 17'sinin katıldığı toplantıda, TTB'nin çalışmaları ve hekimlerin öncelikli istekleri aktarıldı.

Hekim milletvekillerinden daha fazla tıp fakültesi açılmasının önlenmesi konusunda destek isteyen Merkez Konseyi Başkanı Sayek, savaş konusuna da değinerek, ülkenin adım adım içine sürüklendiği savaşa karşı çıkılması konusunda milletvekillerinden en üst düzeyde çabayı göstermelerini talep etti.

Hekimlerin özlük hakları konusunda TTB'nin yürüttüğü çalışmaları ve TBMM'den beklentiler aktarıldı. Özlük hakları denince sadece "para"nın düşünülmemesi gerektiği, TTB'nin tüm sağlık politikalarıyla yakından ilgili olduğu vurgulandı. TTB'nin 'hekimci' bir örgüt olmadığı, 'halk sağlığı konseptiyle hekimlerin haklarını arayan' bir örgüt olduğu dile getirildi.

TTB'nin halk sağlığına adanmış bir örgüt olduğunun altı çizildi.

Milletvekillerine GPE çalışmaları, işyeri hekimliği ve savaş konusunda üç ayrı kısa film sunusu yapıldı. Milletvekilleri de söz alarak, sağlık çalışmalarında TTB ile koordineli olmaktan memnuniyet duyacaklarını açıkladılar ve ilişkilerin sürekliliği açısından bu tür toplantıların periyodik hale getirilmesini talep ettiler.

İş Güvenliği Yasası'nın 15 Şubat 2003 tarihinde yürürlüğe girmesi ertelenirken, İş Kanunu, Çalışma Bakanlığı Teşkilat Yasası, 2003 Bütçesi süreçlerinde TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı ve Üyeleriyle birden fazla kez biraraya gelindi. Türk Tabipleri Birliği'nin çalışma alanlarında halk sağlığı önceleyen anlayışıyla TTB değerleri, tezleri, iddiaları paylaşıldı. Yürütülen etkinliklerin yasal zemininin korunarak geliştirilmesi için çaba gösterildi.

- **28 Kasım 2002** Sağlık Bakanı Prof.Dr. Recep Akdağ ile görüşme
- **12 Aralık 2002** Kültür Bakanı Hüseyin Çelik ile görüşme
- **20 Aralık 2002** Sağlık Bakanı Prof.Dr. Recep Akdağ ile görüşme
- **23 Aralık 2002** Çalışma Bakanı Murat Başesgioğlu ile görüşme
- **30 Aralık 2002** Maliye Bakanı ile görüşme gerçekleştirilemedi
- **7 Ocak 2003** Hekim Milletvekilleri ve TBMM Sağlık Komisyonu Üyeleri ile toplantı
- **8 Ocak 2003** CHP'li Milletvekilleri ile toplantı ve yemek
- **30 Ocak 2003** SB Müsteşarı Prof.Dr. Necdet Ünüvar ile TTB görüşmesi
- **7 Nisan 2003** Sağlık Bakanı Prof. Recep Akdağ ile görüşme
- **10 Nisan 2003** Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin ile Görüşme
- **14 Nisan 2003** TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Mahfuz Güler ile görüşme

- **18 Nisan 2003** AKP Genel Başkan Yardımcısı Dengir Mir Mehmet Fırat ile görüşme
- **5 Mayıs 2003** Çalışma Bakanı Murat Başesgioğlu ile görüşme
- **8 Mayıs 2003** Sağlık Bakanı Prof.Dr. Recep Akdağ ile görüşme
- **13 Mayıs 2003** Devlet Bakanı Mehmet Ali Şahin ile görüşme

Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Turizm ve Kültür Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanlığı başta olmak üzere değişik birimleriyle ilişkiler sürdürüldü.

Bu dönemde Parlamento dışında bulunan pek çok siyasi partinin Türk Tabipleri Birliği'ne ziyareti gerçekleşti. Bu ziyaretlerde sağlık başta olmak üzere pek çok konu paylaşıldı.

Türk Tabipleri Birliği'nin yer aldığı Bakanlıklar Kurul ve Komisyonları

Başbakanlık

İnsan Hakları Başkanlığı Danışma Kurulu

Özürlüler İdaresi Başkanlığı

Sağlık Bakanlığı

Ulusal AIDS Komisyonu, Tanı ve Tedavi Etik Kurulu, Akupunktur Üst Komisyonu, Genetik Hastalıklar Tanı Merkezleri Yönetmeliği Bilim Komisyonu, Tababet Uzmanlık Kurulu, İlaç Tanıtım Komisyonu, Asistanların Üs Eğitimi, Türkiye Sağlık Bilgi Sistemi, Üreme Sağlığı Ulusal Eylem Planı Yönlendirme Komitesi, Hemoglobinopati Bilim Kurulu.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığı bünyesinde; Ulusal Sağlık Hesapları, Ruh Sağlığı Politikası, Ulusal İlaç Politikası Geliştirme Toplantısı, Refik Saydam Aşı Serum Enstitüsü Kuruluşuna Dair Kanun Tasarı Taslağı, Radyoloji, Kardiyoloji ve Onkoloji Cihazlarının İthali çalışmalarına katkı sunmak üzere değişik dönemlerde ilgili üyelerimiz görevlendirildi.

Çalışma Bakanlığı

Çalışma Bakanlığı'nın düzenlediği Uluslararası Düzenleme ve Danışma Komitesi ve Sosyal Güvenliğin Tek Çatı Altında Toplanması ve GSS Oluşturulması toplantılarına konuyla ilgili üyelerimiz katıldı.

Sanayi Bakanlığı

Reklam Kurulu ve Tüketici Konseyi

YÖK

Tıp Eğitimi ve sağlık Konseyi

Denklik Komisyonu

TÜBİTAK

Vizyon 2023 toplantıları

ESAM(Eğitim ve Sağlık Muhabirleri Derneği)

ESAM ile TTB işbirliği içerisinde Sağlık Muhabirlerinin katıldığı bir toplantı 30 Nisan 2003 tarihinde İstanbul'da düzenlendi. Güncel sağlık politikalarının değerlendirildiği toplantıda, geçmiş yıllarda yapılan Sağlık Bilinci ve Medya toplantılarının yeniden başlatılması her iki tarafça dile getirildi.

Bağımsız İletişim Ağı (BİA)

Haberlerin sağlık politikaları başlığında kaynağından üretildiği ve izleyicilerle karşılıklı etkileşebileceği bir haber kaynağı merkezi olarak Bağımsız İletişim Ağı çalışmalarını bu dönem de yürüttü. BİA'nın çalışmalarının yerel medya kuruluşları ile meslek örgütleri üzerinden geliştirilmesi bu dönemin öncelikli hedefiydi. Kimi merkezlerde bu hedef gerçekleştirilse de, önümüzdeki dönemin bir çalışma başlığı olarak güncelliğini korumaktadır. TTB'nin ve tabip odalarının genel ve yerel medya aracılığıyla kamuoyuna iletmeyi istediği her türlü bilgi, duyuru ve açıklamanın iletişim ağına iletilmesinin yanı sıra, bu kaynaktan gelecek haber, bilgi ve belgeler BİA tarafından kullanılabilecektir.

Dünya Tabipler Birliği 52. Genel Kurulu 2-6 Ekim 2002 tarihlerinde Washington'da yapıldı. Toplantıya Dr.Füsun Sayek katıldı. İlk gün yapılan "bilimsel oturum"ların teması; Biyoterörizm idi. İkinci gün komitelerin toplantıları yapıldı ve onaylanacak bildirge ve tutumlar tartışıldı. Son gün onaylanan Bildirge ve Tutumlar: İstanbul Protokolü, Psikiyatrinin Politik Amaçla Kullanımının Önlenmesi, Biyolojik Silahların Geliştirilmesi Çalışmalarına Hekimlerin Katılmaması, Ötenazi, Anneden Çocuğa Geçen AIDS, Doğum Öncesi Cinsiyet Seçimi, Hasta Güvenliği, Güvenli Enjeksiyon, İlaç Alımı, Hasta Bilgileri idi.

Dünya Tabipler Birliği'nin 53. Genel Kurulu 10-14 Eylül 2003 tarihlerinde Finlandiya'da yapılacak.

"Daha İyi Sağlık Hizmeti İçin Tıp Eğitimi Küresel Standartları" isimli tıp eğitimi toplantısı

15-19 Mart 2003 tarihlerinde Kopenhag'da "Daha İyi Sağlık Hizmeti İçin Tıp Eğitimi Küresel Standartları" isimli tıp eğitimi toplantısı yapıldı. Toplantı Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu, Dünya Tabipler Birliği ve UNESCO tarafından düzenlendi.

Üç gün süren oturumlarda aynı anda üç salonda mezuniyet öncesi, uzmanlık ve sürekli eğitim konuları eş zamanlı tartışıldı. Yolaçan sunular ardından tüm katılımcıların da söz alabildiği oturumlar yapıldı. Bu oturumlarda Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu'nun geliştirdiği standartların (3'lü-triology-) bu alanlara olan katkıları derinlemesine tartışıldı. Uluslararası standartların yolgöstericiliğinin önemi vurgulanırken, kurumların ve ülkelerin kendi ortamlarına uygun standartlarla akreditasyon yapmaları gerektiği genel kabul gördü.

17 ülkeden 500'ün üstünde katılımcı posterler, sözlü sunumlar, panel konuşmaları ile deneyim paylaştılar. Türkiye'den

onun üzerinde katılımcı (Prof.Dr. İskender Sayek, Prof.Dr. Olcay Aydıntuğ, Prof.Dr.Nural Kiper, Prof.Dr. Gönül Peker, Doç.Dr. Cem Terzi, Dr. Füsun Sayek, Dr. Melih Elçin, Doç.Dr. Derya Altıntaş, Doç.Dr. Hami Öz, Tıp Öğrencileri Nergiz ve Gülhiz Dağoğlu) davetli konuşmacı, poster ve sunularıyla aktif bir katılımda bulundular. Toplantı ile ilgili bilgiye www.ttb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

EFMA/WHO 2003 BERLİN TOPLANTISI

7-9 Şubat 2003 tarihleri arasında gerçekleşen Avrupa Tabipleri Birliği Forumu/Dünya Sağlık Teşkilatı ortak toplantısına 30 ülkeden yaklaşık 100 katılımcı katıldı. Toplantıda Türk Tabipleri Birliği'ni Merkez Konseyi üyesi Prof. Dr. Nural Kiper temsil etti. Forumda; Hekimlerin "tükenmişlik" (sönmüşlük) sendromu, Telematik tıp, Hekim-ilaç/teknoloji endüstri ilişkileri, Diploma denkliği ve kalite standardizasyonu, Sigara karşıtı eylemler, Avrupa'da sağlık politikası reformları-özelleştirmenin rolü, Hasta hakları, Hatasızlık kapsamı ("No-fault compensation") konuları tartışılan ana başlıklar arasındaydı. Bilgi için www.ttb.org.tr.

KUZEY KIBRIS TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ'NİN DAVETİ

14-17 Kasım 2002 tarihlerinde Kuzey Kıbrıs Türk Tabipleri Birliği'nin isteği üzerine Türk Tabipleri Birliği adına Prof.Dr.Ali Osman Karababa "Bakır Madeni Çevre Hasarı" üzerine incelemede bulunarak bir değerlendirme raporu hazırladı.

FİLİSTİN-İSRAİL ZİYARETİ

6-12 Ocak 2003 tarihlerinde TTB Merkez Konseyi II. Başkanı Dr. Metin Bakkalcı, Kocaeli Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı ve Adli Tıp Uzmanları Derneği Başkanı Doç. Dr. Ümit Biçer ve halk sağlığı uzmanı ve Çevre İçin Hekimler Derneği Başkanı Dr. Ümit Şahin'den oluşan üç kişilik Türk Tabipleri Birliği heyeti tarafından olağanüstü zor koşullara karşın mesleğimizin temel ilkeleri doğrultusunda çalışan meslektaşları-

mızla ve diğer sağlık çalışanlarıyla dayanışma ortamını kuvvetlendirmek, mesleğimizin bağımsız uygulama koşullarını ve Filistin halkının sağlık hakkını tahrip eden unsurların yerinde tespiti ve çözüm için katkı yollarını araştırmak, aslolan barıştır şiarı altında başta Filistin ve İsrail'de olmak üzere bölgemizde barışın tesisine katkıda bulunmak amaçları çerçevesinde Filistin ve İsrail'e bir ziyaret gerçekleştirdi.

Herkesten önce biz hekimler tarafından kabul edilemez olan sivillere yönelik intihar saldırıları gerekçe gösterilerek İsrail Yönetimi tarafından yoğunlaştırılan şiddet politikalarının sonuçları sadece Filistin bölgesi ile sınırlı olmayıp, başta Ortadoğu olmak üzere tüm dünyayı son derece olumsuz etkilemektedir.

Çok sayıda kişi ve kuruluş ziyaretini içeren bu programın gerçekleşmesinde değerli katkılar sunan Filistin Büyükelçiliği'ne, İsrail Tabipleri Birliği'ne, ve başta Kudüs Başkonsolosluğu ve Tel Aviv Büyükelçiliği olmak üzere Dışişleri Bakanlığı'na teşekkürlerimizi sunarız.

TTB ülkemizi de doğrudan ilgilendiren bu çatışma ve savaş ortamının sonlanması için ziyaret sonrası geliştireceği programı sürdürme arzu ve kararlılığındadır. Hazırlanan rapora www.ttb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Kudüs Başkonsolosu Dr. Hüseyin Avni Bıçaklı, Türk Tabipleri Birliği (TTB) heyetinin Filistin'e yaptığı ziyaretle ilgili olarak TTB'ye teşekkür mektubu gönderdi. Bıçaklı mektupta, TTB heyetinin ziyaretinin uluslararası insan haklarının uygulanma ölçütünün gözetlenmesi ve denetlenmesi mekanizmasında Türk sivil toplum örgütlerinin de etkin bir yeri olduğunu vurgulamak bakımından evrensel bir nitelik taşıdığını kaydetti.

3 KASIM 2002
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMLERİ

Gerek nedenleri, gerekse de sonuçları açısından 3 Kasım 2002 Genel Seçimleri ülkemizde özel bir gündem turdu oluşturdu.

Büyük Kongremizden tam bir hafta sonra yapılan açıklamalar ile ve herhalde uygulanagelen politikaların aslında iflas etmesi sonucu ve belki de özellikle 11 Eylül 2001'den sonra yoğunlaşan dünyada ve bölgemizde savaş / şiddet ortamını oluşturma basıncı etkisi olsa gerektir ki ülkemiz "erken seçim" ortamına sokuldu.

Ülkemiz yakın tarihinin en büyük tahribatını yaratan politikaları ısrarla uygulayan 57. Hükümeti oluşturan partiler seçimde ülke tarihin en büyük oy kaybına uğradılar. Yine belki de ısrarla bu politikaları sürdürme haline tepki anlamında, ülke tarihinin en düşük katılımlı, geçerli oy'lu seçimi gerçekleşti. Ancak, ne yazık ki, seçim beyannamesinde bu politikaları esas olarak sürdürme niyetini beyan eden Adalet ve Kalkınma Partisi parlamentoda çoğunluk oluşturarak tek başına hükümet oluşturdu.

Bu sebeple; özlük hakları bölümünde de yer verildiği gibi Türk Tabipleri birliği özellikle tıp ve sağlık alanındaki temel referansları ışığında, Türk Tabipleri Birliği'nin talepleri ve çözüm önerilerini esas alan, hekimlere, halka ve milletvekili adaylarına yönelik seçim ortamında çok yönlü bir faaliyet sürdürdü.

22 Eylül 2002 tarihli Genel Yönetim Kurulu ve 23-24 Kasım 2002 tarihli TTB Olağanüstü 52. Büyük Kongresi'nin konu ile ilgili değerlendirmelerini not olarak düşmekte yarar görülmektedir.

"Son 3.5 yıldır görevde olan 57. Hükümet, Türkiye'de yaşayan çoğunluğun sorunlarına duyarsız ve özel olarak da, halkın sağlığı ve sağlık çalışanlarının talepleri konusunda başta Sağlık Bakanı Osman Durmuş olmak üzere ilgisiz kalmıştır.

Yukarıdaki durumun temel gerekçesi, 57. Hükümeti oluşturan partilerin Dünya Bankası ve IMF'ye bağımlı politikaları izlemeyi tercih etmesidir. Türkiye'de son 20 yılda halkın aleyhine politikaların yapıcıları bu kuruluşlardır. Ve ne yazık ki hükümetler uygulayıcısı olmuştur.

20 yılı aşkın süredir izlenen politikaların ülkeyi getirdiği yer ortadadır ve Türkiye bir dönüm noktasındadır. Son 1.5 yıl içerisinde yürürlüğe konan "güçlü ekonomiye geçiş programı" da bir yenilik içermemiş olup Türkiye'ye bir katkısı yoktur.

Yukarıdaki değerlendirmelerin yanı sıra, halkın iradesinin parlamentoya yansımasını engelleyen yasal düzenlemelerle bir seçime –daha- gidilmektedir. Bu durumun ve genel olarak 12 Eylül hukukunun bugüne kadar aşılamamış olmasının sorumlusu, bugün ve geçmiş 20 yılda parlamentoda yeralan partilerdir. Bu durum bir utanç kaynağıdır.

Seçim sürecinde hekimler ve halk, seçimlere girecek partilerin, Türkiye'nin önündeki en ciddi halk sağlığı sorunları karşısında(iç ve dış borç yükü, işsizlik, beklenen Marmara Depremi, Irak Savaşı) ne söylediklerine bakmalıdır.

Bir hekim duyarlılığıyla, boş laflar ve uzun programlar yerine, partilerin sağlık politikasında finansman, insan gücü, eğitim, örgütlenme, hizmet başlıklarına bakılmalıdır.

Halkın yararına politikalar, ancak baskı ve gericiliğe karşı bağımsız, demokratik, özgür bir Türkiye ortamında gerçekleşebilir.

Dünya Bankası, IMF'ye bağımlı politikalarla halk sağlığını gözeten bir çizginin bağdaşmayacağı bilinmektedir. Bugün Türkiye, eşitsizlikleri azaltmak doğrultusunda tutum alacak parti ve politikalara her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır:

Türk Tabipleri Birliği borçları dezavantajlı sınıfların üzerine yıkmamayı,

İşsizliği kamusal bir refleksle çözmeyi,

Onbinlerce kişinin öleceği, yüzbinlerin yaralanacağı olası Marmara Depremi'ni deprem olmuş gibi bugünden kamusal bir seferberlikle gündemine almayı ve bir halk sağlığı sorunu olarak algılayıp deprem öncesi her türlü çabayı harcamayı,

Irak savaşında yer almamayı,

Baskı ve gericiliğe karşı bağımsız, demokratik, özgür bir Türkiye ortamını savunma kararlılığını göstermeyi taahhüt eden, politik anlayışların oluşturacağı iktidara Türkiye'nin her zamankinden daha fazla ihtiyacı bulunmaktadır.

Türk Tabipleri Birliği'nin sağlık politikalarına yönelik önerileri ile başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanları için öncelikli somut talepleri vardır, TTB bunların her düzeyde takipçisi olacaktır.

TTB, Türkiye'nin, sorunlarını çözerek aşacak bir potansiyeli olduğuna içtenlikle inanmaktadır. Sorun toz duman arasında kendimizin farkında olmak ve çözümün bizlerin elinde olduğunu fark ettirmekten geçmektedir."

"Böylesi bir dönemde ve antidemokratik bir ortamda gerçekleştirilen 3 Kasım seçim sonucu, Meclis çoğunluğunu elde edenlerin, yakın geçmişin hak kayıplarının telafisinden başlaması gerekirken, oluşturdukları yeni hükümetin Acil Eylem Planı ve Programı bizlerde kaygılar yaratmıştır.

Mevcut yıkımın esas sorumlusu olan IMF programı, borçların aksatılmadan ödenmesi, bunun yansıması olarak da, sağlık alanında finansman, örgütlenme, insan gücü, hizmet sunumunda -Genel Sağlık Sigortası, Aile Hekimliği uygulaması, hastanelerin özerkliği gibi kavramlarla- son dönem politikalarının esas olarak hedeflendiğinin ve sürdürüleceğinin belirtilmesi bu kaygılarımızı ortaya çıkarmıştır. Programda, hükümeti oluşturan AKP'nin seçim beyannamesinde bir sözcükle yer alan sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi konusunun bile, Acil Eylem Planı ve Hükümet Programı'nda yer almamasının yanı sıra, bırakın grevli toplu sözleşmeli sendika hakkını, varolan sendika hakkını bütünüyle yok edecek "performansa dayalı ücret sistemine geçilecektir" denmesi kaygılarımızı derinleştirmektedir.

Yaşanan yıkımın sorumlusu olduğu her düzeydeki bilimsel verilerle kanıtlanmış politikaları, sorunların çözümü olarak sunma girişimini akla ve vicdana aykırı buluyoruz.

Tüm hükümetlerin yaptığı gibi temel hak ve hürriyetlere yönelik soyut yaklaşımlar yerine, gerçek bir demokratikleşmeyi sağlayacak adımların atılması gerekmektedir."

SAVAŞ VE ABD'NİN IRAK'A SALDIRISI

29-30 Haziran 2002 tarihindeki TTB 51. Büyük Kongresi'ne sunulan raporda;

"11 Eylül 2001'in yaşandığı bir yılı geride bıraktık... Bir başka deyişle, gerekçesi ve kimin yaptığının ötesinde, sonuçları itibariyle dünyanın daha kanlı-şiddet içeren bir döneme gireceğini tahmin etmek mümkün görünüyor. Dünya ölçeğinde eşitsizliklerin devam etmesinden çıkarı olanların yapısal krizi artmış bulunuyor. Muhtemeldir ki, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi dahil, insanlığın bugüne kadar ortaya çıkartmış olduğu –insanlık adına kazanım olarak adlandırılabilecek- bütün belgelerin "ihtiyaç" nedeniyle kısıntıya uğratılacağı bir süreç zorlanacak; zorlanmaya başladı bile"

şeklindeki bir değerlendirmeyi paylaştık.

Ne yazık ki, bu değerlendirmemiz tüm dünyanın tanıklığında haklı çıktı.

Saddam Yönetiminin kendi yurttaşlarına yönelik kabul edilemez uygulamaları gerekçe gösterilerek her türlü "Ahlaksız Teklifle" yoğunlaştırılan bu sürece ilişkin bugün şu değerlendirmeler not edilmelidir:

"Akıl ve vicdan sahibi herkes bilmelidir ki; ABD ve İngiltere yönetimlerinin tüm dünyanın tanıklığında gerçekleştirdiği, Irak'a saldırısının hiçbir meşruiyeti yoktur.

Başta çocuklar olmak üzere, çok sayıda insanın öldürülmesi, yaralanması, ruhsal açıdan örselenmesine yol açan bu saldırı, bugünlerde açık bir işgal biçimini aldı. Dahası bu saldırı sürecinde ABD ve İngiltere yönetimlerce;

-Uluslararası meşruiyet kavramının muhtevasını oluşturan ve pek çok uluslararası belge ve kurumun oluşumuna zemin hazırlayan, binlerce yıllık insanlık tarihi birikimlerinin,

-İnsanlık tarihinde çok özel bir yeri olan Mezopotamya topraklarındaki kültürel mirasın,

-Yine bu topraklardaki; petrol başta olmak üzere, maddi birikimlerin,

yağmalanması girişimlerine tanık olmaktayız.

21. yüzyılın en büyük ayıbına aday olacak şekilde bu işgal ortamını yaratarak, bugünü ve dünü yağmalayanların "özgür geleceği"nin kurucu unsuru olabileceklerine inanmamız beklenemez."

Öte yandan bu süreçte, tüm dünyada, yakın zamanda benzeri görülmemiş ölçüde tanık olunan, yüreği insanlık için atanların savaşa, ABD'nin saldırısına karşı yükselttiği dalga geleceğin umudu oldu.

Ve bu dalganın yaratılmasında, özel olarak da ülkemizin bu saldırı ortamında doğrudan katılımının engellenmesinde TTB'nin mütevazi ancak bir o kadarda anlamlı katkısı oldu.

Hekimlik ve insanlık değerlerinin gereği baskı ve savaş makinesine karşı direnme ve bunu durdurmak, en azından ülkemizin bu savaş kabusuna dahil edilmesini önlemek amacıyla yoğunlaştırılan bu faaliyetin çerçevesi, esas olarak 23 Ekim 2002 tarihinde Ankara'da Tabip Odaları başkanlarının katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikle çizildi.

MYK, GYK, Olağanüstü 52. Büyük Kongre, çok sayıda bölge ve kol toplantılarının özel gündemi olan bu konuda etkinlikler mümkün olduğunca tüm tabip odalarımızla birlikte sürdürüldü.

Tüm hekimlerin katılımın sağlanmasının amaçlandığı bir ortamda, halka yönelik faaliyetler de önemli bir yer tuttu. Bütün bunların sonucu siyasi iktidar üzerinde önemli bir baskı unsuru oluşturuldu.

Afiş, bildiri, el ilanı, film seti, poster vb. dokümanların yaygın kullanıldığı, basın açıklaması/toplantısı, panel, konferans, forum, imza kampanyası, mitinglerin organize edildiği bu süreçte savaşa karşı çok sayıda kurum ya da kişilerle ortak çalışmalarda yer alındı.

TTB Merkez Konsey olarak bu doğrultuda kısa bir sürede büyük bir enerjiyle etkin faaliyet yürüten ve ülkemizin bu saldı-

rıda doğrudan yer almasını önleyen tüm tabip odalarımıza ve meslektaşlarımıza hepimiz adına teşekkür ederiz.

Bu konudaki etkinliklere ilişkin kimi hatırlatmalar;

- 23 Ekim 2002: Tabip Odası Başkanları toplantısı ve Ankara etkinliği (TTB programının açıklanması),
- 1 Aralık 2002: İstanbul Mitingi'ne özellikle bölgesel etkin katılım,
- 22 Aralık 2002: Ankara Mitingi'ne etkin katılım,
- 16 Ocak 2003: Ülke çapında Emek Platformu bileşenleri ile yarım saatlik uyarı eylemi,
- 19 Ocak 2003: Barış Beyannamesi imzalanması,
- 23 Ocak 2003: DİSK Başkanlar Kurulu'nun Habur Sınır Kapısında yapacağı basın açıklaması,
- 24 Ocak 2003: Barış Beyannamesi imzalarının TBMM Başkanlığına verilmesi,
- 25 Ocak 2003: Mersin'de bölgesel mitinge katılım,
- 25 Ocak 2003: İstanbul'da 100'ler Bildirgesi etkinliği,
- 26 Ocak 2003: BM Silah denetçilerinin raporlarını BM Güvenlik Konseyi'ne sunacağı gün ve illerde etkinlikler,
- 26-27-28 Ocak 2003: 1 Dakikalık ışık söndürme eylemi,
- 5 Şubat 2003: Tezkereler sebebiyle Milletvekillerine mektup-bu faaliyet Şubat ve Mart aylarında sürdürülmüştür.
- 15 Şubat 2003: Avrupa'daki savaş karşıtı etkinliklerle eşzamanlı olarak ülke çapında etkinlikler,
- 6-18-25 Şubat 2003: DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda tezkerelerin reddi için TBMM'yi ve Bakanları ziyaret,
- 1 Mart 2003: DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda Ankara merkezi mitingi,

- 2-9 Mart 2003: "Bugün herkes başka bir Türkiye'de uyandı" ve "Her geçen gün büyüyen umudumuzun engellenmesine izin vermeyeceğiz" basın açıklamaları,
- 14-15 Mart 2003 DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda Silopi'den İskenderun'a Barış yürüyüşü,
- 15 Mart 2003: DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda İskenderun'da bölgesel mitinge katılım,
- 19 Mart 2003: DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda ülke çapında etkinlik,
- 22 Mart 2003: İzmit Mitingi'ne katılım,
- 27 Mart 2003: DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin koordinasyonunda bütçe ve savaşa yönelik üretimden gelen güç kullanımı,
- 6 Nisan 2003: İstanbul Mitingi'ne katılım,
- 16 Nisan 2002: Sağlık Platformu olarak ABD temsilcilikleri önünde ABD'nin işgaline karşı etkinlikler.

Bu etkinliklerin yanı sıra, özellikle gündemden doğrudan etkilenen Güneydoğu Bölgesindeki meslektaşlarımızla dayanışma ve bilgi paylamışına yönelik özel bir program geliştirildi.

Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri ve Halk Sağlığı Kolunun katkıları ile dökümanlar üretildi.

13-15 Aralık 2002 Tarihlerinde Diyarbakır'da Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri kursu düzenlendi.

Yine bu süreçte Irak'taki meslektaşlarımızla dayanışma ilişkisi çerçevesinde kimi girişimlerde bulunuldu, ancak saldırıların yoğunlaşması üzerine ilişki kesildi. Saldırıdan sonra bu ilişkiler daha önceden başlatılmış olan Uluslararası Kızılhaç, Dünya Sağlık Örgütü ile ilişkilerle sürdürüldü.

Bu amaçla Dünya Tabipleri Birliği'nde özel gündem oluşturulmak istendi, ancak yeterince amaca ulaşılamadı.

Savaş sebebiyle Çukurca ve Silopi'de görevlendirilen meslektaşlarımıza yönelik özlük hakları bölümünde yer verilen çalışmalar yapılıp, bu amaçsız uygulama sonlandırıldı.

GENEL DEĞERLENDİRME

Öyle gözüküyor ki, her bir insanın kendi içinde, dahası ülke ve hatta dünyada birbirine karşıt duygu, düşünce, eylemlerin iyice yoğunlaştığı bir dönemi yaşıyoruz.

Ama bir şeyi açık olarak biliyoruz ki, tüm bu süreçlerin öznesi biziz, hepimiziz.

Bir yandan, iyi hekimlik değerleri, insanlığın bugüne kadar biriktirdiği olumlu değerlerin etkinliği artıyor. Son on yıllardır Türkiye ve dünyada uygulanagelen politikaların insanlık için ne denli tahripkar olduğunun artık herkes tarafından görülmesi, bu etkinliğin daha da artmasına yol açıyor. Hekimlik, tıp ve ülke ortamına ilişkin hep birlikte ürettiğimiz Türk Tabipleri Birliği değerlerinin anlamı daha kuvvetleniyor ve başta tıp eğitimi olmak üzere gündelik uygulamada karşılık bulmaya başlıyor.

- İnsanca ve nitelikli bir çalışma ve yaşama ortamının gereği, tıp eğitimindeki niteliğin önemi ve gereklilikleri, halkın nitelikli sağlık hizmetine ulaşma hakkının vazgeçilmezliği ve koşulları tıp ortamında ya da toplumda daha bir berraklaşıyor. Tüm ülke insanının bir yıl boyunca çalışarak ödediği vergilerin siyasi iktidarların politikaları sonucu son 20 yılda büyüyen borçların faizlerine bile yetmeme halinin akıl dışılığı ve kabul edilemezliği aslında herkes tarafından farkediliyor. Belki de bu yüzden bu politikaların sorumlusu olarak gözüken 57. Hükümeti oluşturan partiler 3 Kasım 2002 Milletvekili Genel Seçimlerinde Türkiye tarihinde ilk kez bu boyutta, en büyük oy kaybına uğrayarak büyük bir tepkinin odağı oluyorlar.
- ABD'nin Irak'a saldırısı karşısında Türk Tabipleri Birliği'nin de katkısıyla ülkede oluşan savaş karşıtı atmosfer ülkemizin doğrudan savaşa dahil olmasını engellediği gibi, moral anlamda bir umudun gelişmesine de yolaçıyor.

Ancak öte yandan da, yukarıda anıldığı gibi son dönem politikaların sonuçları bu denli açık ortaya çıkmışken, ülkemizdeki mevcut hükümetin geçmiş politikaları esas alarak sürdürmedeki ısrarı, ABD yönetiminin (IMF, Dünya Bankası, DTÖ, GATT, GATS vb. organları aracılığı ile de) dünyayı ve o arada ülkemizi de yeniden yapılandırma çabaları ülkemiz ve dünya açısından o denli büyük tehlikeleri ortaya koyuyor.

- Aslında Nisan-Mayıs aylarında Başbakan Ecevit'in rahatsızlığı diye başlayan süreç, bütün bir yaz boyunca "birilerinin" arayışına dönüştü. Arayış Eylül sonunda netleşerek 3 Kasım seçimleri ile 2. ANAP iktidarından sonra yine bir tek partide ifadesini buldu: AKP. Seçim öncesi AKP ile ilişkilendirilen yoksulların partisi, siyasal İslamın partisi, Anadolu sermayesinin partisi, vb.'nin temsilcisi sıfatları gelinen noktada netleşmiş durumdadır. Güvenoyu aldıktan sonra

Meclis'e gelen ilk gündemlerde biri; Dokunulmazlıkların Kaldırılmasıdır. AKP buradaki tutumu ile neye dokunup, neye dokunmayacağının işaretini vermiştir. Bugün geldiğimiz noktada; AKP de klasik ifadeyle; IMF, Dünya Bankası, ABD-AB'nin ya da uluslar arası sermayenin ve yerli destekçilerinin verdiği görevleri yerine getirmektedir. Son bir yılda gazeteler incelendiğinde; mevcut siyasi aktörler olarak TÜSİAD, ordu, IMF direktörleri, TOBB öne çıkmıştır. TÜSİAD'ın geçmişten beri olan "perde arkası" pozisyonu yerine son birbuçuk yıllık süre içerisinde öne çıktığı, özellikle ABD saldırısında aldığı tutum dikkate değerdir.

TTB açısından hekimler ve Türkiye'de yaşayan, büyük çoğunluk emeği ile geçinen, işçisi, mühendisi, işsizi, yoksulları ise ne yazık ki geçmiş bir yıllık süre içerisinde temel kuvvet olarak yeterince sahnede yer alamadılar.

Önümüzdeki günlerde İş Yasası, Maden Yasası, Orman Yasası, İmar Yasası, Kamu Personel Rejimi, Yerel Yönetimler Yasası ya da Tasarıları ile şekillenen/şekillenecek bütünlüklü saldırı yukarıda bahsettiğimiz BİZLERE yöneliktir. Hekimler dahil olmak üzere, emeği ile geçinenlerin bu saldırıya karşı tutum alışları 2003 Sonbaharı ve 2004'ün temel sosyal dinamiği olmaya adaydır.

Gündelik ekonomik, demokratik hayatın büyük çoğunluk için daha da daraltılması, sonuçta insanın yok edilmesi anlamına gelen bu yaklaşımlar karşısında, bu sürecin aynı zamanda öznesi olan bizlerin sorumluluklarını daha da artırıyor. Herkes tarafından aslında kabul edilen olumlu değerleri üreten, çoğaltan bizler açısından son derece haz verici bu sorumluluk için bugün ve gelecekte yapacaklarımızın heyecanını Türk Tabipleri Birliği 53. Büyük Kongremizde paylaşacağımıza inanıyoruz.

1-Son 25 yılın verileri hekimlerin nitelikli emeklerinin karşılığı elde ettikleri ücretin ne denli düşürüldüğünü ortaya koymaktadır.

Sağlık Bakanı'nın özlük haklarında iyileştirme, en azından hak kayıplarının telafisini öncelemesi gerekirken, "hekimler benden toplu iyileştirme beklemesin", "hekimler rekabet içinde ücretlerinde iyileştirme sağlayabilecektir" şeklindeki yaklaşımları ve Hükümet programlarında ve hazırladıkları bütçede "gerçekleri kabul etmeliyiz" gerekçesiyle esas aldıkları IMF, Dünya Bankası politikaları gözönüne alındığında somut önerilerimize dayalı müzakere süreçleri yanında ve daha da önemlisi etkin mücadele süreçlerinin organize edilmesi kaçınılmaz gözükmektedir. Hazırlıkların yaz döneminde planlanarak sonbahar ile birlikte ücretlerimiz başta olmak üzere özlük haklarımıza yönelik programın uygulamaya sokulması sağlanmak durumundadır.

2-Hekimlerin ücretleri dahil özlük haklarında gerilemelere yol açan bu tutumlar uygulanagelen sağlık politikalarının doğrudan sonucudur.

Mevcut AKP Hükümeti de sağlıkla ilgili yeni hiçbir yaklaşım getirmemekte, çağdaş olmadığı bütünüyle açığa çıkmış, uluslar arası sermayenin yönlendirdiği son 20 yılın politikalarını sürdürme ısrarını gütmektedir. Dahası, bu alandaki çalışmaları önceki dönem üretilen belgelerin kopyası şeklindedir.

Bu politikalar özünde sağlığı bir hak olmaktan çıkarıp, alınıp, satılır herhangi bir ürüne dönüştürme, dolayısıyla sağlığın kamusal bir faaliyetin ötesinde "serbest piyasa"nın bir unsuruna dönüştürmeyi esas almaktadır.

Hal böyle olunca da, aslında hiçbir özgünlük taşımayan basit sözcüklerden oluşan her türlü demogojik yaklaşımların ötesinde halkın nitelikli hizmete ulaşma hakkı da tahrip olmaktadır.

3-Geçmişte de olduğu gibi, yeni hükümetin de benimsediği Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Yerel Yönetimler Kanunu, Personel Rejimi Kanunu Taslakları gözönüne alındığında, "Devleti", "merkezi" küçülteceğiz iddiası ile Sağlık Bakanlığı gibi Bakanlıklar taşra teşkilatı olmayan bakanlıklara dönüştürülmesi, personelin de sözleşmeli personel olması planlandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda şu anki Sağlık Bakanı kendi Bakanlığını tasfiye eden Bakan olma sıfatı ile tarihe geçmek mi istiyor? sorusu akla gelmektedir.

Unutulmamalıdır ki, 57. Hükümet eşitsizlikleri daha da artıran benzer uygulamaları nedeniyle yakın tarihin en büyük kaybına maruz kalmıştı. Bugünlerde benzer politikaların eğitim alanında uygulama girişimleri gündemde olan Fransa'da eğitimciler bu yüzden etkin bir direniş içindeler. Bu örnek de, bu uygulamaların, uluslararası odakların temel politikaları olduğunu gösteriyor. Bu sebeple, iyi hekimlik ortamının korunup, geliştirilmesi konusu aynı zamanda halkın nitelikli sağlık hakkının korunup geliştirilmesi konusu ile bütünüyle örtüşmektedir.

Bu doğrultudaki çabalarımızın halkın sağlık hakkı, insanca yaşam mücadelesi ile daha etkin birleştirilmesi gerekmektedir.

4-Sağlığı bir hak olmaktan çıkartma girişimleri, hekim/sağlık çalışanına düşük ücret, bütçeden sağlığa ayrılan payın en düşük seviyelerde tutulması, sağlıkta kamunun yatırım ufkunun köreltilmesi sonuçlarına yol açmaktadır. Bu durumda kamu sağlık kurumlarını, kamudaki sağlık çalışanlarını bir yük görmeye başlayan anlayış, sağlık alanındaki sorunların çözümünü özel sağlık kurumlarına sevk, çalışandan, dahası emekliden sağlık için kesintileri artırmayı önüne koymaktadır. Sağlıkta finansmanı adil bir vergilendirmeye dayalı genel bütçeden değil de, hizmeti alandan sağlamaya yönelik bu yaklaşım, "hekim seçme özgürlüğü" adı altında özel sağlık kurumlarına sevki teşvik ederek bir yandan kamudan özele kaynak aktarma, öte yandan da koruyucu hekimliği temel alan amaca uygun basamaklandırılmış sağlık hizmet sunumu ve örgütlenmesini daha da tahrip etmeyi hedeflemektedir.

Bilinmektedir ki, özele aktarılan kaynaklar nitelikli emek sahibi hekim/sağlıkçılara değil, büyük ölçüde ilaç ve tıbbi ürün başlığında uluslar arası sermayeye aktarılmaktadır.

Bu nedenle "özlük haklarımızdan, sağlığımızdan, ülkemizden vazgeçmeyeceğiz" şiarı bugün çok daha fazla önem kazanmıştır ve gelecek dönem programının ana eksenini oluşturacaktır.

5-Tüm bu uygulamaların bir gerekçesi anlamında son bir yılda basında daha fazla yer alan tıbbi endüstri-hekim ilişkileri gösterilmektedir. Öncelikle ifade etmek gerekir ki, Türk Tabipleri Birliği geçmişten bugüne tıbbi endüstri hekim ilişkisi konusunda konuyu doğru saptamakta ve Türki-

ye'deki ilgili sermaye odakları ile uluslar arası sermayenin kar amaçlı doğasını temel sorun kaynağı olarak değerlendirmektedir. Bu zeminde yükselen mevcut ilişki tarzının olumlu anlamda değiştirilmesi için çok yönlü çabaların (meslek ahlak kurallarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, eğitim programları, onur kurulları süreçleri, vb.) arttırılmasının yanı sıra mevcut sağlık politikalarının değiştirilmesinde çaba harcanmalıdır. Türk Tabipleri Birliği bu soruna yol açan sağlık politikalarının değiştirilmesi konusunu öncelikli gündeminde tutmaktadır.

6-Kuşkusuz uygun karşılıklandırılmış tam süreli çalışma hasta, hekim arasındaki para ilişkisinin ortadan kaldırılması açısından bir üstteki sorunun çözümüne de katkı sunacak bir yaklaşımdır. Mevcut hükümetin bu yaklaşımının temel gerekçesinin tam tersine hekim ile hasta arasında salt bir para ilişkisi, dahası salt para saiki ile hekimler arası rekabeti tesis etmeye yönelik uygulamaların doğuracağı tahribat gözönüne alındığında uygun karşılıklandırılmış tam süreli çalışma talebi doğrultusundaki çalışmaları kuvvetlendirme gereği ortadadır.

7-"Devleti", "merkezi" küçülteceğiz iddialarında aslında devletin sosyal alanının yok edilmek istendiği ifade edilmektedir. Oysa ihtiyaç olan "Devletin" baskı ve zor içeren uygulamalarının küçültülmesidir.

Mardin Tabip Odası Başkanı'nın Oda Genel Kurulu'ndaki açılış konuşmasının bile DGM'de bir mahkemeye konu olmasına yol açan (oda başkanı tek celsede beraat etti) soruşturma süreci ülkemizdeki demokratik hayatın geliştirilmesinin, baskı ve zor ortamının yok edilmesinin ne denli büyük bir ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

8- Türk Tabipleri Birliği'nin eşitlikçi ve kamudan yana sağlık hizmetleri politikası güçlendirilmiş bir birinci basamağı ve işlevsel bir genel pratisyenliği "olmazsa olmaz öğe" olarak saptamaktadır. Bu anlamda pratisyen hekimlere yönelik yürütülen faaliyetlerin değeri her zamankinden fazla önem kazanmaktadır. Geçmiş yıllardaki çabalara son bir yıl içerisinde Türkiye ölçeğinde pratisyen hekimlerle hemen her olanağı değerlendirerek yaygın ve doğrudan temas etkinlikleri (Manisa:Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri Sempozyumu, GPE:Modül Çalışmaları, Ankara:Acil Servis Hizmetleri Sempozyumu, Ankara:Birinci Basamak Eğitim Günleri, vb.) artırılmıştır. Eş zamanlı olarak Genel Pratisyenlik Enstitüsü kurumsallığı bünyesinde modül çalışmalarının yetkinleştirilmesi tartışmaları ile sahaya açılma tartışmaları yoğunluk kazanmıştır.TTB, Hükümetin birinci basamağı ve bütün olarak sağlık politikalarına yönelik tahripkar çizgisinin de katkısıyla önümüzdeki dönemde örgütlenme ve çözüm anlamında olanakların zenginleşeceği düşüncesindedir. Bu alanda önümüzdeki görev, iç tartışmaları en kısa sürede sonlandırarak ihtiyaca karşılık atılımın yapılmasıdır.

9- TTB, tıp fakültesine girişten başlayan ve mesleğin bırakıldığı güne kadar süren dönemi kapsayan. 'eğitim' olarak tanımladığımız tıp eğitiminin temel hedefinin: hekimlerin niteliğini artırarak halk sağlığını iyileştirmek olduğu inancıyla çalışmalarını yürütmektedir. Bu alanı değerlendirme çalışmaları gelişerek, sürmekte (kredilendirme), UDKK ziyaret programı ve akreditasyon çalışmaları hazırlıkları yapılmaktadır. Bu arada gereksinme olan alanlarda eğitim etkinlikleri üretilmektedir. Eğitimle ilgili önemli bir olumsuzluk "eğitici niteliği" için yaptığımız çalışmaların tıp ortamımız

içerisinde çözülemeyip yasal zemine taşınma zorunda kalınmasıdır. Yasal süreç sonuçlanmamakla birlikte, eğitim hastanelerindeki çalışma ikliminin bozulması, meslektaşlarımızda yarattığı umutsuzluk, olumsuz çıktılar olmuştur. TTB Merkez Konseyi bu durumun düzeltilmesi için çabalarını sürdürecektir.

10-Günümüzde Türk Tabipleri Birliği Onur Kurulları hekimlik değerlerinin korunması anlamında ülkemizdeki önemli odaklardan birini oluşturmaktadır. Bu bakımdan, Onur Kurulları Çalışmalarını kuvvetlendirecek çabalar öncelenmelidir. 2003 sonbaharında planlanan "Onur Kurulları" toplantısı bunun için bir imkan sağlayabilecektir.

11-TTB uzun yıllardan beri sürdürdüğü İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği çalışmaları ile ülkemizde bu alanda yaşanan olumlu gelişmelerin yaratıcısı olmuştur. Önümüzdeki dönemde işyeri hekimlerinin niteliğini geliştirmek, koruyucu işçi sağlığı hizmetlerinde standardizasyonun sağlanması, işçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin toplumsal bilinç ve kültürün geliştirilmesi doğrultusunda çabalarımızı artırmamız gerekmektedir. Bu amaçla, kuruluşu sürdürülen Enstitü çalışmalarının doğrudan çalışma yaşamına ve çalışan sağlığına müdahale edebilecek bir yapılanma haline bir an önce getirilmesi çabalarına hız verilmesi gerekmektedir.

İçinde yaşadığımız bu dönemin en önemli olumsuzluğu, diğer toplumsal alanlarda olduğu gibi, hızla çıkarılan ve çıkarılması düşünülen yasal düzenlemelerle çalışma yaşamının çalışanların aleyhine olacak şekilde yeniden düzenlenmesi girişimleridir. Çalışanların sağlıklarını tahrip edecek her türlü düzenlemenin engellenmesi doğrultusunda, TTB olarak TMMOB ve İşçi Sendikaları Konfederasyonları, emekten yana tüm güçler ile ortak tutum geliştirerek aktif bir mücadele hattının oluşturulması için çaba harcamamız gerektiği açıktır.

12-"İyi hekimlik" iyi bir altyapı gerektirir. Ne yazık ki ülkedeki ortam "iyi hekimlik" yapmayı giderek zorlaştırmaktadır. Kriz, yoksulluk, savaş, baskılar yanı sıra; kaynakları giderek zayıflayan bir kamu sağlık sektörü, denetimsiz bir özel sağlık sektörü, tıp eğitiminin en önemli kurumları olan tıp fakültelerinin sorunları, hastalarımızın hizmete ulaşmalarını engelleyen tutum ve kararlar, bunların hepsi hekimlik ortamımızı çok etkilemekte, "iyi hekimliği" zorlaştırmaktadır.

İyi hekimlik için altyapı konusundaki mücadele (sevk sistemi, sağlık ocakları nitelik ve niceliği, tıp eğitimi, hastane ve sağlık ocaklarındaki döner sermaye uygulamaları) ile birlikte bazı özel başlıkları da söylemek gerekir. Hekim ve ilaç endüstrisi, hekim ve tıbbi teknoloji ilişkileri hekim örgütü olarak sürekli üzerinde durduğumuz konulardır. Ancak zaman zaman kamuouyunda da olumsuzlukları tartışılmaktadır. Çözüm; sorun yaratan altyapının düzeltilmesine çalışmak, ayrıca hekimi eğitmek ve yetmediği durumlarda yasal süreci işletmektir ve geçtiğimiz dönemde de bu sürdürülmüştür.

13-TTB gerek süreli, gerekse kitap vb. başlıklarda çıkardığı ürünlerle değişik ihtiyaçlara karşılık gelecek, oldukça zengin bir yayın faaliyeti yürütmektedir. Dönem başında özel bir proje olarak Tıp Dünyası Merkez Konseyi'ne değerlendirilmiş ve Türkiye hekimlik ortamının haber, güncel bil-

gi, vb. ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir ufuk üzerinden güçlendirilmesi kararlaştırılmıştı. Geçmiş 6 aylık süreç, bu anlamda atılan adımların olumlu çıktılarını göstermektedir. 30.000'e yaklaşan baskı sayısıyla ve daha fazla okunduğuna dair geri bildirimleriyle daralan ya da tekseslileşen/tekelleşen ulusal medya ortamında kendi sesimizi oluşturmanın temelleri atılmaya başlandı. Doğal ki, bunun güçlendirilmesi bütün bir TTB bütünselliğinin sürece dahil olması/edilmesi ile mümkün olacaktır.

14-Ne yazık ki, hepimizi derinden üzen Bingöl Depremi Türk Tabipleri Birliği Olağandışı Durumlarda Sağlık Hizmetleri faaliyetlerinin geldiği düzeyi, birikimi ve anlamını bir kez daha ortaya koymuştur.

Başta sağlık kurumlarının depreme hazırlıklılığı olmak üzere bu konudaki hazırlıkların hala yetersizliği gözönüne alındığında ODD çalışmalarının daha da kuvvetlendirilme ihtiyacı ortadadır.

15-Dünyada her düzeyde derinleşen eşitsizlikleri sürdürebilmenin esas yolunun baskı, şiddet ve savaş olduğu aşikardır. İnsanı esas almayan, dahası yok eden bu durumu sürdürmek isteyenler (başta ABD yönetimi olmak üzere) katlanılamaz bir noktaya ulaşan bu eşitsizlikleri sürdürmek için, herkesin tanıklığında binlerce yıllık insanlığın maddi, manevi birikimleri yok etme pahasına, Irak'a saldırıda görüldüğü gibi daha kanlı, şiddet içeren bir dönemi körüklemektedirler.

Bu şiddet ve savaş ortamları karşısında mesleğimizin ve insanlığın gereği Türk Tabipleri Birliği önemli bir çaba göstermiş, gelecekte daha büyük ihtiyaç duyulacak umudu yeşertmiştir. "Aslolan Barıştır" şiarı bugün daha büyük bir anlam kazanmıştır.

16-Bu dönemde Dünya Tabipleri Birliği Avrupa Tabipleri Birliği Forumu/Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu, UNESCO düzeyindeki katılınan toplantılar Türk Tabipleri Birliği'nin uluslar arası düzeydeki faaliyetlerinin geldiği boyutu gösterdiği gibi, uluslar arası düzeydeki Türk Tabipleri Birliği etkinliğinin artırılması gereğini de ortaya koymuştur.

Öte yandan bu dönemde gerçekleştirilen Filistin-İsrail ziyareti ve Kuzey Kıbrıs ziyareti Türk Tabipleri Birliği'ne duyulan gereksinimi ortaya çıkardığı gibi, başta meslektaşlarımıza yönelik olmak üzere bu alanlarda yapılabilecek işlerin zenginliğini de ortaya çıkarmıştır.

17-Dünya, ülke, tıp ortamının 20 yıl sonrasını tartışmaya açan Türk Tabipleri Birliği gelecek tartışmalarını, özel olarak Türk Tabipleri Birliği'nin 10-20 yıllık geleceği başlığında, daha da somutlaştırma çabalarını sürdürmek durumundadır. Önümüzdeki dönemin belki de daha sistemli, bir o kadar da sürekli gündemlerinden birisi bu konu olmalıdır.

Son olarak ifade etmeliyiz ki; hekimlik, dahası ülke ortamının Türk Tabipleri Birliği'ne bugün dünden daha fazla ihtiyacı vardır. Hep birlikte daha büyük iddiaları başarabilmek için gerekli fikri birikime, heyecana, hayallere, umuda sahip olduğumuza inanıyoruz.